EXAMENE DEMOCRATICE

—Aurel POP—

Dictaturile nu au nevoie niciodată să demonstreze că sunt dictaturi. De unde şi nenorocirile pe care le aduc. Altceva este cu democraţia, care trebue să demonstreze dela caz la caz că este democraţie. Dar nu întotdeuna se ia în serios acest permanent examen.

In faţa unui astfel de examen se află azi Germania Federală, care pe de-o parte e arătată mereu ca democraţie model, iar pe de altă parte este mereu pusă la îndoială din cauză că Germania nu are tradiţie democratică (ce Dumnezeu ar fi aceasta), dar se aduc şi argumente psihologice: Germanii, se zice, nu cunosc decât două situaţii, una aceea de a comanda şi alta de-a fi comandaţi. Cu alte cuvinte: chiar în democraţie acest defect al ignorării poziţiei specific democratice a "liberului arbitru civic" poate să se dea pe faţă sub ascunzişul formal democratic.

Nu ştim dacă este aşa sau nu este cam aşa. Dar în Germania liberă se poate arăta ca în orice democraţie că există interese de stat care ajung în contradicţie cu principiile democratice. Ceea ce poate deruta pe naivii care iau literă de evanghelie idealismul din discursuri. Dar cu toate acestea, democraţia trebue luată în serios, şi defectele ei pot fi oricând - îndreptate, dacă cei ce au democraţia în mână se ţin de principiile ei. Aşa că putem pune democraţiilor în general o întrebare: mai este legitimă o putere de stat, ce se pretinde democratică, atunci când lezează interesele de existenţă ale unei minorităţi etnice, oricât ar fi ea de restrânsă? Cum sunt, de pildă Românii, împrăştiaţi prin toate democraţiile lumii.

Democraţiile reale, adică aliaţii occidentali, au condamnat nelegitima interpretare a intereselor de stat care-au dus la genocid. Aşa trebuia, aşa s'a făcut, însă jurisprudenţa Nuremberg n'a mai fost aplicată, parcă ar fi intrat în pământ. Dar crima contra umanităţii poate fi şi altfel decât "masacru" fizic. Există şi un genocid moral. Amândouă felurile de genocid au fost perfect combinate numai de comunişti, spre deosebire de naţional-socialiştii care-au procedat "turceşte", adică au masacrat atâtea milioane de ne-Germani, cum au făcut Turcii în 1916-17, cu Turcii.

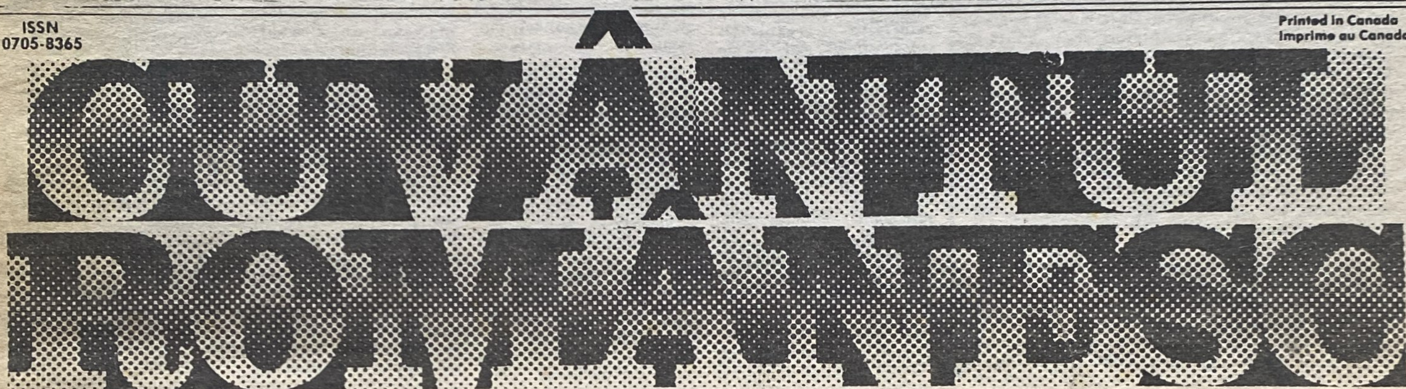
In momentul de faţă Românii liberi din ţara model democratică Germania liberă, sunt puşi chiar de această democraţie în faţa unei penibile situaţii de necesitate, care contrazice principiul democratic fundamental al respectării opiniei. O instituţie culturală românească din exil, veche de 37 de ani, "Biblioteca Română-Institut" din Freiburg, Germania de Vest, ajutată în ultimii 15 ani cu un modest subsidiu din partea guvernului federal, este pusă în faţa unei imposibile alegeri: ori urmează politica de deschidere şi colaborare a guvernului cu ţările comuniste, ori renunţă la modestul subsidiu care în caz contrar i-se retrage. E drept, 22 de ani până a venit acest subsidiu, Biblioteca s'a susţinut prin ajutorul Românilor din exil. De asemenea materialul însuşi al Bibliotecii, mii de cărţi, a fost dăruit cu încetul de Români, sau prieteni ai Românilor, care au lăsat testamentar fonduri nominale.

Desigur că Statul democratic Republica Federală Germania, vrea să scoată Germanii rămaşi încă în România, în număr de aproape 400 de mii. E drept, Românii liberi au peste douăzeci de milioane de prizonieri în România, iar în Occident sunt mult mai puţini chiar decât Germanii din R.S.R., dar aceşti Români liberi din Occident încarnează tradiţia libertăţii naţionale şi cetăţeneşti, împotriva genocidului moral din R.S.R., care merge latent câtre combinarea cu genocidul fizic cum începe să se vadă de câţiva ani. O minoritate din Germania liberă militează cultural pentru libertatea României. Dar imensa majoritate germană, 62 de milioane, ameninţă să constrângă această infimă minoritate la alinierea cu regimul de genocid moral din România de azi. Judecata e simplă: noi avem 400 de mii de Germani acolo, vrem să-i scoatem şi puţin

Continuare în pag.3

ISSN 0705-8365

Printed in Canada
Imprimé au Canada

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 11 Nr. 126 -OCTOMBRIE 1986- PUBLICAŢIE LUNARĂ DIRECTOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULAŢIE ÎN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, YUGOSLAVIA, NOUA ZELANDA

DESFIINŢAREA FIINŢEI NEAMULUI

Eugen BÂRSAN

Este vorba de o problemă care a început să constituie o îngrijorare de când România a fost dată cheremului ruso-sovietic şi implicit comunismului. De atunci şi până acum această îngrijorare a crescut şi crescut în chip firesc cu fiecare an de captivitate care s'a adăugat. Fiecare din aceşti ani de tot mai teribile măsuri politice, poliţiste, agrare, economice, culturale şi de extreme represiuni, a ros tot mai adânc în fiinţa Neamului a cărui element vital e spiritul. Tot ce s'a întâmplat şi se întâmplă în România captivă dela întemniţări, reeducări şi ucideri, dela colectivizarea pământului agricol, încadrarea silnică a Românului în sistemul marxist şi până la înfometarea ţării, a fost şi continuă încă a fi, în chip diabolic şi consecvent, concentrat asupra obiectivului: desfiinţarea fiinţei Neamului. In chip clar de câtva timp procesul acestei distrugeri a atins limita unei ameninţări alarmante.

Natural, Ruşii nu pot decât să se bucure că Neamul Românesc îşi pierde consistenţa spirituală sau fiinţa lui, iar pe de altă parte prepuşii lor din ţară freamătă şi ei de bucurie cu privire la aşa ceva, pentrucă pe cât Neamul devine spiritual mai slab ei se simt mai bine şi mai sigur în şaua pe care-l călăresc. Ne găsim deci în faţa unui grozav proces de plănuită desfiinţare a fiinţei Neamului.

De ce această desfiinţare? Pentrucă fiinţa istorico-spirituală a Neamului este văzută ca ultimul bastion de rezistenţă în contra nesaţului politic rusesc de acaparare a României şi nu mai puţin în contra politicii anti-naţionale şi anti-sociale a regimului comunist din ţară.

Toate tragismele prin care este trecut Neamul în scopul supunerii lui regimului marxist, au deci în final o importanţă mult mai adâncă decât cea care ar părea că ar fi legată doar de atingerea unor obiective imediate. Astfel dincolo de aparentul imediat scop al tuturor crimelor săvârşite de comunişti şi văzute pe capitole mai mult sau mai puţin aparte, e obiectivul

Continuare în pag.3

IMOBILISM MACABRU

—Adrian B.COSMA—

Cineva din ţară spunea că România de azi poate fi comparată cu un sistem de canalizare al unei metropole total înfundat, aşa că murdăria care nu se mai poate scurge începe să inunde metropola, ameninţând să se scufunde sub valul dejecţiilor.

In R.S.R. nu mai merge nimic şi toată costisitoarea înşilare a "societăţii socialiste" se descompune ca orice se clădeşte pe o baltă de noroi. Acest noroi nu este "poporul român" ci scursorile lui, care există şi la Români, ca oriunde. Toţi comuniştii din jurul ţării noastre, sateliţi sau din centrală, sunt în felul lor mai aproape de un "omenesc", e drept foarte oprimat, dar care nu e chiar mort în minoritatea conducătoare. Puturoşenia morbidă a noii clase dela noi este unică în lume, iar între criminalitatea fizică a unui Pol Pot şi criminalitatea morală din R.S.R. este o certă asemănare de grad.

Nu la noi, ci la Moscova a apărut un manifest, ajuns în Occident şi comentat sub numele de "Manifestul dela Moscova". Autorii nu sunt cunoscuţi nominal, dar este cert că aparţin celor mai înalte trepte ale ierarhiei comuniste. E vorba de un text de 17 pagini, cu titlul "Manifest adresat cetăţenilor Uniunii Sovietice", şi care a fost distribuit întregii prese şi conducerii comuniste moscovite, din partid şi guvern.

Esenţa manifestului ar fi o vastă reformă de structură a executivului, şi anume un pluralism, pe bază socialistă, care să încheie perioada monopartinică absolută. Faţă de pluralismul burghez-liberal-capitalist din Occident se doreşte un pluralism muncitoresc-liberal-necapitalist. Toate stările, muncitori, ţărani, cadre tehnologice şi culturale, ar avea fiecare organizaţia sa politică proprie.

In comentariile occidentale se observă că ideea unui pluralism pe baze socialiste a fost încă din 1953 lansată de Milovan Djilaş; în general în manifest sunt şi idei din "Primăvara dela Praga" din 1968, şi ecouri ale discuţiilor reformiste din Germania de Est, la sfârşitul anilor '70. Sunt, bineînţeles şi ecouri din "experimentul economiei de consum" din Ungaria. La toate acestea se adaugă evident şi contribuţia cu iniţiativa celor din lumea Kremlinului. Unde e R.S.R.-ul? Nici urmă. Din ciupercăria ceauşistă n'a sclipit nici o "scînteie" de inspiraţiune. In R.S.R. s'a ajuns pe ţară la o insulă sui generis, în care lumea este redusă la lupta de-a ţine cât se poate capul afară, tot înnotând în lăturile ieşite din canalul înfundat.

"Manifestul" are gânduri foarte judicioase, ca de pildă: "Uniunea Sovietică este pe cale de-a ajunge una dintre cele mai subdezvoltate naţiuni". Cu toate că în URSS nu bântuie sinistra penurie din R.S.R., manifestul pune problema fundamentală a demnităţii, a libertăţii psihice şi a generalei condiţii strict umane: "Eterna goană după bunurile de bază şi mărunţişurile traiului zilnic, nu mai lasă omului nici timp nici energie pentru satisfacerea necesităţilor spirituale şi culturale". Avem aici proba unei noi mentalităţi care se dezvăluie în elita conducerii sovietice. Cine să mai creadă că "vin Ruşii" dacă în R.S.R. ar fi mai multă milă de om?

Se dovedeşte că în lăuntrul unei conduceri comunist-imperialiste, ca a Sovietelor, există şi oameni de o categorie morală şi intelectuală de primul ordin. Cine ar căuta aşa ceva în R.S.R. nu ar găsi nici urmă.

Orice virtute umană nu e de găsit în cadrul conducerii comuniste din R.S.R.: adevărată "tufă de Veneţia". Nimicul nimicului. In conducerea de azi a R.S.R. -ului nu este decât cea mai joasă colecţie de mediocrităţi, de amorali, de inculţi total şi de zbiri fără nici o urmă de conştiinţă. Nicăieri n'e fost atins gradul de cinism din R.S.R.

Din partea "vârfului" piramidei nu e nimic de aşteptat. Iar "baza" este adusă la un grad de abrutizare perniciosă, prin munci epuizante şi sterile, prin lipsurile cele mai înjositoare, prin frica de toate zilele ce nu lasă oamenii nici să doarmă.

Ce poate urma acestei imobilităţi a morţii, este aproape imposibil de închipuit. Orice comunişti viitori nu vor putea desfunda ce s'a înfundat în "epoca de noroi" al cărei ţel apare a fi fost să transforme România într'o ţară de călăi şi paralitici. □

editorial

UN NOU INSTRUMENT DE LUPTĂ ROMÂNEASCĂ

La Săptămâna Câmpului Românesc din anul acesta s'au framântat tot felul de probleme, în cadrul dezbaterilor care au avut loc. Si tineretul care a venit în număr apreciabil a ridicat întrebări și a făcut propuneri, care nu pot fi desconsiderate de adevărații luptători ai exilului nostru. Una din chestiunile spinoase a fost aceea care privește reprezentanța românească în fața instituțiilor non-guvernamentale, pentru a se aduce lumină asupra treburilor românești, asupra stărilor din România, din trecut și din prezent și pentru a arăta și promova adevăratele aspirații de viitor ale poporului român.

S'au făcut, după 1944, multe încercări de apărare a intereselor românești, pe mai multe planuri de activitate și s'au obținut, în anumite împrejurări, și rezultate favorabile ale cauzei românești. Nu se poate nega că a existat bunăvoință în această direcție. Au existat însă și deficiențe și piedici care au încetinit activitățile românești și alteori, le-au anulat, în anumite sectoare. Nu ne revine nouă, la acest ziar, să facem inventarul deficiențelor. Noi suntem preocupați, în primul rând, de șansele de astăzi și de viitor, pentru tot ceea ce este românesc. In același timp, recunoaștem toate realizările bune ale grupărilor care, în trecut au servit cauza românească, după vederile lor.

Astăzi, lupta este mai încrâncenată și exilul este maturizat, în urma experiențelor multiple pe care le-a cunoscut și se cer forme noi de reprezentanță românească, pe măsura condițiilor de azi, și cu investiri serioase de rodnicie.

Co-existențialismul, care a adus atâtea amărăciuni și a diminuat lupta românească, a dispărut aproape complet din preocupările exilului. Au rămas mici insule, nesemnificative și anacronice. România comunistă nu mai poate înșela Occidentul și exilul, după eliberarea părintelui Calciu și după revelațiile fostului ambasador american la București, Funderburk. Falsul mit al unei independențe comuniste românești, față de Moscova, s'a destrămat. Astăzi, oștile stau față în față și exilul are datoria să-și proiecteze o nouă strategie pentru eliberarea României. Să exploateze succesul de până acum, după ce regimul comunist dela București a devenit impotent pe plan internațional. Acest regim nu mai dispune de nici un fel de credit politic, moral și ideologic.

Pe de altă parte, au apărut factori politici importanți și efectivi, care au înțeles sensul profund al unui exil, ca entitate luptătoare și au desprins direcțiile de orientare a viitorului lumii. S'a creat, adică, un climat favorabil tezelor exilaților, mai ales în lumea americană, inclusiv guvernul american.

In fața acestei situații cu profil nou, Românii exilați au nevoie imperioasă de un instrument de luptă, care să acționeze pentru interesele vitale ale lor, cu eficacitate și pe plan național, ca să poată face față tuturor chestiunilor celor mai delicate și sensibile, cât și a celor dure și viguroase, în care nu se pot face compromisuri.

Tentativele recente din America, în această direcție, s'au dovedit fructuoase, și în curând se vor face comunicările publice necesare, pentruca toată răspândirea exilaților români să știe despre ce este vorba: că va exista o reprezentanță românească pe lângă factorii politici și culturali, prin care se vor intensifica străduințele celor ce luptă pentru o Românie adevărată, creștină și frumoasă.

George BĂLAȘU

CĂTRE CITITOR

SPRE CUNOSTINȚĂ: Ținem să facem cunoscut că -REDACȚIA ACESTUI ZIAR- nu împărtășește totdeauna ideile și punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

Second Class Mail Registration Number 4133

PRIORITĂȚI ACTUALE ÎN ORGANIZAREA ȘI CREȘTEREA EFICIENȚEI EXILULUI ROMÂNESC ANTICOMUNIST

—Dr. Florin MATRESCU—

Adunările libere dela Frankfurt (11.01.1986) și Paris, (12.04.1986) au marcat pași importanți în realizarea unui grad mai mare de coeziune și implicit de eficiență în cadrul diasporei române anticomuniste.

In același timp, a înlăturat în parte opiniile pesimiste, răuvoitoare sau telecomandate de guvernul dela București, concentrate pe două linii principale de atac: 1) Unitatea de acțiune a Românilor este o himeră și deci ea nu poate deveni niciodată o realitate; 2) Totul este numai un montaj machiavelic al Dl. Rațiu, ce încearcă subordonarea celorlalte organizații românești din exil, fie ele mari sau mici.

Semnificativ pentru acest an este că unirea (în sensul organizatoric și al eficienței) este un deziderat de mare urgență, cerut de o manieră dramatică de cei din țară (inclusiv de rezistența anticomunistă din România), de majoritatea exilaților români (îndeosebi de tinerele generații) grupați sau nu în diverse organizații și -lucru mai nou și cu semnificație deosebită - chiar de anumite cercuri politice conservatoare occidentale.

In acest context, fără pretenții de exhaustivitate sau extremă competență, cred că prioritățile Românilor anticomuniști și de bună credință pentru anul 1986 vizează realizarea următoarelor obiective:

1) Elaborarea unei platforme comune a Românilor din exil, atât sub aspectul unor țeluri comune ("Obiective fundamentale") unanim acceptate, cât și al unor acțiuni concrete ("Plan de acțiune") realizabile cu forțele umane și financiare disponibile în acest moment. Proiectul elaborat în cursul anului 1985 de semnatarul acestor rânduri în numele Filialei gemane a URL și "Proiectul de Declarație-Program" expus de Dl. Ionițoiu în Adunarea dela Paris, pot fi luate eventual ca puncte de plecare ale unor discuții pe această temă. Sugestii de ameliorare sau completare a acestui Proiect de organizare am primit până în clipa de față din partea Domnilor: Constantin Mareș, Constantin Iohrend și Aurel Turcanu, toți din R.F.G.

Socotesc absolut necesar ca în cursul acestui an, șefii organizațiilor românești prezenți la Paris, să-și onoreze promisiunea făcută în declarația finală și să elaboreze o asemenea platformă comună de principii și de acțiune, care să fie dată publicității în presa din exil, ca fundament al unei colaborări viitoare rodnice și necontroversate. Dacă dorim constituirea unui front eficient anticomunist, trebue să-i delimităm neapărat coordonatele, ca opțiuni principale și acțiuni concrete de maximă urgență.

2) Exilul românesc și cei 22 de milioane de Români din țara noastră au de asemenea nevoie stringentă de un organ reprezentativ, care să-i sintetizeze opțiunile politice, să-i coordoneze acțiunile și mai ales să-i dea credibilitate în contactul cu cercurile politice occidentale (factorul extern). Deși necesitatea unei reprezentanțe a exilului românesc frizează bunul simț și nu necesită ca atare justificări, voi încerca totuși în cele ce urmează să punctez principalele argumente în sprijinul acestei idei de importanță capitală:

a) In primul rând, un organism reprezentativ constituie unica posibilitate de centralizare și utilizare a competențelor românești din exil. Dacă acceptăm ca reale cifrele de 100-150000 de Români exilați, din care interes pentru problemele politice nu arată mai mult de 2000-3000 (după estimările Domnului Horia Stamatu, în Cuvântul Românesc din Iulie 1985), realizăm cu ușurință faptul că numai valențele cumulate și dirijate de un for central pot fi eficiente în lupta anticomunistă. Numai crearea unor colective de lucru pe probleme concrete (așa cum voi reveni mai jos) poate face față situației actuale, mai ales în raport cu modestia sprijinului din partea cercurilor politice occidentale.

b) Numai un for reprezentativ ne poate da credibilitate în fața factorului extern ca audiență, susținere financiară, etc., permițând în același timp, constituirea unui sediu central al rezistenței anticomuniste românești.

c) Urmarea exemplului altor națiuni și popoare (congresul mondial armenesc, evreiesc, al țiganilor, exemplul Balticilor și Polonezilor din exil, al Iranienilor, etc.) n'ar trebui nici el uitat în mod voit. In ultimii ani eroicii Afgani, învingând barierele tribate sau de altă natură, s'au prezentat și ei în fața agresorului tot ca un front unic de luptă, sporindu-și în acest mod substanțial eficacitatea. Biroul informativ al Mojahedinilor din Bonn ar trebui vizitat de toți cei ce nu înțeleg corect rolul unirii în lupta anticomunistă.

d) Numai un asemenea organism poate constitui un suport credibil pentru Românii din țară, un organ de coordonare al rezistenței anticomuniste din țară, gata pregătit în plus, să facă față unor schimbări de situație explozive și poate imprevizibile (greve, demonstrații, război, etc.)

e) Cred că inserarea în mișcarea anticomunistă mondială și o susținere financiară în cadrul acesteia capătă șanse sporite, odată cu constituirea unui for unic de coordonare al exilului românesc.

f) In sfârșit, în lipsa unor partide politice active în exil (de pildă activitatea PNT în exil este meritorie, dar nu suficient de energică și convingătoare, datorită în primul rând diviziunii interne, iar creerea unui partid modern creștin democrat rămâne deocamdată numai un proiect discutabil, aflat în gândurile câtorva Români din exil), prezența acestui for devine stringentă. Comemorarea din acest an dela Soulzmatt a trezit multe speranțe cristalizate de mai mulți conaționali în presa din exil dar, din păcate, neobiectivizate până în clipa de față. □

CĂTRE REDACȚIE

*AUGSBURG, GERMANIA DE VEST - Din moment ce Dnul Camilian DEMETRESCU a făcut un serviciu național căutând în arhiva prăfuită a cimitirului din Palermo mormântul lui N. Bălcescu, ar fi bine să dea în presă datele pentru ca eventual și alți Români turiști prin Palermo să aibă ocazia să găsească locul de veci al îndureratului exilat, să îngenunche și să depună o floare, o lumânare și desigur dacă nu o lacrimă sau o rugăciune, mult mai de folos celui de sub glie, cel puțin creștinescul și românescul nostru "Dumnezeu să-l ierte!"

Am așteptat să găsesc în articolul Domniei Sale "Inmormântarea revoluției", Cuv. Rom. Aug. 1986, date despre locul mormântului și m'a nemulțumit că nu le-am găsit. Sunt convinsă că este o scăpare. Pentru repararea ei cred că ar fi bine ca Dnul Demetrescu să revină cu un nou text pe această temă poate chiar cu o fotografie. Cred că ar fi de dorit ca organizațiile din exil, în speță CNR să se ocupe de mormântul lui Bălcescu și dacă cel puțin deocamdată acolo nu se poate organiza un pelerinaj anual ca și la Soultzmatt (nu e atât de central) ideea poate rămâne în atenție pentru exilul românesc cu ocazia unui oarecare eveniment, o consfătuire sau congres.

Teresia B. TATARU

*MILANO, ITALIA - Ajuns de curând în Italia, am avut ocazia să citesc parte din publicațiile românești din exil. Am fost plăcut impresionat de ținuta morală și linia net anticomunistă a ziarului Dvs., comparativ cu celelalte publicații.

Florian CONSTANTIN

*ROMANIA - In sfârșit, după doi ani de tăcere îți scriu, Mai întâi îți mulțumesc pentru cadoul trimis. Voi încerca să-ți povestesc viața de aici. Iarna anului 1985 a fost cel mai mare chin pentru întreaga nație română. Indiferent de poziția orașelor (munte sau șes) am îndurat cu toții un frig groaznic. La -20 gr.C. afară, în casă era o temperatură de 6-10 gr.C., iar dacă afară erau -14 gr.C., în casă erau 12 gr.C. La serviciu +6 gr. C., de îți înghețau mâinile pe aparate sau pe creion. Iarna lui 1986 a fost mai blândă și am dus-o puțin mai bine (12-17gr.C.) în casă, luna Februarie fiind singura mai geroasă. Românii au scos chiar și versuri cu această ocazie: Afară-i frig, In casă-i frig, Deschid fereastra și strig: Să ne trăiești din inimă, Partid!

Pe lângă acest stres, urmează al doilea: stingerea luminii începând din Decembrie până în Martie inclusiv, în fiecare zi de câte 2-3 ori a câte 2 ore sau mai mult. Rezultatul: lifturi care se opresc având persoane în ele, incubatoare cu noi născuți care mor, lipsă de pâine câte o jumătate de zi, etc.

Anul acesta au mai găsit cu ce să ne înnebunească. Incepând cu luna Mai, au redus foarte multe mijloace de transport în comun și continuă cu succes acest lucru și în luna Iunie. Toți înjură și țipă, dar pe nimeni nu interesează nimic. Suntem tratați ca animalele , ni se dă să mâncăm cu porția, cât să nu murim, pentru a putea îndeplini planul. De fapt următoarele lucruri sunt mai importante: îndeplinirea planului și a exportului, nașterea de cât mai mulți copii și economisirea la sânge a tot ce se poate. Cum trăim, ce mâncăm, cum cresc acești copii nu interesează pe nimeni. (Pentru faptul că noi nu avem copii, plătim lunar 800 lei taxă).

Si toate câte se întâmplă sunt pentru buna starea și fericirea poporului. Ducem o viață de animale, după orele de serviciu alergăm după mâncare. Seara când mă culc (nu apuc să dorm decât 6 ore pe noapte), vâna dela piciorul stâng zvâcnește puternic și mă doare tare rău, mă gândesc ce fericiți sunt cei ce au murit și nu mai suferă.

Sper că vei primi această scrisoare.

X.Y.

UMBRA LUI EMINESCU

—Corneliu ARVINTE—

Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie / Tara mea de glorii, țara mea de dor? / Brațele nervoase, arma de tărie / La trecutu-ți mare, mare viitor: Fiarbă vinu'n cupe, spumege pocalul / Dacă fiii-ți mândri aste le nutresc; / Căci rămâne stânca, deși moare valul, / Dulce Românie, asta ți-o doresc.

Versurile marelui poet patriot de un vibrant răsunet național, își poartă ecoul nemuritor dela o generație la alta, până dincolo de granițele țării pe care a iubit-o din toată fibra ființei sale. Dragostea pentru poporul său năpăstuit și secat de seva sutelor de ani, a preamărit-o ca nimeni altul. In puținii ani pe care i-a trăit, a știut să aștearnă pe hârtie sentimente și gânduri, care veneau de pe o gamă mai mult decât unică. Pe scara trenului, care-l adusese la Viena pentru tratamentul necruțătoarei boli cu ochii duși în fundul capului, a căror privire rămăsese îndreptată spre țărmurile natale, el, marele Eminescu, striga: "România liberată! România liberată!" S'a stins precum o lumânare în adierea unui vânt de Iunie, ducând cu el frământări și neliniști până dincolo de mormânt.

Fantoma Luceafărului poeziei românești, de aproape o sută de ani pribegește neobosită dela un capăt la altul al țării, doar ca simplu martor al unor vremuri jalnice. Si pentrucă tot suntem în epoca muncii planificate, biata fantomă și-a organizat un plan de perspective, având ca obiectiv principal, vizitarea unor sectoare de activitate culturală și educativă. In timpul existenței pământene desfășurase o muncă intensă în domeniul culturii, unde pătrunsese o serie întreagă de diletanți.

Pentru o confruntare cu realitatea găsi de cuviință să treacă în revistă sarcinile trasate de gloriosul P.C.R., în frunte cu "cel mai iubit fiu al neamului românesc". Pentru însușirea directivelor enunțate cu ocazia diferitelor plenare si congrese, se strecură într'o librărie să subtilizeze un volum elegant ce purta nesfârșitul titlu: "România pe drumul construirii socialismului și a societății multilateral dezvoltate". Spre stupefacția sa descoperi și varianta englezească a aceluiași volum. Probabil că tovarășii comuniști or fi spus: "Păi de ce domnii capitaliști să nu ia modelul unei societăți bazate pe principii științifice? De ce să nu cunoască și formele de democrație comunistă într un stat unitar de o înaltă ținută morală?

Ce contează rezultatul final, atâta timp cât unul de viță nobilă dintr'o țară avansată din punct de vedere tehnic și cultural spusese la vremea lui: "După mine potopul."

In sinea ei, geniala fantomă gândi, că după patruzeci și ceva de ani de când comuniștii au preluat conducerea, trebue să se fi petrecut mari schimbări în viața poporului.

Prima dată își propuse să inspecteze acel sector, unde se formează tinerele vlăstare, speranța viitorului luminos al patriei socialiste. De bună seamă se ivise acum prilejul unic de a face comparație cu realitățile, pe care le trăise mai bine de o sută de ani în urmă. Vizită un cămin, unde erau aduși imediat după răsăritul zorilor copilași de 4-5 ani, care încă mai moțăiau pe umerii părinților lor.

Toți erau îmbrăcați la fel într'o uniformă ce le dădea dreptul să se numească "Soimii patriei". Nu-i trebui mult să descopere spre o mare descumpănire, că programul acestor făpturi nevinovate era dureros de politizat, condus de așa zise educatoare. Pretinsele educatoare nu erau decât nevestele unor milițieni, securiști sau activiști de pe la diferite consilii, preocupate de modă, bârfa locală și mai mult decât orice, propria persoană. Băieții și fetițele în nevinovăția vârstei erau torturați cu poezii și cântece patriotice și revoluționare din care nu înțelegeau nimic. In cele din urmă reușeau să înregistreze în creierașul lor esențialul: "tovarășii Nicolae și Elena Ceaușescu sunt adevărații lor părinți și călăuze în epoca de aur a societății socialiste". Infrigurată de imaginile oferite în lăcașele destinate șoimilor patriei, se strecură prin ușa din față a unei școli din vecinătate.

Dar ce deziluzie totală pe capul bietei fantome, după ce constată ce se petrece în sistemul instructiv-educațional.

Ce uluită a rămas săraca fantomă după ce a văzut programe încărcate de învățământ politic, activități permanente pe detașamente și cu pregătire militară, chipurile. Printre picățele ar mai fi rămas ceva timp pentru copii să mai învețe câte unele. La literatură și științe sociale, întreaga tematică se învârtea în jurul unui singur subiect-Nicolae Ceaușescu și familia, de parcă toată istoria țării începuse și se sfârșise cu ei.

Cu dureri de cap plecă din școală cu gândul să ajungă în domeniul artistic și scriitoricesc. Dar ce s'a întâmplat frățioare? Oare natura a fost atât de ingrată în ultimele decenii de nu a mai dat la iveală oameni capabili de a crea o operă de artă? Nu-i trebui mult să vadă, că și aici nu erau decât așa zise talente prefabricate peste noapte, celebrități trecătoare, care își închinau limitata lor activitate temerarului cârmaci.

Umplută de rușine, dureri și lacrimi datorită realităților înconjuratoare, luă hotărîrea să se arunce pe coama unui vânt și să plece din granițele țării, pentrucă nu mai putea înghiți grozăviile actuale. Se opri pe marginea unui lac imens cât o mare cu pajiști verzi și alei șerpuite. Tulburată fără de măsură, se așeză pe o bancă cu fața spre marele lac.

In agonia ei cu privirea ațintită spre crestele valurilor recita câteva versuri, întorcându-și gândurile spre țara din urmă: Ce-ți doresc eu ție, biată Românie, / Tara în urgie de cumplit fior / Unitate'n toate, gândul de mânie / Să-l azvârli cât colo pe conducător Trăiască'nglorii ai tăi viteji feciori, / Dacă au în inimi ideal ceresc / Să-ți aștern în cale un covor de flori / Scumpă Românie, asta ți-o doresc. /

Corneliu ARVINTE

DESFIINȚAREA FIINȚEI NEAMULUI

Urmare din pag.1

final spre care toate converg: desființarea ființei Neamului.

Un obiectiv care trebue atins printr'un proces cât mai invizibil și care în chip trist scapă multora din vedere pentrucă e aproape perfect camuflat de o falsă imagine patriotardă pe care partidul a ținut să și-o facă. Pe o asemenea linie șnapanul care este în stare să-și creeze o imagine de om cinstit, comite de regulă cea mai reușită hoție. Tot așa și în materie politică comunisto-reseristă: sub imaginea deviatoare a unui fals patriotism care trebue să camufleze crimele săvârșite și cele din plan, toată politica regimului comunist din țară duce pas cu pas la distrugerea ființei Neamului. Si toți aceia care, indiferent cum, îndeplinesc rolul de instrumente ale partidului ori chiar numai de binevoitori susținători ai lui cu păreri limitate, sunt conștient sau inconștient co-părtași la groaznica crimă de desființare a ființei Neamului, pentrucă din tot ce comuniștii români fac, ceea ce în final contează este tragica operă de scoatere a Neamului din ființa lui, operă care nu poate fi contestată fiindcă în fapt e mult prea evidentă.

Când privim cu înfiorare la Neamul Românesc văzut în tragica problemă din tema acestui articol, nu putem decât să ne oprim cu gândul la speranța că acest proces de desființare a ființei lui nu poate fi lăsat să fie dus până la capăt. De pe această poziție, care nu poate exclude în fond adâncă îngrijorare, e cazul să rămânem increzători că de undeva și cumva va interveni o salvare. Si pentrucă în general cea mai bună salvare e cea făcută "prin tine însuți", înțeleg în primul rând prin "undeva și cumva" cadrul Neamului din țară. Nu se poate ca Neamul Românesc de azi să nu mai aibă conștiință și demnitate în sânul lui. De acolo de unde acestea mai sunt, într'o bună zi ele trebue să erupă și să impună un curs politic care să ajute salvării ființei Neamului, care în prezent e dată pe râpă.

Stim că într'un regim ca cel comunisto-ceaușist, conștiința și demnitatea sunt chestiuni de o extrem de gravă problemă. Dar mai știm și că o coardă prea mult întinsă nu poate scăpa dela plesnire. E bine să fim încrezători că inevitabila plesnire, va ajuta la restaurarea demnității de care Neamul are imperios lipsă, ca o condiție de salvare a ființei lui.

Eugen BÂRSAN

MULTIPLICITĂȚILE LUI "23 AUGUST"

Mas-media reseristă, cu elanul nepăsarii, a început să împroaște peste graniță terciul galben al istoriei făurită în anii lumină ai "Epocii de Aur".

Descrierea evenimentelor dela 23 August se bazează pe principiul casei de mode Dior care taie sau lungește fustele. Ziarele bucureștene taie din adevăr și lungesc pomelnicul cu faptele mărețe ale partidului încercând să ne convingă că pe Canalul Dunărea-Marea Neagră se plimbă balenele cu covrigi în coadă.

Pentru ca "Epoca de șofran" să capete lustru pe meridiane se adaugă aplauzele înserate contra-cost.

Astfel, în bine necunoscuta revistă franceză "La Revue Parlementaire"--într'un număr condensat pe două luni (Iulie-August)--se publică "versiunea 1986" a loviturii de stat dela 23 August:

"Prin acest act-scrie bine necunoscuta revistă franceză--coaliția națională antifascistă, al cărei nucleu catalizator a fost partidul comunist român , a răsturnat regimul dictaturii militare, i-a arestat pe conducători..." etc.

După cercetări nădușitoare ajung la aceeași concluzie și prietenii noștri nedespărțiți dela revista "Tinerii Africani", precum și alte publicații, tot atât de bine necunoscute, din Cuba, Vietnam sau Etiopia.

Omagiile "obiective din presa mondială" sunt "megafonizate" de scribii Bucureștiului care lasă impresia că liderii lumii au doar o singură preocupare majoră:

Cum stă tov. Ceaușescu cu prostata!

Observați că partidele istorice au fost înlocuite cu "coaliția națională antifascistă", iar faptul că Generalul Antonescu a fost arestat în Palatul Regal, cu ajutorul și consimțământul Regelui, sunt fapte minuscule pentru "nucleul catalizator".

E timpul să fixăm roțile dela căruța istoriei.

S'au scris multe despre 23 August și fiecare a căutat să-și tragă spuză pe turtă, dar ne lipsește girul celui din vârful piramidei care să ne dea amănunte: de când, cine, de ce și cum, că "unde" îl știm cu toții.

Indiferent de cum s'ar numi înșiruirea destăinuirilor, Cartea Albă, Albastră, ori Tricolorul Intârziat, aceste precizări sunt imperative pentru a opri deraierea realității.

Dacă nu se va mărturisi adevărul golgoluț și dacă nu se va mătura din colțuri tot gunoiul ascuns de timp, să nu ne mire dacă mâine "Agerpres"-ul va publica următoarea știre:

BUCURESTI--Cu ocazia zilei de 23 August rămășițele fasciste au lansat zvonul că'n RSR (România cum îi spuneau "Imperialiștii") ar fi existat voievozi, domnitori, regi sau partide politice. Pe ținutul Dacilor a existat doar partidul comunist catalizator înființat de Buerebista acum 2500 de ani.

Ultimele descoperiri științifice dovedesc că partidul își trage rădăcinile din Cetatea Scornicești, Vatra Civilizației Europene.

Stroe MOLDOVANU

EXAMENE DEMOCRATICE

Urmare din pag.1

ne pasă de genocidul celor peste 20 de milioane din România.

Se știe că pe cât se cedează mai mult comuniștilor pe atâta se obține mai puțin dela ei. După cum și în politică morala are mai multă forță decât se crede, așa că orice contrazicere a principiilor morale de bază, aduce mai mult rău decât bine. E drept, U.S.A. e un stat al democrației democrațiilor, idealistă până în pânzele albe, așa că fără să aibă Americani de scos din România, gratifică un regim criminal cu avantajele de națiune privilegiată. Dar de ce să imite Europenii pe Americani când nu au uriașele posibilități ale Americanilor?

Comuniștii vor să-și facă un "Institut Românesc" în Germania liberă, luând în primire ce-au lucrat Românii liberi timp de 37 de ani. Dacă guvernul Republicii Federale Germania își închipuie că în acest fel ușurează situația Germanilor din România înseamnă că nu a învățat nimic din istoria ultimilor 40 de ani. Cum nu au învățat nici din faptul că nu trebue să te lași atras într'un război mondial după ce ai pierdut unul. Așa cum în timpul lui Hitler era nevoie să se știe că un război mondial nu poate fi câștigat, și azi ar trebui să se știe că dela comuniști nu se poate câștiga nimic. De ce o națiune așa de mare, așa de frumos dăruită cu toate talentele, nu e capabilă să învețe un pic de...istorie? Mai ales că acuma e vorba și de examenul democratic.

Aurel POP

SEPTEMBRIE - LUNA DECEPȚIILOR

—Constantin MACRI—

De 40 de ani la fiecare mijloc de Septembrie popoarele captive din Răsăritul european tresaltă cu un plus de speranță la începerea lucrărilor Adunării Generale O.N.U.

In 1946, acum 40 de ani, cei din țară, căzuți sub ocupația paukeristă-stalinistă, au gândit că nu se poate întruni cel mai suprem for internațional fără ca să nu se ia în discuție tragedia lor. Ne priveam unul pe altul în ochi cu un tâlc al unor iminente evenimente ce nu puteau să nu vină.

Noi eram, firește, de o sensibilă naivitate, iar cei ce se întruneau la New York erau de o obtuză neînțelegere a istoriei. Si au trecut 40 de ani. Unde ne aflăm azi?

America s'a trezit, în sfârșit, prin glasul profetic al lui Ronald Reagan și prin spărtura făcută de Sovietici în gardul din spate al Americii, Nicaragua. Cele ce se petrec acum în Nicaragua sunt infinit mai semnificative și mai esențiale decât cele petrecute în urmă cu 25 de ani în Cuba.

Nicaragua repetă fidel rețeta sovietică aplicată în țările Răsăritului european în urmă cu circa patru decenii. Absolut acelaşi scenariu. La început... "un front larg antifascist" în care comuniștii sunt într'o evidentă minoritate, dar zgomotos agitatorică și amoral disimulatorie, exact ca în cazul luptei contra dictatorului Somoza, iar după victorie cei cinci la sută se autoproclamă "majoritate populară" și procedează prin impostură și demagogie la eliminarea, pe rând, a tuturor "tovarășilor de drum".

Exact ca în Cehoslovacia, Polonia, România, etc. guvernul "larg democratic" al lui Petru Groza dela 6 Martie 1945 cuprindea un fost prim-ministru la Externe, Guță Tătărescu, un preot la Culte, Preotul Burducea și pe Anton Alexandrescu un anonim obedient și mediocru. Deci, s' a spus, ambele mari partide istorice erau reprezentate, iar A. Vâșinski pleca triumfător la Moscova după acest al doilea "23 August 1944".

Da, aceasta a fost farsa tragică, scena 1. Scena 2 urmează după doi ani și câteva luni când Gheorghe Tătărescu este înlocuit cu Ana Pauker la Externe, Generalul Vasiliu-Rășcanu cu Emil Bodnăraș la Armată, iar Preotul Burducea cu Constantinescu-Iași, toți comuniști de marcă. Evident, în acești doi ani comuniștii s'au servit de Gheorghe Tătărescu la Conferința de pace dela Paris.

După doi ani, trădătorii, care au împlinit rolul de marionete trase pe sfoară de activiști pregătiți în U.R.S.S., au fost trimiși la plimbare fără nici un menajament sau explicație și ulterior au avut domiciliu obligator sau au fost chiar arestați. Marele Guță, acest pretins Talleyrand balcanic, se dovedise tot atât de servil ca pe timpul regelui blestemat Carol al II-lea. Adjunctul său, Petrică Bejan, și-a luat amanta și a plecat în Eldorado vestic, iar Alexandrini, marele financiar, sfârșea lamentabil în pușcărie cu "cocoșeii" îngropați. După 20 de ani, ca în Dumas, l-am văzut pe Vasiliu-Rășcanu, generalul trădător, fără tocuri la pantofi, bâlbâindu-se într'un automobil supra-aglomerat. Mă gândeam că părea incredibil, că epava care-mi sta în față a girat cu sabia lui îngenunchierea unei nații. Mă întreb și azi, unde sunteți voi umbre bicisnice care ați pregătit prăbușirea unei țări încă din Februarie 1938, când ați consimțit la dictatura unui rege declasat?

Cine va putea vreodată să uite, prostia, setea de putere a unui prim-ministru patriarh și a unui monoclat reformat, devenit ministru al oștirii? Niciodată nu se vor putea uita crimele acestei dictaturi regale, care prin complicități insidioase, a scăpat de sancțiunea mâniei populare.

A fost deci capitularea din Februarie 1938, cea din August 1944 și în sfârșit cea din Martie 1945. Toate sunt într'o indestructibilă legătură cauzală istorică. Legea demnității naționale, legea onoarei în fața istoriei, legea morală mai presus de orice, toate au fost călcate de minți obtuze și caractere lașe.

Si a venit în sfârșit Yalta. Yalta care nu este un scut pentru dictaturile răsăritene decât printr'o interpretare capitulardă și mistificatoare. Prin fraudă, prin abuz, prin violență, prin desinformare și demagogie s'a făurit lanțul țărilor satelite, zdrobindu-se cu dispreț adevărata voință națională. Ieri ca și azi, după 40 de ani de "construcție socialistă". De 40 de ani aceste popoare strigă după ajutor.

Acest strigăt se îndreaptă în special către forul internațional O.N.U., garant al păcii, al securității și legalității internaționale. Există un Statut constitutiv al O.N.U.-lui, există Declarația Universală a Drepturilor Omului, există Actul Final dela Helsinki, toate semnate și ratificate de U.R.S.S. și servii ei, și toată lumea privește cu dezolant scepticism că toate aceste legi internaționale sunt manipulate de forțe oculte pro-sovietice. Mai bine zis pro-opresive, antiumane. La urma urmei experiența sovietică ar putea fi benignă dacă s'ar limita la granițele dela moartea lui Lenin.

Perspectiva sumbră s'a deschis prin cotropirile începute în 1939 cu Finlanda și continuate în 1940 cu țările baltice, România, Polonia și completate în 1945 când au căzut sub ocupația sovietică și Bulgaria, Cehoslovacia, R.D.G.-ul și Ungaria.

In fiecare Septembrie al fiecărui an, ne gândim că autorii situației sumbre din Răsăritul european, rămân surzi, opaci, în a auzi glasurile ungare din 1956, cehe din 1968, poloneze din 1981, și mai ales cele de dincolo de Zidul Berlinului din 1953. Ele se intensifică pe zi ce trece.

Gorbaciov s'a dus la Varșovia și a spus că drumul Poloniei este ireversibil pe "Calea socialismului". Nu este aceasta dovada unui tact politic și diplomatic ieșit din comun? Omul numărul unu al Rusiei Sovietice, vine în țara lui Lech Valesa și le spune Polonezilor, nu vă iluzionați, nu vă dau drumul din lanțuri niciodată. Dar presa internațională nu vrea să știe de Valesa sau Zbigniev Bujak, ci numai de Nelson Mandila și de morții dela Soveto, uitând pe cei dela Katyn.

Recent s'a ținut o Adunare Generală O.N.U., special convocată pentru a discuta problemele Africii și ale crizei sale economice endemice.

Avem dreptul să sperăm că odată și odată, se va hotărî o Adunare Generală special convocată pentru a discuta situația popoarelor captive din Răsăritul european. □

APUSUL EUROPEI?

—Horațiu COMANICIU—

Care va fi mâine soarta Europei? Previziunile sunt diverse, cele mai multe lipsite de optimism.

Michelet spunea în secolul trecut că "tăcerile Franței sunt agoniile Europei". Tot în acel secol, Renan adresându-se tineretului îl îndeamnă "să nu turbure somnul Franței". Valery, vorbind de lumea noastră, o consideră "ca o lume sfârșită". Daniel Rops se întreabă "dacă civilizația noastră aservită materiei, nu este o garanție a sfârșitului". Danielevschi și Napoleon, precum și Tocqueville, au prevăzut ascensiunea Rusiei. Goethe spunea și el, vorbind de viitor, că "vede venind vremea când Dumnezeu ne va retrage bunăvoința și când va trebui să distrugă totul spre a reface creațiunea". Spengler, imediat după primul război mondial, scrie că civilizațiile au patru vârste, ca cele patru anotimpuri. In iarna lor, ele ating finalul. E vremea "când masa ireligioasă nu mai cunoaște decât lucrurile practice", când cum spunea Nietzche "Dumnezeu e mort". E poate și timpul când cum scrie un mare filosof ce detestă elevația, Sartre, "nu văd în cer nici Bine Nici Rău, ca să-mi dea ordine."

Sumbre prevestiri deci pe lângă altele mai moderate, dar să luăm un autor de astăzi, recent, ce e remarcat în Franța și care în cartea lui "D'or et de bronze", vorbește de turburătoarea similitudine dintre declinul imperiului roman și acela al Europei de azi. Al Europei, dar nu al civilizației noastre. Autorul este Francois Fontiane. .

Autorul spune că Europa ce trăim este o prefigurație a Romei cezarilor. Imperiul roman ce se întindea din Scoția până în Egipt, era și el capitalist, ca și Europa, cunoscând și piața comună. Roma cunoștea și ea cum o facem și noi, discriminarea socială. Cunoștea cosmopolitismul, libertatea religioasă și chiar și securitatea socială. Roma se credea în culmea ascensiunii, se credea nemuritoare, dar s'a prăbușit deoarece s'a înșelat de inamic și a combătut prea târziu o criză economică puternică, care i-a fost fatală.

Roma credea că inamicul ei principal sunt Parții, când în realitate erau Germanii. Parții dominau comerțul de lux, al mătasei, aromatelor, parfumurilor, produse de care Romanii nu se puteau lipsi. Ei aveau drept de tranzit. Expedițiile contra lor, se soldau cu imense pierderi. Parții se retrăgeau în deșert și ardeau totul în urma lor, ca Rușii sub Napoleaon. Dar nu ei au doborît imperiul, ci Germanii, ce se organizau între Rin și Dunăre, nestingheriți după dezastrul lui Varus. Si Europa, se înșeală de inamic, spune autorul, ca și imperiul roman. Si noi credem că inamicul nostru principal este cel ce pare a amenința din Est, înțelegând Rusia, când în realitate este lumea neevoluată.

Roma, ca și Europa de azi, era conservatoare dar de-o mare mobilitate economică și socială, ceea ce deschidea perspective tuturora. Avea și dreptul pretorian, foarte adaptabil, ce aducea un echilibru.

Autorul nu crede că slăbirea moravurilor a fost o cauză a decăderii imperiului, cum nici cezarii degenerați, Caligula, Claude sau Neron. Ei, spune el, n'au domnit decât vreo 30 de ani, ce este puțin în lungimea vârstei imperiului. Nu crede nici în ascensiunea creștinismului, drept cauză a căderii. Spune că existau legi contra destrăbălării făcut de August, că el le-a aplicat contra lui Ovidiu și celor două Iulii, fiica și nepoata lui, deși cu regrete. Legile contra decăderii morale s'au aplicat rar, dar stăteau ca o sabie a lui Damocles deasupra capului celor vizați.

O altă cauză, similară Europei noastre, ce a atins foarte grav imperiul roman, a fost o criză economică ce mocnea de lungă vreme și a izbucnit virulent spre finele domniei lui Marc Aureliu. Ceva asemănător crizei noastre din 1931 și celei de azi. Deci devaluare, șomaj, urcarea prețurilor, greutatea schimburilor... Marc Aureliu moare la anul 170 după Hristos. El a încercat să învingă criza cu mijloace energice dar s'a stins înainte de-a reuși, pe marginile Dunării, la Viena, apărând granițele. După el urcă pe tron fiul său Commodus, care nu mai avea inteligența tatălui. El părăsește câmpurile de luptă, îndepărtate Romei și se întoarce în Capitală, atras de-o viață comodă, nepermisă în timpuri grele. El găsește la Roma o populație, deja destul de împestrițată, cosmopolită, ce nu mai semăna cu Roma regilor, austeră și eroică. Mulți veniseră din Orient, atrași și de necesitatea impusă de o natalitate deficientă a Romanilor. Era nevoie de brațe de lucru, pentru muncile ce Romanii le respingeau și venirea străinilor era indispensabilă. Cum azi, la noi, sunt atrași Turcii Arabii sau alții.

Acest popor al Romei, cu'n mare număr de sclavi, constituia un suport economic, dar și o primejdie prin neasimilare, mai ales în perioade de șomaj. De aceea, în timpuri încurcate, Cezarii, de teamă sau din genorozitate, sau nevoi electorale, gratificau poporul cu jocuri de circ, curse de care, băi publice sau alimente. La noi se oferă azi în plus televiziunea.

După Marc Aureliu, spune Fontaine, imperiul roman trece din epoca de aur în aceea de bronz. El nu s'a mai putut reculege. Constantin părăsește Roma și creează imperiul bizantin, Constantinopolul, care va trăi încă o mie de ani, nu se știe prin ce miracol. Roma, din ce în ce mai slăbită, cade sub Alaric la 410.

Similitudini, frapante de trăire, spune autorul, ne îndeamnă la vigilență. Si adaugă: "Eu n'am teamă pentru civilizația noastră luată în general, dar da, pentru noi Europenii. Ca în anul 410, barbarii sunt la porțile noastre".

Iată un strigăt de alarmă și nu este singurul.

Poate pericolul nu este iminent. Cine o poate ști? Imperiul roman a trecut uneori prin primejdii, dar s'a ridicat din nou și a căzut doar în lungime de timp. Dar ceea ce este sigur, e că semnele de îngrijorare nu lipsesc.

Ceea ce gândește F. Fontaine este just, dar poate că în principal alte au fost cauzele căderii imperiului roman. El remarcă între toate criza materială gravă, din timpul sfârșitului de domnie a lui Marc Aureliu și faptul că Romanii s'au înșelat de dușman.

Nu este mai plauzibil că ceea ce a adus prăbușirea a fost slăbiciunea morală, pierderea virtuților strămoșilor? Odată caracterele atinse, toate relele se deslănțuiesc. Nu cu despoți ca Claude, Caligula sau Neron se dă un exemplu. Când sunt aleși asemenea conducători, însemnează că răul a pătruns și în națiune. Căderea civilizațiilor ține de pierderea puterii spirituale și tot ce se înlănțuie pe urmă, e o consecință secundară. Căci o criză materială se învinge dacă există voință și energie, dacă poporul își poate restrânge trebuințele. Si de asemenea e greu de crezut că Romanii n'au văzut ascensiunea Germanilor, mai ales după dezastrul suferit de Varus. Pericolul mare, cu adevărat mortal, nu poate veni decât din decăderi morale.

E greu apoi de crezut că Occidentul se înșeală azi de dușman. Dușmanul de căpătâi rămâne comunismul și cei ce-l practică. Popoarele neevoluate sunt cu adevărat de temut, doar în unire cu cei ce alimentează izvorul răului.

Barbarii sunt poate la porțile cetății, dar și vin, primordial, din umbra zidului ce-a împărțit Germania.

Să ne amintim și de cuvintele lui Bernanos: "Oameni ai Europei, faceți cunoscut acum lumii că nu există salvare decât prin noi înșine, că sistemele politice și sociale nu pot suplini deruta spiritului și inimii". □

ANUL 1000 - ANUL 2000

——Dr. Ion CLAUDIAN——

Nu știu dacă omul de astăzi s'a eliberat cu totul de magia cifrelor, de datele fatidice ale calendarului. Acum un mileniu, când se apropia anul 1000, lumea creștină îl aștepta cu mare emoție și teamă. Milenarul Nașterii Domnului trebuia să zguduie, într'un fel sau într'altul, temeliile lumii. Nu se știa prea bine ce anume se va întâmpla, dar se credea ferm că ceva grav va avea loc.

Au trecut de atunci o mie de ani și iarăși așteptăm o astfel de aniversare. Desigur, nu cu aceeași emoție, dar nu fără o oarecare neliniște.

Bineînțeles, în cursul ultimului mileniu omul s'a schimbat mult. In acest răstimp omul european - căci tot el este în fruntea omenirii - a devenit mai puțin "credincios" și mult mai "învățat". A pășit pe solul lunar și știe să exploreze stelele. Stie să fabrice arme atât de cumplite încât nici nu îndrăznește să le folosească.

Dar în afara cunoștințelor extraordinare privind materia și văzduhul, omul nostru începe să-și dea seama de ce-l așteaptă pe planeta pe care o stăpânește. Ce a aflat, este grav: știe că toate "civilizațiile" pe care le-a clădit și le clădește pe acest pământ, cu sârg și cu drag, sunt muritoare. Toate s'au stins ori s'au năruit una după alta, iar reluarea rămășițelor de tradiție a fost lungă și anevoioasă.

Acum câteva decenii, un istoric britanic, Arnold Toynbee, cercetând cu minuțiozitate mecanismul marilor fenomene istorice, ajungea la ipoteza existenței unor cicluri care se repetă în decursul timpului cu oarecare regularitate, și, în același timp, descifra mecanismul producerii lor. Astfel, prăbușirea ultimei mari civilizații europene - civilizația greco-romană - a avut loc sub presiunea a două forțe conjugate: aceea a proletariatului interior al Imperiului Cezarilor (sclavi și muncitori manuali nemulțumiți), și aceea a proletariatului exterior, alcătuit din "barbari" înfometați ai lumii subdezvoltate de atunci, atrași de bogăția Imperiului și împinși, desigur, de o explozie demografică.

Este uluitor să regăsim astăzi, în preajma anului 2000, aceleași două forțe, agresive și fanatice care râvnesc să doboare la pământ civilizația occidentală euro-americană, moștenitoarea istorică a civilizației de tradiție clasică de acum două mii de ani. Aceeași dezlănțuire de ură, aceeași stare de nesiguranță învăluie, de data asta la scară planetară, ceea ce numim lumea "civilizată". O stare care nu este nici de pace, nici de război declarat, ci - așa cum o numește Radu Budișteanu - un tertius status, caracterizat de o scădere rapidă a natalității în zonele de viață evoluată - care seamănă a sinucidere. Aceeași resemnare a omului occidental în fața fanatismelor dezlănțuite împotriva lui pe tot globul de către "proletari interiori" și "exteriori" care se ridică din ce în ce mai amenințători împotriva lumii "bogate" și "libere", care obosită nu mai știe, nu mai vrea și nu mai poate să se apere.

Este firesc să ne întrebăm de unde vine această fatalitate care condamnă speța umană să trăiască în permanentă dezbinare și să evolueze din dezastru în dezastru.

Răspunsul nu pare greu de găsit. Ceea ce face vulnerabilitatea societății omenești este coexistența permanentă în sânul ei a numeroase populații de o mare diversitate etnică, culturală și mai ales economică.

Situația nu este nouă. De mii de ani omenirea se împarte în două fracțiuni inegale numeric : o minoritate privilegiată și cu natalitate scăzută, și o majoritate de o fecunditate excesivă, dar de un nivel cultural și economic scăzut, ceea ce-i creează, evident, grele probleme de existență.

Această inegalitate, care împarte omenirea în privilegiați și dezmoșteniți, are un aspect orizontal geografic - care diferențiază între ele diferitele popoare ale lumii - și o inegalitate verticală - care privește straturile sociale ale aceluiași neam sau aceleiași țări.

Sub ambele aspecte inegalitatea apare ca un fenomen biologic fundamental, pe care nu avem căderea să-l discutăm. Geneza speciei umane, apoi evoluția în mare dispersiune geografică a silit oamenii să se adapteze la moduri de existență foarte variate, fapt care explică îndeajuns marile diferențe etnografice și sociale. Complexitatea structurală a individului uman este, fără îndoială, responsabilă de inegalitatea verticală.

Inegalitatea, sub diversele ei aspecte, dăinuiește de când lumea. Preistoria și istoria cunosc popoare care n'au inventat mai nimic fiindcă n'au fost silite s'o facă, și neamuri care au inventat aproape tot ceea ce face gloria speciei noastre și care continuă și astăzi să ocupe un loc de frunte în lume. Rolul esențial pe care înfruntarea dificultăților în formarea omului - "virtuțile adversității" cum le numește Toynbee - este o noțiune care unește, fără îndoială, gândirea biologică cu cea istorică. Trebue să admitem că nașterea și evoluția civilizației materiale și spirituale sunt consecința unei lupte aprige și tenace împotriva unei ambianțe ostile.

Să revenim însă la problema noastră care este aceea a relațiilor posibile între o minoritate înzestrată și privilegiată , și massa proletarilor "interiori" și "exteriori" care populează planeta.

Ei bine, istoria ne spune că raporturile între aceste categorii au fost și rămân întodeauna fragile și nesigure. Atitudinea de protejare a celor mulți și slabi de către cei înzestrați - care apare ca soluția logică și firească - alunecă, din păcate, foarte ușor spre forme pervertite de dominație și supunere necondiționată, de exploatare abuzivă. Relațiile afective între fracțiunea evoluată și massa subdezvoltată sunt dominate de sentimente negative de invidie, teamă, ură, dispreț, care sfârșesc prin a conduce la situații explozive ce antrenează prăbușirea unei civilizații clădită încet și cu trudă.

Este ceea ce s'a întâmplat odinioară în preajma Anului 1000, este primejdia care ne amenință astăzi, în preajuma Anului 2000, civilizație la care noi Românii suntem părtași.

Ce este important de subliniat - și într'un caz și în celălalt - este că fenomenele care însângerează periodic omenirea sunt datorate unor slăbiciuni ale fracțiunii privilegiate care, uzată și subminată de "gânditori" ce vehiculează doctrine "științifice" aberante, pierde sentimentul răspunderii. Cum s'ar putea interpreta altfel atitudinea Occidentului în fața conflictelor izvorîte din vechiul focar de fanatism "religios" din Orientul Apropiat, ce se traduc prin masacre oribile? Cum am putea scuza miopia marilor puteri occidentale care, după, șaptezeci de ani dela "revoluția din Octombrie" nu par să fi înțeles încă malignitatea doctrinelor profesate de "proletarii interni" ai Europei de Răsărit, doctrine care sunt responsabile de amăgirea unei omeniri nenorocite, ignorante și amenințate de cea mai mare foamete pe care a cunoscut-o istoria.

Mecanismul acestei deficiențe fatale, care paralizează minoritatea responsabilă de bunul mers al lumii, începem să-l cunoaștem. Este vehicularea vechilor ,,scrupule'' etice, a vechiului vis confuz imaginând o omenire egalitară, fraternelă, vis la care omul, în ciuda experienței istorice, rămâne încă sensibil. Acum două milenii, "barbarii" la porțile Imperiului, și un creștinism rău interpretat, astăzi doctrine "științifice" au întunecat și întunecă gândirea dreaptă, gândirea rațională, singura care se impune în fața unor triste realități, a unor realități biologice și istorice care nu permit eliminarea inegalităților din sânul omenirii.

Nerespectarea acestei gândiri raționale, bazată pe cunoașterea biologiei și istoriei deschide inevitabil calea spre masacre, foamete și haos. □

VENIȚI LA WASHINGTON

Participanții la primul "Marș pentru libertatea religioasă în România" din 19 Mai 1986.

Vineri 16 Ianuarie 1987

La Monumentul Washington, ora 11 a.m.

Creștinii participanți se vor aduna în locul de parcare al Monumentului Washington de pe Constitution Avenue, pentru cel de al doilea "Marș pentru libertatea religioasă în România". Se anticipează că mii de participanți vor porni dela Monumentul Washington la ora 12.00 a.m. și vor urmări traseul de paradă, trecând pe la Casa Albă spre Pennsylvania Avenue, până la scările Capitoliului Statelor Unite. Preotul ortodox român (în exil) - Părintele Gheorghe Calciu, fostul ambasador al Statelor Unite în România, David Funderburk, și fostul președinte al Asociației Pastorilor Reformați Unguri, Dr. Alexander Havadtoy vor conduce marșul. Congresmeni și senatori ai Statelor Unite sunt invitați să vorbească la această întrunire. Inchiriați un autobuz din orașul Dvs. sau organizați o caravană de mașini. Noi apelăm la creștinii americani și canadieni, să se solidarizeze cu biserica persecutată din România. Să se oprească arestările, torturarea și crimele comise împotriva conducătorilor crestini din România! Să se oprească dărâmarea bisericilor! Să nu se mai facă hârtie igienică din biblii! Să nu se mai amestece Statul în seminariile și editarea literaturii religioase! Faceți din timp aranjamentele necesare ca să veniți la Washington! Creștinii din România au nevoie de ajutorul Dvs.

Pentru informații, telefonați la (301) 984-9707

CHRISTIAN RESPONSE INTERNATIONAL
Box 24042, Washington, DC 20024 / USA

ILUZIA PERMANENTĂ

—M.F.ENESCU—

Statutul de permanență în mai multe versiuni, a prins chiag încă dela constituirea sistemului sovietic, după victoria bolșevismului în Octombrie-Noembrie 1917. Cea dintâi a apărut "Revoluția permanentă" a lui Trotzki. Ea a fost repudiată oficial de Stalin. Dar în fond a fost adoptată și de el, și de succesorii lui, ca o călăuză a politicii sovietice în afară.

Concomitent cu sistemul sovietic s'a instalat "Criza permanentă" ca mod de existență a populației. Criza de cele mai elementare mijloace de trai, a devenit starea normală în Rusia Sovietică. Ea s'a instalat și în alte țări, pe măsură ce acestea au intrat în orbita comunistă. Ca un corolar al crizei permanente domină "teroarea permanentă", dela "Ceka" la "K.G.B.". Si ca o consecință a teroarei permanente este "purga permanentă", descrisă într'o carte de Zbigniev Brzenzinski, mai târziu Consilier al Președintelui Carter. Sângeroasă sub Lenin și Stalin, purga este amplificată la eliminarea din "nomenklatură". Căci permanentă prin tradiție de granit este peste toate "nomenklatura".

Dar o tradiție tot atât de tenace transmisă de bolșevism, este iluzia permanentă dela baza politicii occidentale în raporturile cu blocul comunist. "Iluzia permanentă" este iluzia "destinderii" și a "coexistenței pacifice" cu sistemul marxist-leninist. Iluzia destinderii și a coexistenței pacifice a fost analizată pe larg într'o carte de către un gazetar perspicace dela "Le Figaro" parizian, Patrick Wajsman. Cartea nu ne aduce prea multe noutăți, dar sistematizează materia, citează multe surse și mulți autori, și confirmă ce știm despre strategia bolșevismului contra Occidentului.

Iluzia coexistenței pacifice nu are o dată recentă, adică după cel de al doilea război mondial. Ea vine de departe, din primul timp al relațiilor sovieto-occidentale. Coexistența pacifică este opera lui Lenin, continuată de Stalin și Hrușciov, perfecționată de Brejnev și adaptată de Gorbaciov la condițiile actuale. Coexistența pacifică rezidă în concepția lui Lenin, în concilierea unor termeni în contradicție fundamentală. Ea nu înseamnă o intertoleranță definitivă sau cel puțin durabilă între cele două sisteme, capitalism, și comunism, ci din contră, o luptă ireductibilă de interdistrugere. "Noi nu trăim într'un stat, scria Lenin în 1917, ci într'un sistem de state, și coexistența prelungită între Republica Sovietică și Statele imperialiste este de negândit. Unul sau altul din cele două câmpuri trebue să învingă până la urmă". In natura statului sovietic definită de Lenin, Jean Laloy, citat de Wajsman, descoperă cauzele incertitudinii în viitorul securității europene: "Un Stat-lume contra unei lumi de state". Pe acest contrast între un stat monolit și un colier de state, Lenin își bazează strategia care debușează în coexistența pacifică. "Atât timp cât n'am cucerit lumea, scria Lenin, și atât timp cât vom fi economicește și militărește mai slabi decât câmpul capitalist (...) noi vom trebui să știm cum să folosim contradicțiile și opozițiile din câmpul capitalist". Din aceste două sentințe ale lui Lenin, în aparență contradictorii dar în fond complementare, se degajă doctrina dela baza întregii strategii bolșeviste a coexistenței pacifice. O strategie cu două capete ca pajura vechii Rusii, adică o strategie cu două fețe ca Yanus, pe de o parte o luptă ireductibilă până la distrugerea capitalismului, pe de alta amăgirea coexistenței pacifice, dar cu o finalitate tot atât de destructivă. Sefii bolșevici vorbesc "cu două limbi", cum spun Germanii. Ne stau la îndemână multe citate din diriguitorii bolșevici, dela Stalin până la Trotzki, dela Hrușciov și Brejnev până la alți autori, care ilustrează duplicitatea distrugătoare a coexistenței pacifice. Nu mai încarc cu ele această expunere. Destul că dela Lenin până la Gorbaciov intransigența ideologică alternează cu porumbița lui Picasso.

Cum se explică acest echivoc tot atât de ordin logic cât și semantic? Wajsman remarcă perplexitatea autorilor "liberali" care nu înțeleg logica marxist-leninistă. Teoreticienii bolșevici exaltă coexistența pacifică și în același timp insistă asupra antagonismului ireversibil dintre cele două câmpuri, capitalist și comunist. Acest antagonism irevocabil neagă deci orice valoare coexistenței pacifice. Wajsman dă o explicație simplă și justă. In concepția marxist-leninistă există două categorii opuse de coexistență pacifică. Cea dintâi, provizorie , oportunistă, insidioasă, corespunde luptei contra câmpului capitalist cât timp acesta se mai ține în picioare. Cea de a doua categorie este definitivă, perfectă, pură și se va realiza numai odată cu victoria bolșevismului în toată lumea. In acest conspect Stalin declară încă dela instituirea Uniunii Republicilor Sovietice în Decembrie 1922, că "numai după fuziunea muncitorilor din toate țările într'o republică sovietică mondială va putea lua ființă o autentică coexistență pacifică". Numai perspectiva victoriei finale face suportabilă doctrina și indispensabilă tactic ficțiunea coexistenței pacifice. Astfel coexistența pacifică este o formă de agresiune multiplă și camuflată contra Occidentului. In consecință din strategia marxist-leninistă a coexistenței pacifice, se desprind cinci principii permanente: 1. Antagonismul ireductibil între Occident și comunism; 2. Intrecerea potențialului economic și militar al Occidentului; 3. Alternarea încordării și destinderii în raporturile cu Occidentul; 4. Divizarea puterilor occidentale; 5. Destabilizarea Occidentului. Consecvența, tenacitatea, îmbinarea rigoarei cu supletea în aplicarea celor cinci principii de aproape 70 de ani, sunt cu totul remarcabile.

Si totuși puterile occidentale au aderat la acest mod sui-generis de coexistență pacifică. Cel mult ele se mențin în defensivă față de meandrele agresiunii comuniste. Vom pomeni numai în treacăt episoadele coexistenței pacifice până la cel de al doilea război mondial. Inarmarea fără răgaz, Rapallo, adică primul pact cu Germania, apoi invers apropierea de democrațiile occidentale cu Litvinov la Geneva concomitent cu pregătirea Fronturilor Populare și a incendiului în Spania, pentruca să culmineze cu o nouă întoarcere la polul opus prin lovitura pactului Molotov-Ribentropp, ilustrează dexteritatea Rusiei Sovietice de a exploata principiile coexistenței pacifice după cum îi dictează interesele.

Dar epoca de glorie a agresiunii sovietice sub masca coexistenței pacifice începe după capitularea Germaniei. Rusia semnează tot felul de angajamente care de care mai "liberale", statutul Națiunilor Unite, Carta Atlanticului, Declarația Drepturilor Omului, pe care să le violeze îndată cu cea mai mare nepăsare. Cu toate acestea puterile occidentale și mass media nu obosesc să alerge dela o conferință la alta și să inventeze tot felul de "spirite", spiritul dela Geneva, dela Camp David, ba chiar dela Moscova, pentruca după întâlnirea Reagan-Gorbaciov să revină la un nou spirit dela Geneva. Cu strategia coexistenței pacifice Rusia și comunismul au cules o recoltă abundentă. O jumătate din planisferă are o culoare roșie.

Dintre toate aceste isprăvi ale coexistenței pacifice, reținem la loc de onoare așa numita "Conferință de securitate și cooperare în Europa". Această conferință, pe scurt C.S.C.E., este modelul unei extraordinare tenacități și al unei lovituri magistrale. Proiectul unui "Tratat general de securitate colectivă în Europa" a fost propus de Molotov încă în conferința miniștrilor de externe ai celor patru mari dela Berlin din Februarie 1954. Puterile occidentale s'au tot codit până ce au cedat, ca adesea. Si așa după 21 de ani dela propunerea lui Molotov, 33 de state europene, plus Statele Unite și Canada, au semnat Acordul dela Helsinki la 1 August 1975. Ce au sperat puterile occidentale dela Acordul din Helsinki? După Wajsman ele au așteptat în primul rând ca rumoarea în opinia mondială a unei conferințe de o asemenea amploare, să determine un curent de emancipare a democrațiilor populare de tutelă rusească. Cum scria Michel Gardez, expert în chestiuni rusești, C.S.C.E. ar putea "să exorciseze complexul de satelitizare" al democrațiilor populare. Ecoul exemplului "rău" al României în sânul pactului dela Varșovia, încuraja astfel de speranțe. In al doilea rând puterile occidentale atribuiau "Coșului Trei" din Acordul dela Helsinki privitor la Drepturile Omului, virtuți de umanizare a regimului sovietic.

Speranțele de "desatelizări" ale țărilor din Est la Helsinki, firește, nu s'au realizat. Din contră, C.S.C.E. a dat Rusiei ocazia și mijloacele de a întări controlul politic, economic, militar și mai ales ideologic, asupra democrațiilor populare. Coeziunea Blocului Sovietic e acum mai mare decât înainte de Helsinki. Cât despre soarta "Coșului Trei" și a Drepturilor Omului, Andropov, șeful de atunci al K.G.B.-ului, s'a pus pe treabă îndată după "Acordul" dela Helsinki. El a lichidat în scurt timp bruma de "disidență" ce se manifesta în Rusia. "Disidenții" au fost întemnițați sau internați în "gulaguri", exponentul lor, Zakarov, a fost depistat la Gorki.

Dar mai grav încă, Rusia nu s'a mulțumit cu omologarea satelizării Europei de Est la Helsinki. Ea urmărește ca prin efectele mai apropiate sau mai îndepărtate ale Actului dela Helsinki, să răstoarne echilibrul de forțe în Europa. Rusia manevrează în așa fel și cu toate mijloacele, încât să destabilizeze câmpul occidental, să desagregeze Alianța Atlantică, să separe puterile europene de Statele Unite și să provoace retragerea trupelor americane din Europa. De altfel diriguitorii sovietici nu ascund ce așteaptă dela efectele Actului din Helsinki: "C.S.C.E., explica unul dintre ei la Radio Moscova, lipsește Washington de orice scuză pentru a menține trupele sale pe acest țărm al oceanului". Astfel efectele Actului dela Helsinki se încadrează perfect în principiile coexistenței pacifice, așa cum au fost enunțate de Lenin.

Lenin și urmașii săi, au dreptate. Conflictul între Occidentul capitalist-liberal și Rusia comunistă, este ireversibil. Comunismul așa cum se desprinde din manifestul lui Marx și Engels, nu putea genera decât sistemul lui Lenin și Stalin. Sistemul marxist-leninist n'are cum să triumfe definitiv decât după distrugerea sistemului opus occidental. Si invers, Occidentul nu-și va asigura securitatea reală și pacea durabilă decât după eliminarea sistemului marxist-leninist. Marxism-leninismul a creat o mentalitate de junglă în care domină alternativa ancestrală a antropoizilor "devori sau te devoră!" Această mentalitate de junglă constitue adevărata ideologie a sistemului care stă și la baza coexistenței pacifice, ca formă originală de luptă acerbă contra Occidentului. Ideologia agresivă a marxism-leninismului o întruchipează o minoritate restrânsă și inter-selectivă, nomenklatura, care exercită puterea totală și exclusivă prin teroare, prin exploatarea bogățiilor popoarelor în beneficiul propriu prin pauperizarea populației și prin expansiunea permanentă exterioară. Rația de putere și de îmbogățire a nomenklaturii perpetuează tradiția rusească a "unei națiuni de cuceritori", cum o definea Marx în secolul trecut. Cu cât influența Rusiei se întinde pe mapamond, cu atât crește puterea și îmbogățirea nomenklaturii. Plus-valuta, considerată de Marx ca un abuz al capitalismului, a devenit un apanaj exclusiv al ei. Mihail Vaslenski descrie pe larg funcția decisivă a nomenklaturii ca dinam al imperialismului rusesc. Coeziunea blocului sovietic este întărită probabil prin solidaritatea nomenklaturilor, care împreună își asigură continuitatea privilegiilor în interior și în exterior. Datorită nomenklaturii soarele nu apune niciodată în Imperiul Sovietic, dela Elba până în Cuba, în sfârșit un debușeu la mările calde, ca altă dată în Imperiul lui Carol Quintul în "secolul de aur" spaniol. Astfel nomenklatura consideră expansiunea exterioară ca o condiție ineluctabilă a propriei existențe și a regimului comunist.

In acest conspect, puterile occidentale ar face bine, și în primul rând Statele Unite, să reconsidere coexistența pacifică pe bază de realități. In loc să-și piardă timpul și credibilitatea în negocieri sterile asupra dezarmării atomice, când știu bine că nu e posibil și nu va fi niciodată un război atomic, ele ar trebui să abordeze cauza și nu efectele. In consecință să exige adevăratele negocieri, adică negocieri asupra dezarmării ideologice. Nu cu arme atomice s'a întins Rusia până la jumătate din lume, ci cu armele unei ideologii agresive. Cotidiane, reviste, cărți, aiureli ale intelectualilor ziși progresiști, manipularea opiniei mondiale cu mass media și a tineretului cu momeli idealiste false, congrese pacifiste, conferințe diplomatice, rătăciri ale unor oameni politici versatili, corupere politică a unor grupări de stânga, spionaj și infiltrație în administrație, în învățământ , în justiție și în forțele armate, coctail Molotov, bombe de diverse calibre, dar mai ales desinformația, sunt arme mult mai eficace decât năluca rachetelor atomice. Despre acestea să discute Reagan cu Molotov, dacă va fi să se mai întâlnească. Asupra dezarmării ideologice, Occidentul să angajeze negocieri la Geneva, la Viena, la Stockholm, la Berna și oriunde s'ar mai convoca conferințe în cadrul coexistenței pacifice. Căci în zadar s'ar suprima armamentul atomic, ba chiar reduce armamentul convențional, dacă Rusia nu va renunța la agresiunea ideologică. Aceeași tensiune, aceeași incertitudine în privința securității, aceeași tentativă de destabilizare, aceeași luptă de nimicire a câmpului occidental ar continua cu armele distrugătoare ale agresiunii ideologice. Astfel politologul anglo-saxon McKinney greșește fundamental când consideră primejdia atomică ca un nou factor pacificator în strategia Rusiei. Aceasta ar determina-o, după McKinney, să renunțe la ireductibilitatea absolută a conflictului între cele două câmpuri. Rusia ar admite coexistența pacifică drept o bază definitivă în raporturile cu Occidentul. Nu e așa, alte considerente constrâng Rusia să amâne estocada finală în spina dorsală a Occidentului. Un principiu esențial din strategia leninistă n'a fost satisfăcut și este departe de realizare. Potențialul economic al Rusiei, și în consecință și militar, este din ce în ce inferior față de acela al Occidentului. Cu cât progresul tehnologiei crește, cu atât se adâncește ceea ce în tehnologia economică modernă se chiamă "gap", adică diferența între potențialul economic al câmpului occidental și acel al câmpului sovietic. In multe privințe existența economică a câmpului comunist depinde de câmpul capitalist. După cum se știe, o superstructură are la bază o infrastructură. Azi, cum constată doi cercetători de origină sovietică, Mihail Heller dela Sorbona și Alexandr Nekrici dela Harvard într'o lucrare recentă și voluminoasă numită "Utopia la putere", "formula lui Marx asupra conexiunii între infra și suprastructură a găsit o stranie aplicare în utopia comunistă". Rusia și-a creat o suprastructură, dar infrastructura se află în altă parte, în Occidentul capitalist. Sistemul sovietic s'a dovedit inapt să rezolve probleme vitale de existență economică, socială, morală, și în fond de adevărată independență. Așa fiind, Occidentul ar putea da el lovitura de grație câmpului comunist. Dar nu o dă. Pentru rațiuni care ne scapă și sub pretextul echilibrului mondial așa cum îl vede el, Occidentul protejează stabilitatea câmpului comunist indiferent de risc. Astfel iluzia permanentă a coexistenței pacifice va continua să permită Rusiei succes pe plan extern în contrast cu insuccesul pe plan intern. Tot așa Occidentul va suporta mai departe consecințele formulei lapidare a lui Trotzki: "Nici pace, nici război!" Si ca un corolar al acesteia Occidentul se complace cu o altă formulă tot atât de lapidară, aceea a lui Nietzche: "Trăiește primejdios".

Să disperăm? Nu, să credem în dreptul la minune. Istoria nu exclude minuni. □

DE APROAPE DOUĂ MII DE ANI

—Gheorghe RĂDULESCU—

De aproape două mii de ani, totul se roteşte în jurul lui Isus Christos; pe de o parte biserica creştină cu iubirea ei care ridică şi îndreaptă omul pe căile cele mai înalte, alături de lupta conştiinţei umane şi zbuciumul neamurilor, pe de altă parte biserica care nu e creştină, apoi doctrinele şi ideologiile politice, acelea care se cunosc şi se văd şi acelea care nu se văd, concepţiile filosofice de toate felurile, mărimile şi apartenenţele şi în sfârşit infiltrarea şi lupta satanismului cu lipsa lui de scrupule, cu răzbunarea şi ura împotriva a tot ce este creştin, împotriva omului şi a creaţiei sale.

Isus Christos a fost prevestit de biblie cu mult timp înainte de naşterea Sa. Socrate şi Platon, cu tot politeismul poporului elin, intuiseră forţa adevăratei divinităţi, iar zeităţile lor nu erau altceva decât drumul de căutare spre Dumnezeu.

Dumnezeu - Tatăl este eternitatea propriu zisă, element necreat, dar factor generator, care nu este şi nu poate fi mărginit, El este Absolutul. Universul este creaţia superioară a Tatălui cu neantul matern care nu e de factură divină şi care se pierde. La rândul lui, Universul este fără început şi sfârşit, după care urmează aştrii, creaţi în faza primului stadiu al Genezei, ei pot fi muritori prin natura lor, dar nemuritori prin substanţa spirituală, aştrii au însuşirea eternităţii prin emanaţie divină şi incoruptibilitate.

Dumnezeu sau Tatăl este deci, forţa supremă, iar Ideea este aspectul creator al Acestuia, din acest punct izvorăşte Inteligenţa, care la rândul ei generează, diferenţiază şi califică formele şi genurile şi aceasta este întruchipată prin Fiul, element superior care depăşeşte orice înţelegere şi dela care ia naştere Totul.

Fiul este deci în creştinism Isus Christos, problemă sesizată şi discutată şi de gnosticism şi de eclectism.

In modul de a privi eternitatea, crearea universului şi a omului, există o tangenţă între mistica religioasă creştină şi cea ebraică. Astfel mistica ebraică a Kabbalei (după anul 1200) defineşte că Adam Kadmon este cea dintâi creaţie a Absolutului, primul om En-Sof, omul suprem "Adam Illaa", cu alte cuvinte însuşi Dumnezeu. De multe ori însă, En-Sof a fost prezentat şi interpretat în sens panteist, adică "Toate sunt în El şi El în toate", după interpretarea rabinului Kabbalist Ibn Gabbai (secolul XVI-XVII).

Iar dacă până la naşterea lui Isus Christos, religiile politeiste (elină, romană, egipteană, persană şi altele), concepţiile religioase şi filosofice, brahmană, budhistă, confucionistă, apoi aceea după ivirea lui Isus, mahomedanismul, n'au ridicat atâtea probleme de ordin mistic, metafizic de factură religioasă şi filosofică, Isus Christos şi prin El creştinismul, a definit în mod absolut şi etern că omul este creat şi dirijat de divinitate, că el este creaţia cea mai apropiată de arhetipul perfecţiunii divine.

Si dacă până la Isus Christos, unele popoare îşi căutau în zei forţa supremă, supranaturală şi diriguitoare a universului, zeităţi însă închipuite şi create după fiinţa umană, întruchipând chiar calităţile omeneşti, dându-le fiecăreia dintre ele însuşirea şi ierarhizarea corespunzătoare, dacă înţelepciunea şi profetismul unor popoare asiatice au creat religii şi concepţii filosofice profunde, norme religioase şi morale apropiate într'un anumit sens de creştinism, căutând să fie cât mai aproape de adevărul absolut al eternităţii, Isus Christos întruchipează El însuşi divinitatea eternă şi absolută şi în acelaşi timp Omul, abstractul şi concretul, Dumnezeul şi Omul, iubirea fără margini şi suferinţa până la jertfa supremă. Isus Christos a ridicat omul pe o treaptă superioară şi l-a izbăvit prin răstignirea, moartea şi învierea Sa, de păcatul pe care omul îl poartă. Odată însă, cu naşterea lui Isus, neputinţa, ura şi minciuna umană a declanşat dela început jertfa celor patruzeci şi patru de mii de prunci, cum mărturiseşte Apocalipsa lui Ioan (iar după afirmaţiile scriitorului latin Theodosius Macrobius, anul 400 după Christos, ar fi murit în acest înfiorător măcel chiar unul dintre fiii lui Irod, ca o pedeapsă a Proniei Cereşti).

Se pune întrebarea: De ce şi pentru ce trebuiau să se facă aceste jertfe, în numele cui?...Cui îi era teamă de Isus?...

Era în acel timp atâta superstiţie, încât unii oameni puteau crede în nişte închipuiri, sau erau obsedaţi de nişte idei care nu-şi puteau găsi acoperirea?...Era oare Isus desemnat să devină un oarecare rege pământean, acest Isus atât de umil şi sărac, ai cărui părinţi simpli erau supuşi legilor statului unde trăiau?...

Sau, se ştia prea bine că noul născut este chiar acela proorocit de biblie, că era însuşi Adevărul, ca Fiul lui Dumnezeu, care va crea o nouă lege prin botez, legea dreptei credinţe, a iubirii, a iertării, a jertfei de sine pentru binele aproapelui, legea cinstei, a demnităţii creştinismului?...

De ce a fost necesară venirea lui Isus?... Era chiar atâta noroi pe pământul acesta, atâtea păcate şi atâtea fără de legi?...

Din câte cunoaştem şi se ştie, acesta era adevărul.

Isus a venit ca o răscumpărare a neamului omenesc osândit pieirii, datorită căderii lui în disgraţie în faţa forţei divine.

De aici teama acuzatorilor lui Isus, ei ştiau toate fără de legile pe care le săvârşeau, erau conştienţi de imoralitatea şi crimele lor. De aici au decurs şi măsurile de prevedere şi de apărare ale acestora împotriva lui Isus Christos. Dar împotriva cui luau aceste măsuri, împotriva credinţei, a adevărului, a divinităţii?...

Deci, singura scăpare, credeau ei, era condamnarea la moarte.

Condamnare la moarte?... Se putea omorî omul, dar nu şi Dumnezeul, pentrucă "Christos a înviat din morţi cu moartea pre moarte călcând şi celor din morminte, viaţă dăruindu-le".

Prin Christos, oamenii au învăţat să reziste în suferinţă pentru credinţa şi adevărul lor, pentrucă Christos a deschis omului perspectiva adevărului, a demnităţii, a dragostei şi a conştiinţei umane, Christos a desemnat calea spre mântuirea sufletului omenesc. Christos nu neagă adevărurile vieţii, nu priveşte omul şi viaţa cu neîncredere, El a fost acela care i-a oferit omului credinţa, dragostea şi speranţa.

Intre Isus Christos şi Zenon prin urmare, există o deosebire de fond, în timp ce stoicismul caută să îndepărteze suferinţa prin provocarea bucuriei, bucurie care de fapt e socotită ca o stare negativă, creştinismul acceptă suferinţa, mai mult o valorifică şi nu o neagă. De altfel creştinismul a creat o forţă spirituală şi morală, o tărie sufletească în faţa durerii, depăşind orice chin, aşa au rezistat toţi crucificaţii, decapitaţii, toţi martirii dela începutul creştinismului şi până în zilele noastre. Nu se poate spune că mulţi, foarte mulţi martiri ai neamului românesc n'au rezistat în ocnele comunismului distrugător şi anticrist, decât numai datorită forţei credinţei, a tăriei caracterului lor de neînvins, durerea fizică putând fi depăşită.

De aproape două mii de ani se luptă prin orice mijloace subterane şi diabolice să se fărâmiţeze, să se distrugă creştinismul, să se zdruncine credinţa oamenilor în Isus Christos. In fond ce-a fost inchiziţia, decât o formă deghizată a falsei credinţe, care în esenţa ei urmărea compromiterea şi îndepărtarea credincioşilor de creştinism, dar toate materialismele, dar unele metode ascunse de încercare nedemne şi neputincioase de desacralizare şi batjocorire aduse lui Christos şi creştinismului, dar comunismul care în mod direct caută să distrugă credinţa creştină, nu sunt oare toate aceste încercări organizate, una mai draconică decât cealaltă pentru a deruta, a discredita, a compromite, a falsifica, a minimaliza, a mistifica, a desmembra biserica lui Christos şi a zdrobi pe cât e posibil credinţa creştină?...

Toate încercările însă, de răzbunare, de discreditare şi de distrugere a creştinismului sunt zadarnice.

Isus Christos a fost singurul care s'a adresat sufletului uman, El a fost singurul care prin crucea Sa a dăruit omenirii drumul spre înălţare şi mântuire, El a fost singurul care a despărţit adevărul de minciună, binele de răutate, iubirea de ură, iertarea de răzbunare.

El a fost singurul care prin răstignire şi înviere a dovedit pentru totdeauna forţa Sa Dumnezeiască, care e mai presus de neputinţele şi josniciile omeneşti. El a fost singurul care a dovedit că suferinţa omenească este răsplătită de divinitate, pentrucă dela jertfa Lui şi a apostolilor s'a ajuns ca învăţătura şi credinţa creştină să cuprindă lumea, cu toate oprelişitile şi lupta unora de a nimici ceea ce nu se poate nimici, ci dimpotrivă de a recunoaşte întru totul forţa eternă a divinităţii. □

VICIUL SECOLULUI XX

—Al. BERCEANU—

S'a făcut socoteala că în secolul nostru au murit în războaie 37 de milioane de oameni, 31 în războaie internaţionale, 6 în războaie civile. In schimb din 1917 până azi, după socoteala bine filtrată a lui Soljeniţin, se numără la 140 de milioane victimele comunismului, în diverse părţi ale lumii.

"Crima contra umanităţii" este viciul secolului nostru, pe bună dreptate condamnată la Nuremberg, dar cu micul defect formal şi substanţial că între judecători erau şi mari criminali, ai comunismului sovietic care conduce comunismul din toată lumea. Acest viciu de fond şi formă a fost definitiv iertat la Helsinki în 1975. Aşa se ţin lanţ nenorocirile lumii: Yalta, Teheran, Potsdam, Helsinki. Dar această mondială conjurare pentru apărarea libertăţii sovietice de-a practica fără încetare crima împotriva umanităţii este veche.

Conjuraţia începe după primul război mondial cu "Liga Naţiunilor" dela Geneva, primul instrument sovietic de război diplomatic internaţional. După cel de-al doilea război, sau mai bine zis încă din timpul războiului, s'a înfiinţat, în U.S.A. la Dimberton Ox, a doua instituţie internaţională pentru apărarea Sovietelor de orice răspundere pentru crima împotriva umanităţii, "Naţiunile Unite". "Liga Naţiunilor" condamna orice încolţire anti-comunistă în Europa, şi astfel un succes contra lui Lenin ca al lui Mussolini în Italia, a provocat primul "război rece" din Europa.

După venirea lui Mussolini la putere în Italia, adică după ce a fost tăiat "marşul" comunismului în Occidentul Europei, s'a organizat primul război diplomatic şi de presă, sincronic şi omogen din acest secol. Comunismul era o sinteză eur-asiatică, pe când Mussolini, spre deosebire de Lenin, venea cu o doctrină de stat romană, născută în Europa şi din care se născuse Europa. Cât de importantă a fost defecţiunea eurasiatică a lui Lenin la Roma, se vede din consacrarea termenului "fascist" până azi, pentru determinarea oricăror anti-comunişti. Cum se explică vasta conjuraţie a lumii Occidentului, împotriva acestui om ce adusese o mare victorie europeană? Argumentul "democratic" nu ţine decât în numele unui principiu abstract: democraţia este mai bună decât dictatura. Nimeni nu poate contrazice acest lucru, dar în momentul lui Mussolini în cea mai întinsă ţară din lume, Rusia, era dictatură. O dictatură expansivă, care ameninţa să ia în stăpânire şi Italia intrată într'o anarhie pe care democraţia nu mai putea s'o domine. Salvarea Romei de comunism era tocmai un incalculabil serviciu adus umanităţii pentrucă se salva şi centrul celei mai mari Biserici creştine, centru universal al civilizaţiei noastre. Iar după aceea s'a văzut calitatea concordatului cu Vaticanul, mult mai generos din partea statului decât recentul nou concordat cu Italia democratic-republicană.

Expansiunea comunistă a primit, imediat după război, două mari lovituri: una în 1919, din partea Românilor care-au eliminat regimul comunist al lui Bela Kun, Ungur originar chiar din Cluj, şi a doua prin venirea lui Mussolini la putere. Datorită unor mari oameni de stat, ca Regele Ferdinand şi Ionel Brătianu, Românii au barat drumul comunismului spre Sudul Europei Centrale. Dacă Românii au făcut atunci un mare bine Europei, soarta a făcut un mare rău Românilor prin moartea prematură a celor doi mari Români.

La puţin timp a venit în Europa Occidentală lovitura salvatoare a lui Mussolini. Doctrina de stat a fascismului de atunci nu avea nici sămânţă de sămânţă de posibilitate a crimei de care s'a făcut mai târziu vinovat naţional-socialismul. Doctrină de stat valabilă pentru Italia de atunci, desigur că azi fascismul lui Mussolini nu mai are nici o actualitate, decât oarecum îndepărtat prin sindicalismul, care a renăscut contra totalitarismului în Polonia. Alt comportament faţă de Italia, ar fi evitat constituirea viitoarei Axe, şi e mai mult decât probabil că nu am fi avut al doilea război mondial. Dar nu se ştie ce viciu a fost de partea viciului acestui secol, viciul totalitarismului exterminator. Acesta rămâne un secret al istoriei noastre contemporane.

După Yalta, Teheran, Potsdam, Helsinki, acest viciu de protejare a crimei contra umanităţii, reapare odată cu renaşterea morală adusă în Statele Unite ale Americii de Preşedintele Reagan. Ca şi în vremea lui Mussolini, toate "intelighenţiile" lumii se concentrează împotriva unui om care aduce un suflu de restaurare morală în ţara lui, dar şi nădejdi în lume, în vederea unei stăviliri a comunismului sovietic. Presa mondială, socialiştii, liberalii americani, sunt împotriva lui Reagan, pe care, mai direct, mai cu subînţeles, îl consideră aducător de război, exact în timpul în care Sovietele comit marele masacru din Afganistan.

Există o analogie între situaţia dintre momentul Mussolini şi momentul Reagan, cu deosebiri dimensionale: atunci era vorba de Europa Occidentală, acum e vorba de primejdia planetară a comunismului. Dar între protagonişti, în afară de revolta împotriva comunismului la distanţă de 60 de ani, nu există nici o asemănare, nici în ideologie, nici în stil, după cum şi ideea de stat romană era alta decât aceea americană. Atunci de ce atâta ostilitate, aşa de constant şi vehement exprimată faţă de Reagan? Nu cumva şi aici dăm de acelaşi secret ca în cazul lui Mussolini, deşi nici măcar argumentul democratic nu se poate aduce pentrucă Reagan este produsul "democraţiei în sine", care este cea americană? Cum nu putem da de capăt secretului în cazul Mussolini, nu putem să deslegăm nici secretul de acum, aşa că nu ştim dacă sunt două secrete sau este unul şi acelaşi care scapă oricărei analize, pentrucă pare a fi secretul cel mai ascuns al istoriei contemporane.

Dar dece nu există un secret defavorabil viciului acestui secol, masacrul civililor, început de Lenin în 1917, imitat de Hitler un timp, şi continuat fără încetare după lichidarea revanşistului austriac? Sovietele sunt conspiraţia mondială împotriva umanităţii dar o conspiraţie împotriva acestei conspiraţii nu există, aşa că Reagan a spus lucrurilor pe nume. A fost un nemaipomenit scandal, cu explozia tuturor inimilor pacifiste din lume, bineînţeles aşezate la stânga. Niciodată Lenin nu a fost mai actualizat ca acum, când toată lumea "pacifică" manifestă pe străzi, în ţările libere, contra "fascismului". Aşa s'a descoperit şi "conspiraţia" condusă de Reagan: "fasciştii" din întuneric. Oricum păcat că e secret, cum ziceam, dar dacă e secret, de ce să nu-l ştim şi noi ?

ISTORIE ŞI MIT

——Horia STAMATU——

Din cauza diverselor abuzuri interesate, "mit" a ajuns un termen echivoc, care se împarte între vorbirea vulgară şi aceea ştiinţifică. Ca mit în vorbirea vulgară îl defineşte foarte bine un specialist al literaturilor comparate, Etiemble: "Pentru un foarte mare număr de oameni, mit înseamnă azi, fie o gândire confuză, fie o minciună, fie o eroare".

Aceasta este coborîrea "mitului" la "mitul-gogoaşe", folosit propagandistic în toate demitizările pozitiviste, materialiste, ateiste, cum se face azi şi în România.

Istoricii pozitivişti, care se consideră deţinătorii unici ai "ştiinţei", consideră "mit" orice relatare ce se sustrage unui control pe bază de "documente", în sensul cel mai strict al cuvântului, deci texte, inscripţii, monumente, obiecte de artă sau artizanie, precis încadrabile în timp şi spaţiu. Rămâne însă întrebarea: numai acest fel de "documente" ne-a lăsat istoria?

Există un procedeu, cu deosebire politic, de a spune o minciună cu privire la o realitate, pentruca realitatea să fie declarată mit, deci ne-realitate. De aici se trage coborîrea mitului la minciună. Un ultim subterfugiu de acest fel, ce ne priveşte pe noi Românii, e folosit de un Profesor, care pretinde că a înfiinţat o "şcoală", în care, între altele, se arată şi că Românii nu sunt niciun fel de realitate istorică, ci un mit, în sensul de minciună, ieşit dintr'un fel de a se vorbi, cum pretinde Valery că au ieşit toate miturile, din cuvinte. După această "şcoală" numele de Români a revenit în lipsă de altceva unei populaţii ne identificabile din Sudul Dunării, care ar fi năvălit în Ungaria prin secolul XIV (Profesor Gottfried Schramm, Universitatea din Freiburg i. Br., Germania de Vest). La asemenea absurditate s'a ajuns prin manipularea unor date filologice, pe cât de pedantă, pe atâta de diletantă, cu folosirea arbitrară a unor toponimii. Românii sunt însă o realitate istorică şi tocmai de aceea au şi miturile lor, care nu au nimic de-a face cu "minciuna", ci sunt rezultatul unor procese provocate de o puternică impregnare istorică, şi care intră în tradiţie, oral sau scris, uneori căpătând o fizionomie de incredibil, chiar de plăzmuire fantastică. Diodor din Sicilia, în secolul I înainte de Christos, spune că aşa s'au născut şi zeii, o realitate istorică devenind "mit". Care nu este o "minciună", ci doar trece de controlabilul prin documente. Iar mitul la rândul lui, crează noi realităţi istorice. Intre mit şi realitate este o neîncetată influenţă reciprocă. Dar ca o realitate să devină mit când se şterg urmele documentării ea trebue să fie de o excepţională rezonanţă istorică. Povestea care începe să iasă de sub controlul documentului, se mai chiamă şi "legendă", termen medieval pentru lectura vieţilor de sfinţi în biserică, în care intră şi miraculosul, dar nu mai puţin "dacă n'ar fi (fost) nu s'ar povesti".

Pentru istoria concretă a unui popor prezent în istorie, mitul sau legenda sunt de o capitală importanţă. Un poet francez, cu deosebire nobil şi prin spirit şi prin spiţă, spunea în acest secol: "Toate ţările care nu mai au legende / Vor fi condamnate să moară de frig" (Patrice de la Tour du Pin). Cu alte cuvinte: ţările reduse la "istoria pozitivă" mănâncă până la urmă pietre şi mor de frig. Popoarele care nu mai au legende să şi-le transmită din părinţi în urmaşi, şi nu mai au mituri care să le dinamizeze istoria, se închircesc. Este un fundamental adevăr care merge dela "sat" până la "stat". Există recente constatări etnologice care ne confirmă această afirmaţie, până acum, la sfârşitul mileniului doi. O cercetare în Ecuador, a dat la iveală un violent exemplu de "dare înapoi" prin pierderea mitului, a tradiţiei, a legendei. Carmen Bernard este autoarea unei monografii asupra satului Pingling din Ecuador. Asemenea lucrare aminteşte de monografiile sociologice ale seminarului de sociologie din Bucureşti, între cele două războaie mondiale. Suntem convinşi că o astfel de monografie făcută cu toată obiectivitatea, în libertate, azi, ne-ar duce în România la constatări foarte analoage cu acelea din satul ecuadorian. Cercetătoarea constată că un sat a intrat în ultimii treizeci de ani într'o stare letargică din cauza invaziei unei civilizaţii care l-a rupt de mituri şi rupându-l de raporturile intime pe care tradiţia le menţinea cu tot cosmosul, viaţa satului s'a descompus, sincronia dintre realitate şi cuvânt s'a rupt şi identitatea se dizolvă. In mai toate satele din România se petrece acest proces de retrogradare. Cu intuiţie de poet, autorul din diverse genuri Marin Sorescu, a strâns acum mai mulţi ani în trei volume, toate eresurile, fantasmele şi amintirea unor întâmplări cotidiene la limită între real şi magic, ca să rămână cel puţin în memoria scrisă pentru mai târziu ("La Lilieci"). La drept vorbind "pozitivismul" nu se naşte numai din "pozitiv", ci din real şi din miraculos, inspiraţie, fantezie. Istoria este cu multul multului mai mult decât se scrie despre ea, şi nemăsurat mai veche ca toate documentele "săritoare în ochi" care să cadă "mură'n gură" pozitiviştilor hămesiţi de aşa zisele "documente reale".

Ce ne interesează pe noi acum, este altceva decât "mitul mitologic", religios, şi anume mitul istoric, care există şi el, în mai multe sensuri. Iar şi mai restrâns decât "mitul istoric" în general, ne interesează şi mai mult "mitul istoric românesc". Intrebarea este dacă el există într'adevăr. Cu alte cuvinte: am avut o istorie provocatoare de "legendă", care să fie altceva decât locuri comune populare, exagerări patriotice inevitabile, cum sunt orice "images d'Epinal", care supără în general firile înclinate spre estetic, dar şi indispun, pe unii moralişti pentrucă asemenea exagerări pot nedreptăţi o eventuală "cealaltă" parte cum ar fi de exemplu exagerarea vitejiilor unor albi contra Pieilor Roşii. Cei doi Caragiali ai noştri au fost cele mai sensiblie barometre estetico-morale, faţă de aceste fenomene. După cum există şi răstălmăciri de documente supărătoare sau folosirea insuportabilă cu adevărat a unor "erzaţuri" de mit, care pot fi benigne feluri de-a vorbi, mai sunt şi slogane propagandistice, care vor să ridice la mit şi legendă cele mai triviale abuzuri politice, economice, morale, culturale.In Europa după antichitate, Ungurii ne dau un exemplu de istorie mitică. Ciclul mitic se încheie cu Arpad, fiul lui Almos, figură identificată istoric dar şi mitologică. Redăm după o enciclopedie a miturilor în culturile antice şi ulterioare: "ARPAD, mare principe al Ungariei (o megas tourkias arhon, Const. Porf. 40), din timpul luării în primire a ţării Ungurilor, fiu al lui (...) Cu cei şapte Unguri, căpeteniile celor şapte triburi Ungare, el recâştigă Panonia, ţara strămoşului său Attila, dela Swatopluk din Moravia, plătind cu nişte daruri simbolice, un armăsar alb, o şea aurită şi un harnaşament complet, ceea ce însemna intrarea în posesie a teritoriului, a păşunilor şi apelor ţării. Cumpărarea este consacrată printr'o ceremonie a sunetului din horn şi a jertfei închinată apelor, în care poporul invocă de trei ori numele zeităţii". Ungurii şi Bulgarii sunt nişte turcomani, care vin în Europa neislamizaţi. Citâm acest mit al originii istorice, pentrucă noi nu avem nimic asemănător, afară de două "saga" ale întemeierii, studiate de Mircea Eliade: Descălecatul lui Dragoş Vodă şi Mânăstirea Argeşului ("De Zalmoxis a Gengis-Khan"; mitul unguresc l-am transcris din "Worterbuch der Mythologie", de Norbert Reiter, Stuttgart, 1965). In mitul lui Arpad avem un amestec de "saga" şi istorie, fiind vorba de un personagiu omologat istoric, dar şi cu referinţe extra-istorice, întrucât regalitatea la Unguri este considerată de origine mitologică. In acest caz "mitologia" serveşte la "demonstrarea" unei foarte vechi origini şi dă seamă de ocuparea unei ţări, în care s'a petrecut istoria europeană a Ungurilor, Panonia.

In legătură cu poporul român nu avem nicio "saga" prin care să se evoce "ocuparea" Daciei de către Români. Dar se încearcă inventarea "ştiinţifică" a unei "saga" prin care să se arate că Românii, numiţi aşa pentrucă veneau din Sudul Dunării, unde fusese o Românie, adică un ţinut romanizat, dând peste Unguri în secolul XIV. Dar dacă nu e nicio legendă a ocupării Daciei de către Români, numele de Român exista, din timpul în care s'a compus epopeea germană "Niebelungenlied", la începutul secolului XIII. In saga germană e vorba de un Principe Ramung, însă nu al spaţiului Balcanilor, ci din "Tara Valahiei".

"Valahi" au existat şi în Sudul Dunării, cu Ioan Asan, numit în cronica lui Robert de Clari, din secolul XIII, Jehans li Blakis. Dar de Valahia nu se va vorbi niciodată decât ca ţara dela Nordul Dunării. Ceea ce s'a numit enigma poporului român, adică lipsa de documente pentru o mie de ani, nu are o compensaţie mitologică, lucru ce ni-se pare foarte important, în sensul că nu a fost nicio nevoie de ea. Dar nici lipsa de documente, nici lipsa de mitologie istorică, nu înseamnă că Românii nu au existat unde sunt azi, timp de o mie de ani. Foarte frumos scrie Dimitrie Cantemir în "Hronicul" lui: "tăcerea nici pune nici rădică lucrul, iar zisa îl şi pune îl şi rădică", şi dă exemplul Americei care-a existat atâta vreme nedescoperită, dar descoperirea n'a adăugat ceva la existenţa Americei, pentrucă nu descoperirea a făcut-o să fie. O realitate istorică rămâne o realitate istorică, şi dacă intră, şi dacă nu intră în saga ori în documente, acestea neadăugând nimic la existenţa ei.

Naşterea poporului român nu este consemnată în legendă, cum este origina Romei în epopeea lui Virgiliu. Nu există niciun mit al "preluării Daciei" de către locuitorii ei de azi, ca în cazul Panoniei, nici nu există o dată a "creştinării" poporului din Dacia ca a aceluia din Panonia. Dacă ne întrebăm din ce cauză nu avem o legendă "globală", din "răstimpuri", putem răspunde în câteva cuvinte: pentrucă Dacia nu e ţara unui popor venit din altă parte şi acest popor nu a fost creştinat, trecut la creştinism, de vreuna din cele două Rome. Dacă se vorbeşte documentar de multe invazii în Dacia, nu se vorbeşte de o invazie a "Românilor", decât în nălucirile unui diletant, cum am văzut. In schimb din Dacia, s'a dus "mitul dacic" până în Spania, cum ştim din cronicile spaniole.

Pentru a face legătura între istorie şi mit în cazul istoriei româneşti, noi trebue să vedem ce mit şi-au creat Românii ei înşişi, după cum trebue să vedem în ce măsură Românii se pot încadra în cele mai sgomotoase reactualizări de mituri în secolul XX. "Creaţie" de mit găsim până în vremea cea mai nouă, ca în cazul unei "corrida" mexicane, formă de poezie populară, în care se spune cum s'a născut noul popor mexican, creştin, prin arătarea Maicii Domnului, care-a cerut unui copil, în secolul XVI, să înştiinţeze pe cei mari că ea doreşte să i-se construiască o catedrală, pe o colină, unde-a şi fost clădită catedrala Maicii Domnului din Guadelupe.

Ce ne interesează pe noi, este dacă am creat un mit românesc, sau ne-am confundat în felul nostru caracteristic cu un mit care depăşeşte localul nostru naţional. Miturile de evocare a trecutului, sau chiar de justificare juridică a lui, sunt în general mituri ale unora care au nevoie de ele pentru a-şi justifica prezenţa într'un loc sau altul. Dar actul istoric creator în sensul unui mit care depăşeşte propriul "trib" este cu totul altceva, şi pe acesta ne propunem să-l căutăm.

S'ar putea să fie semnificativ faptul că un Român a dat o deosebită importanţă cercetării mitului în ultima parte a mileniului II, într'un dublu sens: mitul în propria lui istorie, şi metamorfoza vechiului mit în miturile "forţă" de azi. Astfel Mircea Eliade spune că "înţelegerea mitului va fi socotită cândva printre cele mai utile descoperiri ale secolului XX" ("Mythes, Rêves et Symboles", Paris, 1957).

Eliade stabileşte corespondenţele dintre mitul vechi, religios, şi mitul profan din zilele noastre. Astfel descoperă că există două mituri profane principale în acest secol, calchiate pe două mituri vechi. Eliade găseşte că omul modern, cu obsesiile, ideologiile şi polemosurile lui, nu mai află în mit însuşi izvorul existenţei lui, ca omul arhaic, ci se regăseşte "istoric" în actualitate, pe urmele unui mit vechi.

Continuare în pag.9

PICTURĂ ÎN ACRILIC, FĂRĂ NUME, DE RADU DRAGOMIRESCU

Literatură şi Istorie

Citind Marta Bibescu

—Titus BĂRBULESCU—

A apărut recent, la Paris, o carte monumentală: un monument de informaţii inedite şi aprecieri critice despre Marta BIBESCU (Lahovary - Mavrocordat, prinţesă George Bibescu), omul şi scriitorul. Se datoreşte unui cercetător de valoare: Ghislain de Diesbach, La Princesse Marthe Bibesco (1886 - 1973). Librairie Perrin (Plon) Paris 1986. Autorul a avut privilegiul să folosească Jurnalul inedit al acesteia, care acoperă o lungă perioadă a secolului nostru (1906 - 1973). I-a fost încredinţat în primă lectură şi folosinţă de către nepotul scriitoarei, Jean-Nicholas Ghika (ofiţer superior în armata britanică). Foloseşte de asemenea "fondul Bibescu": 72 de cartoane cu fişe, corespondenţă variată, ciorne, note de lectură, depuse la Biblioteca Naţională (Paris), care au fost consultate cu permisiunea executorului testamentar, savantul istoric Michel Robida. (Marta B. îşi scrie Jurnalul în franţuzeşte - "limba spiritului", pe alocuri în englezeşte - "limba inimii"; mai rar, din necesitate, note, copii de scrisori, documente de familie în româneşte: de pildă, o lungă scrisoare adresată dela Mogoşoaia doctoriţei X, metresa de atunci a soţului, într'o românească viguroasă, dreasă cu vitriol, "ca s'o înţeleagă", zice ea. Scrie, în 1917, la spitalul 118 din Bucureştii ocupat de Nemţi, scrisori pentru răniţi, în româneasca rurală şi colorată în care Constantin, soldat agonizant şi senin în faţa morţii, îşi salută părinţii :...fiul care vă doreşte, Constandin, floare frumoasă şi mirositoare..." Jurnalul comentează: "...niciodată n'am fost mai fericită decât la spitalul 118. Eram în comunitate religioasă cu fii de plugari şi ţărani, trăind cu ei în sânul durerii" (p. 260).

O întrebare: în ce limbă îşi scrie jurnalul intim un scriitor? Tânărul Titu Maiorescu începe la 15 ani, pensionar la Therezianum din Viena, să-şi scrie jurnalul în germană. Exerciţiu de limbă de studiu, care va fi însuşită complet, cu toate fineţurile ei de sintaxă şi creaţie prodigioasă de vocabular. In România, tânărul bărbat de stat, scriitorul şi iubitorul de cultură românească Titu Maiorescu îşi continuă jurnalul zilnic în româneşte, "codat" pentru el - romantic şi vaporos -, când în latineşte, când în nemţeşte, când în franţuzeşte... Ca Stendhal care se amuză poliglot şi mai ales italieneşte, după ce şi-a terminat "coala" de roman în limba maternă. Haşdeu, în româneşte, cu trimiteri la substrat balcanic sau indo-european. Niciodată în ruseşte, care i-a fost limba studiilor secundare şi a tinereţii zvăpăiate din împărăţia ţarului. Limba lui de cugetare fulgurantă şi de sensibilitate "mirositoare de floare" (cum ar fi spus Constandin) a moştenit-o şi învăţat-o dela părinţi - boieri moldoveni deştăraţi -, dela fraţi, prieteni, duşmani, fire şi iubiri româneşti...Mircea Eliade îşi scrie jurnalul şi romanele numai în româneşte...Marta Bibescu a învăţat româneşte mai vârtos cu logofătul dela moşie. Mamă a răniţilor, cu plugari şi ţărani. Iubirile ei sunt europene. Avea dreptate Iorga şi regele Ferdinand (de mare nobleţă românească) care îi reproşau că nu scrie româneşte.

Opera tipărită a Martei Bibescu? Debutul literar i se situează în primăvara 1908 cu o plachetă de eseuri: Cele 8 raiuri (Les 8 Paradis), publicată de ed. Hachette, după o lectură entuziastă a manuscrisului de către Maurice Barrès. Robert de Montesquieu, amicul demoniac al lui M. Proust, îi consacră o recenzie ditirambică în Figaro. Presa pariziană o laudă pentru stilul limpede, pentru "farmecul exotic al junei autoare de 18 ani", soţia prinţului George Bibescu. Este o "Anna de Noailles în proză", apreciere care nu-i place nici Martei, nici Annei (aceasta ultimă verişoară cu Marta prin Brâncoveni) care este geloasă, presimţindu-şi gloria ameninţată să-i fie umbrită în literele franceze...Saloanele "Faubourg-ului Saint Germain" i se deschid larg: prinţesa de Greffulhe, ducesele, contesele, marchizele societăţii snobe - "la race rose et dorée" (Proust)-, adică decantată a Parisului din vremea aceea, a ajunului primului război mondial (saloanele ilustrei dame de Caillavet- An. France, de Muhlfeld, contesei de Murat, cu care este de-altfel înrudită şi altele de nobleţă adevărată, sau prefăcută din vremea lui Napoleon, sau de burghezie aurită şi republicană) o invită şi răsfaţă cu un "appétit cannibale", aşa cum se cuvine faţă de apariţia unui nou şi proaspăt talent, descins miraculos şi exotic din Orientul Europei. Cu "Orient-Expresul, sau automobilul Mercedes al familiei, cu care a cutreerat Europa dela Est la Vest, Nord - Sud, Turcia, Persia...Revenind în România, la conacul din Posada (Comarnic) - mai târziu va locui în palatul Mogoşoaia -, primeşte dela Marcel Proust un poem laudativ şi baroc. La masa elegantă şi împodobită cu ţesături şi odoare de calitate - româneşti şi străine - evoluează aristocratic şi în limbi străine, printre Lahovary, Mavrocordaţi, Bibeşti (Stirbey), Ghika şi alţi Brâncoveni, Paul Morand, recent căsătorit cu Elena Suţu, Maruca Cantacuzino, măritată cu George Enescu. Fiecare este măgulit să comunice cu a 9-a minune-paradis (Cartea ei de debut se numeşte: Les 8 Paradis): Marta Lahovary, prinţeasă Bibescu...

Trec ani, trec decenii. Evenimente de răscruce însângerează şi frământă aluatul uman al Europei, răsturnând imperiile, aşezând naţiunile în drepturile şi libertatea afirmării lor naţionale. 1913: războiul balcanic, în care România apare ca arbitru ferm al "chestiunii orientale". 1916-1918: România îşi realizează visul secular, cu jertfa de sânge al unui milion de "plugari şi ţărani" căzuţi din toate ţinuturile româneşti pentru ţara şi focarul cultural străbun, cuprins între Nistru şi Tisa superioară, între Dunăre şi mare. 1941-1945: România este din nou sfâşiată şi abandonată imperiului sovietic de astădată. De cine? Marta B. o spune cu amărăciune: de marii aliaţi ignari şi nemiloşi, aliaţi cu Uniunea Sovietică, groparii Europei orientale. (Susţine aprig şi zadarnic prin relaţiile ei secrete, urzite dela Mogoşoaia, de altminteri cu aprobarea tacită a Mareşalului Antonescu, poziţia lui Iuliu Maniu, care acoperit de aliaţi nu substituiţi de Sovietici, desigur că ar fi putut salva fiinţa statului românesc...)

A fost Marta Lahovary, prinţesă Bibescu, o memorie lucidă şi esenţială a Europei întregi, aducând contribuţia ei personală la cunoaşterea şi plângerea celor din Est, în deosebi a ţării ei de baştină. Este în centrul dramelor şi bucuriilor istorico-literare ale acestui secol de lacrimi şi transformări tehnice uluitoare. Umbra lui Constantin Brâncoveanu, decapitat împreună cu feciorii lui la Stambul, pluteşte constant în Nimfa Europa (carte neterminată, o "saga" a familiei care continuă), strălucind din lăuntrul unei spiritualităţi bizantine, strămutată în Valahia şi sfinţind ţara românească pentru care şi cu care a fost martirizat. "Cercul de familie" s'a lărgit cu trecerea anilor şi rătăcirilor în lume. Capete încoronate, bărbaţi de stat care deţin puterea ("i-au plăcut cu respect şi fără, prinţii care ne conduce, personalităţi puternice de vişă nobilă sau rurală, cu spirit superior, mistic sau Abatele Mugnier, spoveditorul candid şi tolerant al scriitorilor, A. Briand, H.de Jouvenel, Claudel, R. Mac-Donald, Kronprinţul, regele Ferdinand, Alfons al XIII-lea ambasadorul Thomson...Românului îi place puterea, când este distribuită cu dreptate şi dragoste), scriitori celebri au iubit-o şi preţuit-o pentru gândirea ei ageră, pentru frumuseţea fizică şi a cauzei româneşti - nu a boierilor deştăraţi, uituci, neinteresanţi - pe care a apărat-o cu grandoare şi sensibilitatea ei proprie, când amestecată cu glorie străveche bizantină - care lipseşte astăzi-, când nutrită de plângerea unui popor de ţărani făcători de civilizaţie şi cultură umană, robiţi astăzi de ticăloşi indigeni sau de străini invadatori şi hrăpăreţi. Opera tipărită? S'a afirmat sporind în calitate şi adâncime:

Isvor este romanul minunat şi melancolic al unui colţ de pământ românesc (Valea Prahovei) unde autoarea şi-a petrecut o parte din viaţă printre boieri şi ţărani de altădată. "Un car cu fân pe un bulevard ", s'a spus despre această frescă rurală românească, cu suficienţă. Rilke şi-a făcut-o carte de căpătâi. Mult mai târziu, în 1968, gen. Ch. de Gaulle a citit-o şi adnotat-o. A adresat o scrisoare autoarei: "..Vous etes l'Europe!".. Se înţelegea, printre rânduri: Dumneavoastră, domniţă româncă... Catherine - Paris este o capodoperă anilor 1930, pe linia şi calitatea Europei galante, de P. Morand, sau Siegfried de J. Giraudoux. Transpoziţie de familie, se petrece pe scena mare a Europei. Papagalul verde (Le perroquet vert), o fantezie savuroasă şi rafinată. Egalité este un pamflet feroce al mediului literar şi politic dintre cele două războaie văzut din Paris. In sfârşit, Nimfa Europa (la Nymphe Europe) trebuia să apară în mai multe volume. A apărut întâiul, de 800 de pagini...Este istoria strălucirii bizantine strămutată în Tările Româneşti, rătăcitoare, de aici, în Europa, în lume...O întrebare rămâne de pus, în chip de concluzie: care este importanţa operei Martei Bibescu pentru istoria contemporană a Europei (secolul XX) şi pentru necăjitul popor românesc care face parte din ea? Pe care autoarea îl reprezintă chiar dacă nu scrie în limba lui.

Căci din el se trage şi despre el aduce mărturie - omagiu sau critică frivolă-, fie acestea învăluite într'o identitate exotică şi amestecată, aşa cum în istoria culturii româneşti s'au amestecat fanarul cu ce el a avut nobil şi bun cu boieria de ţară, adică răzăşească. Cu ţărani care nu ştiu vorbi decât ţărăneşte, dar nobil. Importanţa jurnalului şi vieţii de bucurii şi zbucium creator al Martei Bibescu este de a fi mărturisit elegant şi dezinteresat cum este, mai exact care şi cum era comportamentul clasei conducătoare din România, în special în contactul cu puterile europene la vremi de răscruce ale istoriei noastre: era amalgam de inteligenţă reală politică cu patriotism visător moldo-valah, umbrit, din păcate, de snobismul şi carierismul clasei suprapuse. Vinovaţi uneori de crime de stat, săvârşite contra poporului român - Carol al II-lea şi camarila lui, de exemplu.

Autoarea evocă discret, episodic şi parţial opoziţia naţională din timpul domniei acestuia şi vremii invaziei sovietice. Bărbaţi de stat, capete luminate, martiri de extracţie rurală sau viţă nobilă românească, românizată (sigur că civilizaţia românească este asimilatoare cultural, ca orice mare civilizaţie arhaică); în definitiv ei au făurit România Mare şi i-au perenizat făptura ei culturală. Pe ei îi iubim, opera lor de viaţă şi moarte şi pe ei îi plânge poporul românesc din lăuntrul ţării, sau rătăcitor în lume, născător de valori culturale în toate limbile, şi purtând pecetea duhului lor. □

ISTORIE ŞI MIT

Urmare din pag.8

Astfel sub "scientismul" solemn al marxismului, putem găsi, spune Eliade, un mit străvechi: "Intr'adevăr, societatea fără clase a lui Marx şi dispariţia consecventă a tensiunilor istorice, îşi găsesc precedentul lor exact în mitul "Vârstei de Aur", care potrivit unor multiple tradiţii caracterizează începutul şi sfârşitul istoriei". Dar depăşirea istoriei în istorie, s'a dovedit imposibilă, şi în locul fericirii paradisiace marxismul n'a adus decât GULAG şi cele 140 de războaie pe care le-a provocat dela al doilea război mondial încoace.

Comparând amploarea vânturării adusă în lume de marxism, prin imensa artă a propagării optimismului, Mircea Eliade constată pe bună dreptate că "mitologia pusă în mişcare de naţional-socialism apare straniu de stângace" (ibid.). Această stângăcie nu stă doar în foarte strâmtul mit rasist, "dar mai ales graţie pesimismului fundamental din mitologia germanică. In sforţarea de-a se aboli valorile creştine şi de a regăsi izvoarele spirituale ale rasei, adică păgânismul nordic, naţional-socialismul a trebuit să reînsufleţească mitologia germanică. Dar, în perspectiva psihologiei adâncimilor, asemenea tentativă era o adevărată îmbiere la sinuciderea colectivă: căci eschaton-ul anunţat şi aşteptat de către vechii Germani era RAGNAROK-ul, adică un sfârşit catastrofic al lumii; acesta presupune o luptă gigantică între zei şi demoni, care se sfârşeşte prin moartea tuturor zeilor şi eroilor" (M.E.ibid.) Ce e cu acest "pesimism"?

Ororile naţional-socialismului au lăsat în umbră, în discuţiile asupra lui, ceva foarte important, în afară de rasism, şi anume: pacea de o mie de ani, anunţată de Hitler. Ce este aceasta? La Hitler, ca şi la Marx se operează o "secularizare". Aşa cum mitul "vârstei de aur", nu este o previziune sau amintire "istorică", fie de înainte, fie după istorie, el a existat şi va exista pentru ceea ce nu poate să existe în istorie. Am spus că transformat în "istorie" mitul vârstei de aur devine GULAG şi război fără capăt, chiar cu posibilitatea manicheistă a spulberării unei părţi din lume considerată "rea". In cazul naţional-socialismului, este vorba tot de o istorizare catastrofală a mitului. Hitler când promitea o "pace de o mie de ani", nu făcea decât să temporalizeze cantitativ, "pacea eternă", pentrucă în "ragna rok", care înseamnă "destinul puterilor", este vorba de distrugerea tuturor puterilor, pentruca după aceea să vină "pacea eternă": "Este vorba de un sfârşit absolut? Nu, şi iată ce este mişcător. Această moarte nu e fără transfigurare, ci o înviere urmează apocalipsei: - timpul va readuce ordinea vechilor zile- (care timp? Bine înţeles timpul invincibil, căruia noi îi zicem eternitate, n.r.). La Scandinavii lumii vikinge, ca la întreaga moştenire indo-europeană, neantul era inadmisibil. Pe pajişti verzi, Viaţă şi Ne-moarte, păstrate prin minune la adăpost de cataclism la umbra lui Yggdrasill, găsesc un nou soare şi pe Baldr, în timp ce în vreme ce numai zeii buni, întorşi, descoperă în iarbă, intacte, tablele lor de aur:-Har a zis: Atunci pământul va ieşi din mare şi câmpurile vor da roadă fără a fi însămânţate" ("Les Religions de l'Europe du Nord", Regis Boyer- Eveline Lot-Falk, Paris, 1974).

Când autorul acestor rânduri spune "mişcător", nu se lasă mişcat de Hitler, ci de mitologie. Hitler a fost un nebun care a cunoscut sau nu această mitologie, o pune secularizată în acţiune: distruge "lumea rea" şi după aceea urmează o pace milenară. Cam acelaşi lucru a fost şi cu Marx: distrugi răul şi totul va fi bine, pentrucă "Manifestul comunist" nu are altă idee. In realitate este vorba şi într'un caz şi într'altul de o "secularizare" a mitului, care în secolul XX a urmat toate celelalte desacralizări. Cât de "concretă" a fost acţiunea "secularizării" şi la Marx şi la Hitler, se verifică numai în ateismul unuia şi anticreştinismul celuilalt.

Acum ajungem la întrebarea: ce e cu noi Românii? Si în comunismul dela Ruşi, şi în naţional-socialismul Germanilor, proectul secularizării prin istorismul "escathonului", a fost opera unor elite, intelectuale şi de acţiune politică. Mitul românesc, nici în secolul XX, nu se încadrează în acest catastrofal proect al secularizării absolute. La noi concomitent cu aceste planificări ale dezastrelor, a fost altceva, altă proecţie istorică, în care "mitul românesc" apare în alte condiţii, dar până la urmă va fi operant în condiţii analoage, cu atâta mai analoage cu cât ne apropiem de acest ultim timp al concluziilor secularizărilor catastrofale. Care este "mitul românesc"? Urmează să vedem cum este un mit istoric fără să intre în contradicţie cu mitul civilizaţiei şi culturii celor două ultime milenii din istoria lumii. □

Horia STAMATU

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil și din țară

Ioan I. MIREA

CALEA PIETRELOR

EDITURA DRUM

"Sunt lacrimi, scria prin 1937 Emil Cioran, care sfredelesc pământul și răsar ca aștri pe alte tărâmuri. Cine ne-o fi plâns stelele noastre? Dar eu îmi caut lacrimile pe întunericul altor ceruri..." Cu aceste "lacrimi", care sub forma îngerului au sfredelit sufletul lui Rilke din faimoasele Elegii Duineze, aș putea să compar "pietrele" lui Ioan I. Mirea.

In toate timpurile și în toate religiile lumii, chiar și în creștinism (afirmația lui Iisus despre casa înțeleptului zidită pe piatră, sau sublinierea numelui lui Petru: "Tu ești Petru și pe această piatră voi zidi Biserica Mea) omul a văzut în pietre un "ceva" care e deosebit lumii acesteia. Regnul mineral prin împietrirea luminii spre deosebire de cel vegetal sau animal, amândouă supuse timpului, trecerii și morții, a atras atenția omului găsind în el, și în special în piatră, un simbol al nemuririi și ziditului, o "poartă a cerului" - Bethelul lui Iacob, o potență revelatoare de hierofanii și teofanii.

In credințele popoarelor primitive sufletul mortului sălășluiește în piatră, de unde folosirea ei în magie ca relație protectivă a strămoșilor cu cei vii. Piatra ar poseda astfel o "rămânere" sugerată și de proverbul românesc: "apa trece, pietrele rămân", o dăinuire în și deasupra timpului, unele din ele fiind puse în morminte pentru a învinge moartea celui plecat.

In acest domeniu interesante studii au fost scrise de Eliade, Seligmann, Layard, Williamson, Leenhardt, Von Heine-Geldern pentru a cita doar câtiva din savanții care s'au ocupat de această problemă.

Ioan I. Mirea, poet, scriitor, pictor, sculptor și minuțios colecționar de opere de artă antice și moderne vine în cultura românească dintr'un infinitiv lung al dorului de obârșii, scriind în sculptură "spusul" și sculptând în poezie coroane de spini și gamele taboricului din Cuvânt.

Găsim la Blaga "Pietre pentru templul meu". Frumusețea cugetărilor lui fac aceste "pietre" o rarefiere de adjectiv până unde se vede din om dincolo de om. "Pietrele" lui Mirea sunt diferite de ale lui Blaga, chiar dacă arheologia subtăcerilor luminii e comună. Când intri în grădina sublunară a liricului lui Mirea întâlnești un peisaj fantastic în care fascinația pietrelor, declinate cromatic după toate gamele subconștientului și inconștientului, te duce pe un tărâm oniric unde atât spațiul cât și timpul sunt anihilate. Stihul devine cristal. Stea pe jumătate arsă, de unde potențările de veșnicie și cer: "Pietrele/ măruntele/ Au plecat/ Cu muntele".

(Călătorie, pg. 95) E curios cum în 14 silabe, catrenul de mai sus, haiku ar 17, se pot spune atât de multe lucruri. Pentru cititorul neobșnuit cu poezia lui Mirea ar părea că e vorba de un joc de copii. Să fie chiar așa? Să vedem.

In "Intoarcerea lui Zalmoxis" Octavian Vuia arăta cum Brâncuși căuta în lucruri esența, apropiindu-se de piatră cu un fel de sfială sacră lăsându-o să vorbească "pietrește" ici și colo împrumutându-i câteva vocale omenești. Ca și la Brâncuși la Mirea e o încercare de a lăsa cuvântul să ne vorbească "cuvintește", fără împodobiri inutile dându-i "personanță" orizontului inconștient, folosind expresiile lui Blaga din "Trilogia culturii", capitolul "Orizont și stil", să se reveleze în orizontul conștient și împreună formând "dubletul" cognitiv. Intuim ecuația "dubletului" cu "pietrele" atunci când ne referim la titlul "Călătorie" care ne oferă cheița metaforică a simbolurilor. Numai ființa umană este în stare să călătorească și numai omul este în stare de a sesiza în viața de toate zilele, în istorie și cultură o "cale", de unde etimologic avem cuvântul "călătorie". Ca o paranteză, începe să se întrevadă dece autorul și-a intitulat volumul de versuri "Calea Pietrelor". Această "cale" are un caracter dialogic. Ea ne duce de la om la om, dar în același timp, face posibil și altui om să vină la noi. Eu sunt eu, numai în referință cu un "tu". Cale care să se sfârșească în cale e un nonsens. Calea are o destinație care o transcende spre o altă realitate deosebită de ea. Omul e om pentru Altul, pentru un "dincolo" unde toate cărările lumii converg în Adevăr, Cale și Viață.

Calea care trece prin noi poate degenera în monologic, a cărui tragedie o exprimă atât de bine artiștii din secolul XX. Monologicul e posibil numai de cel care e singur, sau se "însingurează" de alții și astfel "i se face urât". Omul sufere de urât până la paroxism pentrucă urâtul nu este ceva firesc naturii umane care e însetată de ordine, armonie, datorită spiritului ei creativ care tinde spre "formosus". "De-formarea" deschide în om prăpastia meonică, sentimentul de anxietate în care onticul este amenințat de ne-ființă, pierzându-și "Curajul de a fi" cum își intitulează Paul Tillich studiul celor trei anxietăți.

Dar omul este un "homo viator" este un "călător" și trebue să rămână așa și de aceea vedem pe filosoful Gabriel Marcel pledând pentru o metafizică a speranței. "Poate că o ordine stabilă, scrie Gabriel Marcel în "Homo viator", pe pământ poate fi stabilită numai dacă omul rămâne mereu acut conștient că condiția lui este aceea de călător". Nu e vorba de un "rătăcitor" pe pământ, ci de un "călător", ca martor spiritualului și valorilor care își încrucișează axa în inima firii noastre.

"Pietrele" lui Mirea le găsim în "călătorie" de o ființă cu "muntele", un simbol al eternului și revelației divine a ceea ce este omul prin participare. Fiecare strop de rouă "călătorește" cu mările imense ale lumii în chip tainic. Fiecare părticică din curcubeu este ea însăși, este curcubeu prin comuniunea tuturor cu soarele și este ocean prin fire.

"Pietrele/ Măruntele/ Au plecat/ Cu muntele". La fel "omul intinerant". Rostirea lui este legată prin participare într'o de-o-ființiime cu "muntele", fie calvaric, fie taboric, dar având numitor comun pe același Om, care s'a numit și Cale.

Poate cea mai reușită sinteză a liricului lui Ioan I. Mirea o face Vasile Posteucă în prefața cărții: "Mirea cunoaște prăpăstiile nimicitoare și învietoare care ne fac liberi. Poartă în sânge, pe umeri, în cuvânt, viața. O poartă ca pe o cruce prea mare pentru o mână de om. Metafora lui vrea să descifreze CALEA. Si calea e a pietrelor. E din piatră. E piatră. Deși merge prin neam și veac, Mirea merge interior. Pietrele lui vestesc și plinesc drumul interior. Drumul interior al omului se metaforizează'n greul și moartea pietrei. In învierea ei. Arhetip al tăcerii inconștiente și al eternității din clipă, al unei mângâietoare rămâneri, acolo unde petrecerea ne pulverizează și ne aruncă'n vânturile devenirii, piatra ne adună'n sfânta nevinovăție a raiului. Petru a fost piatră. Kefa. Si când a intuit "împărăția cerurilor din noi", el a confirmat'o printr'o silabă de bucurie: "E atât de bine acolo". Piatra conține "împărăția". (...) "Calea pietrelor" lui Mirea vine din România unde Dumnezeu s'a retras în piatră. Si vine spre noi cei din exil, intră'n inima noastră, spre a ne ispiti spre sfintele tăceri ale marelui adevăr."

Sau cum un alt poet își sculpta gândul sub umbra unui tanka:

"Ochii pietrelor...
Tăceri stăruitoare,
Care vi-i spusul ?

Privirea lor m'apasă
Din ne'nceputul vremii"

Dumitru ICHIM

TIMPUL - HAVUZ AL LUI GEORGES ASTALOS

Pe lângă orizontul spațial Lucian Blaga descoperea în culturile popoarelor și un orizont temporal al inconștientului. Creația și stilul ei ar fi impregnată astfel și cu o spațialitate a timpului, principalele orizonturi temporale, metaforic vorbind, apărând ca: timpul-havuz, timpul-cascadă și timpul-fluviu.

Aceste categorii orizontice se pot aplica la fel de bine și sferei creative a unui artist, sau poet, în cazul nostru nefăcând altceva, decât o mișcare de translație dela sintetic la analitic, dela general la particular, ceea ce și Blaga folosește în studiul său pentru a elucida, exemplifica și consolida stâlpii de pridvor ai teoriei.

Aplicarea genului orizontic al timpului-havuz creației dramatice și poetice a lui Georges Astalos nu numai că își găsește corespondențele respective, dar mai mult chiar. La Astalos găsim un eseu, tradus în limbile moderne, despre "Teatrul floral spațial" teoria îndreptându-ne privirile spre o pluridimensionalitate a teatrului și pulverizarea acțiunii în spațiu. Trecând peste detalii, cele două idei nu numai că se învecinează prin audacitatea lor, dar converg spre același numitor comun.

Am pe masă ediția a doua bilingvă (italiană-franceză) a celor două cărți de poezii ale lui Georges Astalos "La lingua del Canarino" și "Aqua Mater" apărute în Italia la "Edizione Parallelo 38", prima prefațată de Giancarlo Vigorelli iar a doua de Mario Luzi.

"Spațiile" lirice ale lui Astalos, "peștii" și "cântecele" lui fie că înfloresc conceptual sub steaua unui "eros benign", sau ursita unui "eros malign", dacă dintr'o lene intelectuală ori superficialitate critică nu ne-am apropia de ele în ceea ce sunt sau vor să ne sugereze rămân chiar așa niște cristale a căror geometrie ne fascinează. Dar la Astalos e vorba de cu totul altceva. El caută muchea vocalică, nuanța care potențial surprinzând clipa de etern o străfulgeră din și deasupra tărâmurilor celelalte ale ființialului. "Apa promisă" devine "apa-lumină". Monadele lui Leibnitz nu dispar, nici nu își deschid ferestrele. Individualizând rămân ceea ce sunt, dar în totalitatea lor participă, se organizează într'un tot armonic. Zgrunțurul pietrei și răzvrătirile lui unghiulare sunt ridicate la puterea pătrată a mozaicului; zbuciumurile, neliniștea, anxietățile omului modern, alunecările lui în convențional și stereotip mecanic în care cuvântul e mâncat de viermi pe dinăuntru, atât de sens cât și de dialogic, sunt ecuații pe care Astalos și le propune. Regia rezolvării lor depinde de lumina noastră cu care le privim.

"Ceaiul nostru cel de toate zilele", făcând referință și la piesa lui Astalos, recent jucată în Canada, cumulează o disperare beckettiană, dacă ne gândim la tragicomedia "En attendant Godot", așteptare, frică, însingularizare și teama de neantul ca umbrele lui Platon pe pereții vecini cu conștientul, privită floral și pluridimensional are forma unui havuz al timpului în care tensiunea se dezlănțuie în sus până când rezolvarea se face din nou întrebare, mult mai adâncă și mai gravă, dându-ne prilej de meditație asupra Cuvântului din care am căzut.

D.I.

CÂNTAREA PSALMILOR

—Ilie OLTEANU—

EUGENIA ADAMS-MURESANU, fosta mea elevă dela Sibiu, și-a legat numele de o operă care va dăinui multă vreme și de care se vor bucura generațiile viitoare ale neamului nostru. Si-a dedicat talentul ei de poetă și ostenelile de o decadă, traducând toți psalmii în versuri și într'o limbă românească eminesciană.

Cartea este dedicată "Memoriei celor răstigniți pe crucea Neamului românesc." Prefața este scrisă de Vintilă Horia, iar introducerea de Aurelio Răuță.

Citez din prefață: "Cred că marea artă a Eugeniei Adams-Mureșanu este aceea de a fi în limbaj modern tonul pe care-l găsise Mitropolitul moldovean în cadrul unei limbi și al unei contemporaneități diferite. Farmecul este același, mutat în timp de însăși evoluția limbii românești...Mi-e greu să spun cât de mult suntem îndatorați poetei pentru această podoabă a limbii românești, care grație ei devine oarecum scutită de exil."

Iar din introducerea lui Aurelio Răuță citez: "...suntem convinși că mesajul CANTARII PSALMILOR este tot atât de actual în lumea modernă cum era când răsuna de pe corzile psaltirionului făcut de mâna unui tânăr păstor, UNSUL DOMNULUI și REGELE-PROFET."

Coperta cărții în pânză, desenele și literele capitale sunt opera artistului Vlaicu Ionescu. Din punctul de vedere al editării, aceasta este cea mai splendidă carte apărută până acum în exil.

Cartea a fost editată de către FUNDATIA CULTURALA ROMANA din MADRID și poate fi comandată dela Profesorul Aurelio Rauță, Montalban 5, Madrid 14, Spania, Europa.

Această operă splendită nu ar trebui să lipseasc din nici un cămin românesc.

Suflete cu umbra pe pământ

OVID CALEDONIU

—Vintilă HORIA—

A fost cel mai bun prieten pe care l'am avut, aici pe pământ, un fel de frate în spirit, cu care m'am văzut în fiecare zi, fie întâlnindu-ne la redacţia "Gândirii", fie la "Cartea Românească", fie la "Café de la Paix", pe Calea Victoriei. Venea des şi la noi acasă şi devenise prieten cu întreaga familie. Se născuse la Bucureşti, la 22 Martie 1914 şi a murit la Tecuci, la 19 Ianuarie 1974. Ii am fotografia la îndemână şi stau deseori de vorbă cu el, în singurătatea care mă înconjoară în acest loc, lângă Escorial, la umbra munţilor şi a unui trecut care, dacă nu e al ţării mele, îmi e foarte aproape. Intre bulgări şi stele, cum ar fi spus poetul Crevedia, mă adun dintre amintiri ca dintr'un lung naufragiu, mă concentrez asupra operei mele, încerc să schiţez o concluzie, o filosofie extrasă din trăiri şi lecturi, din călătorii în timp şi în locuri. Lucru greu şi meticulos, pentrucă a trăi e greu şi meticulos, o adevărată operă de artă, pe care fiecare o creează între limitele precare şi riscante ale liberului arbitru. Am trecut prin multe ţări şi limbi, realităţi sprijinitoare şi derutante în acelaşi timp, deoarece m'au scos din matcă, m'au îndepărtat de certitudini, m'au depus pe tărâmuri socotite pentru alte destine, m'au îngustat şi m'au împărăţit cu aceeaşi generozitate existenţială. Cu fiecare limbă pe care o adăugam spaţiului meu cultural, orizontului meu stilistic, parcă mă îndepărtam şi mai mult, dar mă şi împiciorogam pe coline din ce în ce mai vaste şi mai familiare. Viaţa mea a fost şi este o luptă de cucerire. Intocmai lui Mircea cel Bătrân, am intrat şi eu de mai multe ori cu calul în Marea cea Mare şi am pus stăpânire pe ea. Insă, Doamne, cu ce sacrificiu, cu ce elan, cu ce durată în durere!

La fiecare pas m'am reîntâlnit cu Ovid Caledoniu, cu care, între 1935, când ne-am cunoscut, şi 1944 (?) când ne-am văzut la Bucureşti pentru ultima oară, am pus la cale atât colecţia "13 poeţi", din care a apărut numai ciclul dedicat dragostei, cât şi revista "Meşterul Manole", apărută între 1939 şi 1941 şi editată de Miron Suru. Sub acel acoperiş tineresc am legat prietenie cu Horia Niţulescu, Ion Sugariu, Ion Frunzetti, Ion Mirea, Grigore Popa, Victor Benes, Axente Sever Popovici (marele, neuitatul Axente), Mihail Chirnoagă şi alţii. Chiar şi Mihai Beniuc şi Laurenţiu Fulga au trecut prin revistă, care se voia apolitică, dedicată exclusiv geniului românesc, socotit demn, de către noi toţi, de a ieşi din provincialismul Europei centrale şi de a se face cunoscut în lumea întreagă, cu scopul evident de a dărui celorlalte popoare noţiunea de omenie şi acea pace sufletească pe care eram convinşi că numai Românii reuşiseră să o cucerească, după o milenară îndârjire în jurul unui fel de a fi eroic şi neofensiv.

Ovid Caledoniu a fost cel mai chinuit dintre noi. Studiase Teologia, la Bucureşti, începuse să colaboreze la multe reviste, publicase în 1937 volumul de versuri "Endymion" şi, ceva mai târziu, la Editura Fundaţiilor Regale, "Vrăjitorul apelor", citea pe Rilke în original (cred că mama lui era de origine germană), ne citeam în întâlnirile noastre versurile scrise între timp, ne admiram reciproc cu acea generozitate a tinereţii care ne depărta de invidii şi resentimente, însă nu-şi găsea locul căutat. Cred că era prea mare pentru timpul lui, cu atât mai mult cu cât timpul a devenit tot mai mic, după 1944, când Ovid a trebuit să-şi schimbe ocupaţia şi să devină profesor de franceză la Tecuci, de unde a început să-mi scrie prin 1969 sau 70. Apoi se pare că i s'a interzis corespondenţa cu mine iar în 1974, dus la groapă de tot oraşul pentrucă "murise poetul", cum îmi scria cineva care a asistat la înmormântare, a luat celălalt drum.

Pământul a deschis ochii să mă vadă/nu simţeam în mine câte răni am avut,/ nimic nu era în lucruri deosebit,/ stele se topeau în oameni dela început./

M'am întors cu Fără-de-taină/ unde numele mi se pierduse în ceaţă/ ca o limbă de foc jucând peste ţărmuri,/ înstrăinat între moarte şi viaţă./

Aceste versuri aparţin volumului "Pasărea de foc", apărut la Iasi în colecţia "Junimea", în 1973. Un volum într'adevăr revelator. Imi dau seama pe zi ce trece, citind şi recitind admirabilele poeme, scrise dintr'un fel de contact nemijlocit între litere şi suflet, că Ovid Caledoniu a fost cel mai mare poet al generaţiei mele şi că, odată şi odată, atunci când critica literară va deveni în Tară tot atât de liberă, ca şi posibilitatea de a critica în general, i se va recunoaşte această calitate. Când spun "generaţia mea" mă gândesc la cei dela "Meşterul Manole", unde au colaborat multi poeţi dintre cei mai buni ai acelor ani de speranţe călcate în picioare de demonii dela Yalta.

Mă voiu întoarce şoim cu-aripile crescute/ acelaşi printre oameni, strigând fără teamă,/ pământul mănos şi cerul tău pustiu,/ când unul mă lasă, celălalt mă cheamă./

Avea ochii albaştri, ai mamei îmi închipui, care-i dădeau privirii o timiditatea îngerească; avea vocea puţin stinsă, parcă formată din nuanţele albe din care-i era făcută fruntea, un om întreg şi pur, incapabil de îndoieli şi de piedici, de trădări sau de zâzanii. Ca şi amorul care-l lega pe atunci de o tânără pictoriţă şi care a fost o pasiune, felul lui de a fi, deşi înflăcărat şi zelos, ca şi pasiunea lui pentru literatură şi artă, acea idilă s'a consumat în cea mai admirabilă discreţie, ca un filtru misterios, aproape că nepământean. Cum putea fi un astfel de om, era greu de înţeles. Parcă nu mânca şi nici nu dormea, parcă se hrănea din poezie, dragoste şi prietenie. Avea un fel tot atât de discret şi profund de a fi creştin şi prin el am cunoscut pe Angelus Silesius şi o poezie mistică germană, la care foarte puţini aveau acces. Eram împreună la un teatru, pe Sărindar, într'o noapte din 1939, când a venit să ne caute Miron Suru ca să ne spună că revista noastră câştigase la loterie o sută de mii de lei, bani din care a reuşit să mai iasă încă doi ani după aceea.

Mergeam împreună la Ion Pillat acasă, rătăceam nopţile pe străzile Bucureştiului, pela şosea în special primăvara şi toamna, eram obsedaţi de idea păcatului, de idea mântuirii, citeam pe Dostoievski şi sufeream cu el printre remuşcări şi genialităţi, adoram incertitudinile virile ale lui Papini şi felul lui de a fi creştin, ne făceam din femeie un mit, un fel sine qua non de împlinire prin amor. Luam parte la şezători literare. Prima mea călătorie în Italia, în vara lui 1938, a fost ca o presimţire a despărţirii, pe care avea să o adâncească serviciul militar (am intrat aproape toţi la armată în 1938, toamna, şi deci ne-am văzut mai rar), apoi numirea mea la Roma, în vara lui 1940, apoi la Viena. De câte ori veneam la Bucureşti, îl căutam pe Ovid şi reluam firul prieteniei. Insă nu mai era la fel. Ne lipsea întâlnirea cotidiană din care trăisem câţiva ani şi făurisem acea legătură care descindea parcă din proza lui Rilke şi din romanul lui Alain Fournier: ceva de comunicare-pentru-cunoaştere, care dădea prieteniei noastre un conţinut şi un aspect de dincolo de timp, aşa cum s'a şi păstrat, deşi Ovid Caledoniu nu mai e aici de atâţia ani şi deşi aproape o jumătate de veac ne desparte de ultima noastră întrevedere bucureşteană. Cred că, într'un fel foarte al lui şi foarte concis, dar convingător, reprezenta pe Poet. Era întruchiparea poetului în lume, aşa cum poate vor fi fost Holderlin sau Novalis.

Spuneam că a fost cel mai chinuit dintre noi. Intr'adevăr, în loc să spargă, aşa cum era menit să o facă, frontierele localismului de până atunci, Ovid Caledoniu a fost obligat de fantomele care s'au năpustit după 1944 peste noi, să trăiască în fundul provinciei, într'un teritoriu moldovean vecin cu "deşertul Tătarilor", de unde nu mai avea, aparent, niciun acces către ecumenic. Insă bănuesc că din acel pustiu eremitic el n'a încetat niciodată să fie pretutindeni, graţie poeziei şi a muzicii, pentru care avea un fel de cult, încă depe vremea când eram împreună, însă care s'a perfecţionat la Tecuci, ajutat atât de singurătate, cât şi de o soţie modelică, devenită, după câte am aflat, o altă posibilitate de a fi mai sus. S'a transformat într'un altar viu, cred că acesta e cuvântul, nu numai pentru amatorii de poezie şi de frumos, dar şi pentru omul românesc din acel oraş marginat, om ameninţat, răstignit pe o situaţie-limită şi care, descoperit către moarte de trădarea politică, afla în Poet o descătuşare şi un parapet moral. Mă întreb dacă, după moartea lui, cineva i-a luat locul. Si dacă nu, cum va fi posibil să trăieşti în acea stare de abandon ontologic. Din fericire, chiar şi după moarte, poeţii, ca şi eroii, continuă să apere în noi frântura dumnezeiască din care am fost alcătuiţi şi care, în Ovid Claedoniu, era valabilă nu numai pentru el. □

POEZII NEPUBLICATE DIN ÎNCHISORI

Ucenicul

Nichifor CRAINIC

Tu, Marele Bijutier
Al diademelor cerești,
Tu, care pretutindeni ești,
In cosmicul atelier,

Primește-mă ca ucenic
Si'n nopți de taină să mă 'nveți
Canonul sfintei frumuseți,
Să scot podoabe din nimic!

Tu, care faci din robi artiști
Si-Ti iei la glorie părtași
Vizionarii uriași,
In geniul cărora Te miști,

Cuvinte dă-mi să le'mpreun,
Fierbinți ca'ntâiul suflu viu,
Ca să le văd când nu se scriu
Si să le-aud când nu se spun...!

Si-așa trudind la cizelat,
Măritul meu Stăpân și Domn,
Să picotesc în nopți de somn,
Cu praf de stele pe halat!

Din matca lumii să le chem
Si'n dorul ei să le trimet,
In constelații de sonet
Si'n căi lactee de poem.

Transmisă de Remus RADINA

LA MOARTEA LUI ION CARAION

Pentru cei din exil nu e deloc uşor să judece comportamentul celor scăpaţi mai târziu, la vârstă înaintată, din iadul comunist.

Sunt oameni care după zeci de ani trăiţi fie în închisorile de stat, fie ca zis "liberi" în statul-lagăr, odată ajunşi în lumea liberă se regăsesc şi sunt senini. Dar sunt şi alţii care nici într'o lume liberă nu se pot libera de traumatismul provocat de persecuţii. Probabil că asemenea traumatism a fost motivul unui poet să scrie aşa cum a scris cu prilejul apariţiei unui volum de poezii din închisorile comuniste, despre morţi care nu-i făcuseră nimic. In acel volum sunt texte în afară de orice "direcţie politică", scrise de oameni care nu mai aveau nici o altă perspectivă decât fie a unor scurte răgazuri din trecutul ireversibil, fie a lumii de dincolo.

Aşa se amestecă acolo nostalgii şi speranţe. Era tocmai ce putea înţelege mai întâi un poet, trecut şi el prin grele încercări.

Necinstirea morţilor este fără îndoială un păcat. Dar noi nu putem cădea în păcatul judecării păcatului cuiva, abia trecut în puterea Atotputernicului, după ce a fost liberat de atotneputernicia de aici. Toată viaţa noastră este un necontenit război cu atotneputernicia istoriei care alternează între scurte sclipiri glorioase şi lungi întunecări aduse de frică şi ură, cum vedem azi că au făcut comuniştii care generalizând frica şi ura au înlocuit cu ele credinţa şi încrederea care întemeiază nădejdea învierii.

Plecând în altă lume, un scriitor lasă în urma lui opera, care trebue considerată ca expresie a însumării celor mai înalte aspiraţii ale lui, dincolo de suferinţele din războiul pasiunilor deslănţuite de oscilaţiile atotneputerniciei noastre. Dar opera literară face obiectul de cercetare al criticii şi istoriei literare. Noi cei din afara acestei profesii, nici critici nici istoriografi, ne mulţumim să sperăm că acolo unde nu e suspin nici durere, omul care aici a fost poet va învia în veşnicia păcii lui mântuitoare, pentru care se mai roagă cine crede încă în rugăciune. Dumnezeu să-l împace şi să-l odihnească pe cel ce-a fost poetul Ion Caraion.

CARTEA ROMÂNEASCĂ ÎN EXIL

- trei decenii, zeci de edituri, sute de titluri -

RĂMAS BUN LUI ION CARAION

——Ion NEGOIŢESCU——

Poetul

Am aflat de boala şi de starea disperată a lui Ion Caraion încă în vara trecută, dela prietenul nostru comun, pictorul George Tomaziu, care îl vizitase la Lausanne, unde marele poet trăia în exil de mai mulţi ani. Eu nu-l mai văzusem încă din ţară, de prin 1977 sau 1978. Locuiam deja la Köln, în Nordul Germaniei, când m'a anunţat, din Washington Virgil Nemoianu, că poetul se exilase în Elveţia şi că era cam descumpănit, poate chiar deprimat. I-am scris lui Caraion de îndată, să-l încurajez în această situaţie dramatică şi tristă, arătându-i rolul important ce-i revine în rândul emigraţiei româneşti, din care eu nu făceam încă parte. Apoi mi-a trimis, la rugămintea mea, o fotocopie a volumelor lui de versuri, întrucât urmam să mă ocup de poezia să în cadrul cursurilor ce ţineam atunci la universitatea din Münster. Prinşi fiecare cu lucrul său, n'am mai continuat totuşi să comunicăm. Dar în ultimul an, informat prin alţii de nenorocirea care s'a abătut asupra lui, de zilele puţine ce-i mai erau hărăzite, i-am urmărit cu tulburare şi admiraţie neîntrerupta activitate în presa exilului şi la radio. Glasul lui devenea tot mai fragil, mai stins, emanaţie imaterială parcă postumă a unui corp obosit, înfrânt, pe cale să se risipească în ţărâna din care Dumnezeu îl alcătuise. N'am să uit niciodată acest glas prea bătrân şi prea şubred la vârsta încă a puterii biologice, părând mai degrabă un îndepărtat ecou dintr'o peşteră adâncă sau dintr'o prăpastie ce-l înghiţea treptat. Insă prin viul lucrurilor ce ni le împărtăşea, glasul lui Ion Caraion ţintea sigur parcă în sus, nu altminteri decât acela din celebrulpoem al lui Clemens Orentano, Frühlingschrei eines Knechtes aus der Tiefe, chiar dacă cu mijloacele proprii poetului nostru: ironia, maliţiozitatea, contestaţia insinuându-se prin luminoasa şi îndărătnica inteligenţă. Si nimeni de asemenea, fireşte, dintre ascultătorii săi din ţară, nu-l va uita. De fiecare dată erai convins că-l auzi pentru cea din urmă oară şi totuşi el nu pregeta să-ţi pâlpâie iarăşi în ureche, de-a lungul săptămânilor şi lunilor, semnalându-ţi minunea tragică a unei teribile agonii ce se străduia, cu o energie neînchipuită, măcar să se instaureze ca un mod de viaţă. Bineînţeles, în paginile diverselor publicaţii, unde precaritatea trupească nu avea cum să-şi strecoare chipul, condeiul poetului ce-şi aştepta moartea se arăta intact, în gesticulaţia temerară a ideilor proaspete, viguroase, uneori agresive chiar.

Pentru cine cunoştea starea desnădăjudită a lui Ion Caraion, toate acestea constituiau un prilej de uimire şi de admiraţie, aşa cum am mai spus, căci ceea ce triumfa prin caduc şi efemer nu era doar spiritul, despre care toţi ştim cât de biruitor poate fi, cât de inalterabil este, pur şi pururi necorupt, ci acum, mai exemplară ca oricând, puterea de muncă ce-l servea, ce i se dăruia fără limită, ca şi cum munca ar fi fost însuşi spiritul şi viaţa însăşi. Iar această formă de muncă în agonie nu era o formă de a cerşi încă o fărâmă de viaţă hic et nuc; cum mereu a dovedit-o la Ion Caraion munca a fost însăşi existenţa. De aceea se înscrie el printre poeţii care cu egală convingere s'au dedicat nu numai versurilor, ci şi eseului şi jurnalismului, ca şi activităţii editoriale, căci a întemeiat cu rară pasiune reviste la dispoziţia condeielor de pretutindeni, adică din republica universală a literaturii.

In primăvara aceasta, Caraion a publicat în Curentul Literar, ce apare la München, un grupaj de poeme aproape în întregime închinate tematicii morţii, zeului tutelar al poetului în anotimpul său de descompunere, Thanatos, şi slujitorul său infernal, Charon, Dl. Vasile C. Dumitrescu, directorul Curentului, mi le-a adus, înainte de apariţie, ca să le punem împreună în pagină. Intrucât erau atât de interesante, m'am hotărît să le comentez critic, gândindu-mă că astfel aş putea să-i mai fac o mică bucurie celui ce se pregătea să ne părăsească. Spre a nu mai întârzia, având în vedere iminenţa sfârşitului, m'am grăbit să-l anunţ, pe poet, scriindu-i în acelaşi timp cât de regretabil e că pierdusem contactul dintre noi şi că mai ales nu ne-am vizitat reciproc, aici, deşi ne stătea la îndemână. M'am ferit să fac vreo aluzie la boala şi starea lui. Curând mi-a răspuns-şi îmi iau permisiunea să citez o parte din scrisoarea lui, dela Lausanne, din 7 Iunie 1986:

"Scrisoarea ta datată 31 Mai am primit-o acum două zile. E adevarat că Dl. Dumitrescu mi-a transmis mai de mult reacţia ta la lectura versurilor din Curentul, ba mai mult - mi-a destăinuit că l-ai ajutat la aşezarea lor în pagină. Ti'nchipui cât m'a bucurat...îndeosebi acum, când sunt grav bolnav, grav şi fără nici o nădejde în vreo ameliorare. -Nu mai ştiam însă adresa ta (...). Acum, că dispun de ea, vom putea să păstrăm relaţii mai vii. Ceea ce spui tu cu nevrednicia de a ne vedea e adevărat, însă această "satisfacţie" de a călători, pentru mine vine prea târziu...Dacă observi bine, mâna mea tremură în litere -şi nu la figurat, ci la propriu. Totuşi tu, dacă poţi şi vrei, abate-te pe la noi. Va fi o revedere caldă şi cât mă priveşte, ultima cred (...). Marta, pe care spui că ai văzut-o (copilă) la Neptun pe plajă, termină peste câteva săptămâni anul întâi la Facultatea de Litere, iar apoi se duce cu o bursă la Cambridge, Viaţa...Bine că te-ai hotărît să alegi exilul, cu toate "fericirile" şi nefericirile lui. Ce-ai mai fi putut face acolo? Iar acest acolo este, a fost ţara noastră..." (...).

Intre timp, am trimis autorului acestei scrisori, ce merită sa fie cunoscută pentru curajul şi liniştea cu care omul îşi aşteaptă trecerea în necunoscuta împărăţie, micul meu comentariu critic, sugerându-i totodată în rândurile însoţitoare, să-şi înregistreze versurile comentate, ca să fie transmise la radio cu propriul lui glas. N'a mai apucat să-mi răspundă. Insă mi-a comunicat prin Dl. Dumitrescu, care i-a telefonat acum două săptămâni, că e prea slab ca să mai poată face o înregistrare.

Ion Caraion, marele poet român, s'a stins în exil, departe de ţara căreia i-a dăruit o operă atât de însemnată şi care, prin orânduirea ei de acum, l-a răsplătit cu prea mulţi ani de închisoare şi suferinţă şi apoi, ca pe toţi ceilalţi, cu o existenţă umilită şi degradantă.

El se înscrie printre acei scriitori români ce nu suportă umilirea şi degradarea impuse de regimul la cheremul căruia se află astăzi ţara noastră şi care nu au de ales decât între a-şi ridica acasă răspicat şi cu orice risc glasul împotrivirii sau a porni pe drumul străinătăţii.

Ultimele poezii

"Fermier de imagini" - o sintagmă metaforică prin care poetul Ion Caraion îşi ascunde orgoliul sub masca umilităţii profesionale: de fapt o metaforă provocatoare, căci ea afirmă drepturile de proprietate ale autorului asupra unui întreg univers, ştiind prea bine că ferma imaginilor se întinde până la capătul lumii şi dincolo chiar, până la capătul ne-lumii, fiindcă desigur există şi aşa ceva - pentru poeţi în orice caz. Nimic n'o poate mai lesne proba decât un oricât de mic fragment din textul său poetic, decât un petec din metafora continuă ce se întreţese în discursul poetic, constituindu-l: "prin tigva unui rege (subscoica spartă'n două/a cerului) deasupra tăcerii, cerul ouă/nedumeriri sau stele de zinc; la care latră/cantoanele din câinii pădurilor de piatră./Si latră nemişcarea prin zloata ca tutunul,/fugiţi, cu botul umed, frenetici, câte unul-/la arborii pe labe, din ceţuri, dimineaţa". Dar, pentrucă vorbim de întinderea fermei, aş observa că, în domeniul imaginilor, spaţiul este multi-dimensional: nu dintr'o concepţie a poetului şi nu printr'o transpunere fantastică într'o altă ordine a realului, ci prin datele înseşi ale texturii metaforice, date proprii limabjului poetic. Căci, hotărît lucru, cele trei imagini: "prin tigva unui rege", "deasupra tăceri" şi "cantoanele din câinii pădurii" indică trei diferite dimensiuni ale spaţiului care nu au nimic comun cu cele trei ce ne întâmpină în existenţa noastră cotidiană şi nimic comun de asemenea cu geometria euclidiană ori cu geometria non-euclidiană ori cu teoria relativităţii: temeiul lor unic este realitatea limbajului, în care propoziţii şi adverbe, cuprinse de frenezie ontologică, înfrâng dispoziţiile prea schematice ale realului şi irealului, două categorii brusc sărăcite.

După cum în imagini ca: "scoica cerului" "cerul ouă", "nemişcarea latră", "păduri de piatră" şi "arbori pe labe", avem acea voluptuoasă confuzie ontologică, proprie poeziei care, numindu-le, diversifică la infinit sensurile existentului, de sezisat numai în cadrul acestei unice manifestări a libertăţii, mizând pe abolirea distincţiei dintre ordine şi haos.

Incercarea noastră mai veche, de a orândui imaginile poeziei lui Caraion din etapa maturităţii în metafore inconfortabile, metafore mutilante şi metafore sordide, ne relevă imanenta lor tendinţă spre ordine, pe când ticăloşia existenţei, ce le întemeiază din punct de vedere moral, este chiar haosul în care ele se dezvoltă şi pe care astfel îl reprezintă; un haos bogat şi impetuos, invitând sensibilitatea estetică să-l înfrunte.

Faţă cu dialectica aceasta caracteristică "fermierului de imagini", stăpânit de simţul infinit al proprietăţii, satisfăcut ca orice fermier de a o practica, de a-şi exercita posibilităţile şi drepturile, versurile lui Ion Caraion recent publicate în Curentul literar ne descoperă o altă faţă a poetului, mai bine zis un alt nivel al sensibilităţii lui.

Primele două, din cele şapte poeme mai lungi de acum, consemnează o împuţinare a lumii, a acelei lumi imaginare ce se înfăţişa odinioară ca o inextricabilă aglutinare de sensuri; implicând şi un mai tranşant mod de a o privi, de a o contura şi delimita, ce se explică probabil prin faptul că sentimentul ticăloşiei existenţei şi-a pierdut considerabil din acuitate, iar dramatismul interior s'a atenuat şi simplificat. Dela imagini ca "lumină ruptă", "talere sparte", "fluture sărac", "urma unui cort", "rămăşiţă de univers", la constatări lirice precum: "prăpastia e'ntreagă, iar luna jumătate" sau "păsările alungesc orizontul şi n'au umbră" sau "cineva a retras timpul relieful apa şi cerul" sau "spaţiul e o bibliotecă albă fără nume", reducţia sensurilor, economia a ceea ce altădată se desfăta orgiastic, sunt evidente.

Al treilea poem, intitulat Thanatos, dezvoltă à rebours ideea din versul lui final: "A fi mort e-o formă de teatru în teatru pentru regi", unde sintagma "pentru regi" trimite la prinţul Danemarcei şi la chinul său metafizic, pus dintr'odată sub semnul teatralităţii. Dacă însă, în cazul prinţului, teatrul în teatru are rostul de a contribui la descoperirea unei nelegiuiri reprezentative pentru viaţa însăşi, în toată complexitatea ei, aici moartea ca teatru în teatru înseamnă desigur denunţarea vieţii, stigmatizată ca joc, ca glumă, ca farsă. Reprezentată ludic, moartea este acum o alegorie amară a vieţii: "Morţii-au venit cu umbrela ca'n monologul interior,/ca'n reflexul condiţionat, ca'n principiul vaselor comunicante;/sau cu bastonul pe umăr, zâmbind ştrengăreşte-/care'n bărci, care'n docar, care'n cărucior/care'n chip de aversă, care/cu-alură de plante; unul câte unul, din curiozitate, ori doi câte doi/să se poată uita peste umăr în jur, înainte, înapoi;/cu-o umbră, cu-o şiretenie, cu-o broască ori un peşte".

In cel de al patrulea poem, viaţa şi moartea apar complementare, ca răspunsul şi chemarea lui, simple moduri de a contacta linia despărţitoare: "In camera calmă/în pădurea de cuiere/pe culoarul încolăcindu-se veşnic/la zenit în nadir (Minunea e că nu mai sunt cu putinţă minuni) /ai venit ca ploaia de vară printre-aluni/ca pasărea, ca fluturele, ca un fir/de iarbă din seminţele vremii/sau din cine ştie ce spaţii de gheaţă/din care laringe/unde-şi au sălaşul Golemii/sau din ce semi-/labirinte fără soare?/Literele mişcă sub ochii de şarpe Sare/cineva şi le stinge/Si le dezgaţă//Iată-ne faţă în faţă/orbii ce văd şi văzătorii cei orbi//Două ceruri de corbi". Insă complementare de asemenea precum textul încifrat şi cifrul lui: "Eu singur mai văd scrisul şi cel/ce m'aşteaptă de-o viaţă/începându-şi alfabetul cu el/strigându-mă când şi când plin/de cârlige, de inscripţii cum nu mi-i/în putere s-arăt//Ape grozave când aţi fost ude, /că ape nu sunteţi şi nu ştiu ce-aţi fost?". Urmând ca în cel de al cincilea poem, Caraion să ne propună o simbioză de-a dreptul senzuală a lor, în sensul că răspunsul vieţii şi chemarea morţii îşi desăvârşesc comunitatea, într'un fel de paradiziacă sălăşluire amniotică, limbul făpturilor increate: "Nopţile m'aud strigat brusc/de'nnecatul către care înnot//Mi-am udat stelele Imi usuc/uitarea Ca un bot/prostănac şi amar/de habar n'am ce pui de vietate/care'ncearcă să sugă/întinsă pe spate/soarele-i intră peste tot/şi-o ciuguleşte şi-o gâdilă şi-o scoate/goală între pietre frunzoase/ca arborii seci". Nu altminteri decât "fermierul imaginilor" de demult, dar la acest nivel sensibil actual, care substituie mâlurilor vizionare o euforie edenică, Ion Caraion se lasă purtat acum, în cel de al şaselea poem al său, de clarităţile ontologiei celei mai simple şi mai accesibile, tributară totuşi aceluiaşi sistem figural: "trenul trece printr'o minge de tenis şi printr'o piersică/printr'o cutie de droguri printr'o casă de bani/printr'o seară de jazz ca un harbuz -/dela jumătatea munţilor te uiţi în jumătatea/ascunsă a paradisului regăsit".

Si iată cum, cel de al şaptelea poem, intitulat Charon, amfora şi calul, cu toate că tratează despre sumbrul luntraş, nu pregetă a limpezi apele infernale şi a lumina relaţiile dintre vocabulele ce se

Continuare in page. 13

HYPERION

Centrul de promovare a cărţii româneşti

Constantin GANE, Trecute vieţi de doamne şi domniţe

Vol. I Bucureşti, 1932. Reprint

Fundaţia culturală română din Madrid, 1986

—Matei CAZACU—

S'au împlinit anul trecut 100 de ani dela naşterea lui Constantin (Costică) Gane, simpatică figură de boier moldovean mort atât de tragic în 1962 în închisoarea dela Aiud după 13 ani de temniţă grea. Merită deci toată lauda iniţiativa domnilor Gheorghe şi Stefan Gane, în colaborare cu Fundaţia culturală română dela Madrid, de a reedita cartea devenită clasică a lui C. Gane Trecute vieţi de doamne şi domniţe care atinsese, în 1944, nu mai puţin de şase ediţii.

Rareori în trecutul nostru o carte de istorie - fie ea şi romanţată-, a avut succesul acesteia. Titlul, mai întâi, era în el însuşi o găselniţă: începea ca o poveste amintind, prin eufonie, a toarce, a depăna un fir, sau un basm, dar şi pe tăcute, discrete sau acoperite de praful uitării. Apoi, modul de tratare: C. Gane nu era un simplu diletant, el avea studii de drept la Heidelberg şi la Rostock şi se ocupa serios de istorie şi genealogie. A publicat, pe lângă cărţi de amintiri din războiul balcanic şi din primul război mondial - când s'a bătut foarte bine -, o excelentă lucrare despre Petre P.Carp şi locul său în istoria politică a ţării (1936), o serioasă monografie a omului politic care a avut curajul opiniilor sale anti-ruseşti şi filogermane până la moarte, în 1919.

In plus, exemplul venea dela Nicolae Iorga care deschisese calea cu Viaţa femeilor în trecutul românesc (1910), devenită apoi Femeile în viaţa neamului nostru (1911).

Războiul de întregirea neamului fusese apoi un revelator de mâna întâia, dacă mai era nevoie, pentru locul femeilor în cea mai crâncenă încercare prin care trecuse vreodată România: dela regina Maria şi până la ţărăncile analfabete, dela Ecaterina Teodoroiu şi până la Maria Bălan, adevărata noastră Mata Hari, femeile s'au luptat şi au suferit cot la cot cu bărbaţii. Si, tot ca şi bărbaţii, unele au colaborat cu ocupanţii la Bucureşti şi în Muntenia, aşa cum o poate vedea oricine citind, între altele, Memoriile Sabinei Cantacuzino, sora lui Ioan I.C. Brătianu, care le condamna cu multă asprime...

Prin urmare, societatea românească de după război era pe deplin pregatită să recunoască, în sfârşit, că femeile erau majore şi egale cu bărbaţii. Se adăuga, în fine, tradiţia din Ardeal şi Bucovina, dar şi din Basarabia revenite la patria-mumă, unde femeia avea (sau avusese în trecut) drepturi mai întinse decât în teritoriile formând Vechiul Regat.

Constituţia din 1923 prilejuise şi ea discuţii aprinse asurpa drepturilor civile şi politice ce trebuia recunoscute femeilor prin articolul 6, dar până la urmă li s'au acordat doar drepturi civile, dreptul de vot abia prin constituţia din 1938 iar apoi în 1946.

In sfârşit, România Mare îşi vedea destinul determinat în mare parte de energia reginei Maria dar şi de intrigile Elenei Lupescu aşteptând, în deceniile următoare, pe Ana Pauker şi Elena Ceauşescu.

Am vorbit de modul de tratare a materiei de către C. Gane: este o adevărată istorie a Românilor văzută prin prisma frământărilor doamnelor şi domniţelor noastre care au influenţat în atâtea rânduri în mod decisiv viaţa politică. Să amintim deci portretele Chiajnei şi Ecaterinei în Muntenia secolului al XVI-lea, al doamnei Elisabeta Movilă în Moldova primelor decenii ale celui următor, personalităţi care îşi dominau cu autoritate soţii dar mai ales fiii, pe boieri şi pe ceilalţi supuşi. Alături de ele, femei cultivate şi iubitoare de frumos ca Despina lui Neagoe Basarab şi Elena lui Petru Rareş, Elena lui Matei Basarab, sora învăţatului Udrişte Năsturel. Câteva frumuseţi care impresionează până azi, chiar şi în portretele stilizate de pe pereţii ctitoriilor lor: Ruxandra a lui Radu dela Afumaţi, sau Ana Racoviţă, soţia domnului Moldovei Mihai Racoviţă. Sau destine aventuroase ca al Ecaterinei Corecki, fiica lui Ieremia Movilă, a cărei robie la Tătari face subiectul unei cărţi încântătoare datorate lui Charles de Joppecourt, un gentilom loren care împărtăşise şi el sclavia alături de prinţesa deghizată în ţărancă (Paris, 1620); ca să nu mai vorbim de Ruxanda, copila preferată a lui Vasile Lupu, cuminte, frumoasă şi învăţată, măritată cu Timuş Hmielniţki cazac viteaz dar mojic nevoie mare, pe care însă Ruxanda l-a iubit atât de mult încât a refuzat să se remărite după moartea lui întâmplată la numai un an dela căsătorie. Si nici în Moldova nu a mai vrut să se întoarcă, preferând să rămână la Raşkov, pe malul stâng al Nistrului. Când, în sfârşit, se hotărî, ea se retrase la Deleni unde gândea să'şi încheie zilele în pace. Insă destinul îi mai pregătea acestei biete femei o ultimă lovitură: "In 1687, Sobieski, regele Poloniei, fiind în război cu Turcii, intră în Moldova, arzând tot ce întâlni în cale-i. Cuprinsă de groază, domniţa Ruxanda, cu câteva slugi şi cu aurul ce de bine de rău îl mai putuse strânge înainte de-a pleca, fugi din Deleni tocmai la Neamţ, închizându-se în cetate. O ceată răzleaţă de Leşi şi de Cazaci o găsiră acolo, şi cum era cetatea fără garnizoană, ei putură pătrunde înlăuntru şi, zice Ion Neculce, "cu multe munci au muncit-o pentru avuţie, iar pe urmă i-au tăiat capul pe prag cu toporul. Spun cum să fi găsit la dânsa 19.000 de galbeni". (textul aparţine în realitate cronicii lui Pseudo-Nicolae Costin, iar nu lui Neculce!)."

Iată însă cum comentează C. Gane: "Nu e de crezut că domniţa Ruxanda să nu fi spus acelor Cazaci că ea este văduva lui Timuş Hmielnicki, fiul fostului lor Hatman. Dar, mai întâi, se trecuseră 30 de ani dela moartea acestuia şi poporul nu-şi aminteşte lesne de eroii lui morţi. Omul trăieşte în prezent, iar trecutul abia doar câţiva din noi dacă-l mai scotocim cu drag. Apoi, chiar dacă ar mai fi ştiut ei cine a fost marele Bogdan Hmielnicki, ce le păsa? Umblau după pradă. Un cap mai puţin pe umerile unei femei bătrâne plătea cei 19.000 de galbeni găsiţi de pe urma acestui omor. "Umerile unei femei bătrâne!" Căci Ruxanda avea acum aproape la vreo 60 de ani. Si astfel toate trec, tinereţe, frumuseţe şi nenorocul de pe pământ!" (p.302-3).

C. Gane a scris probabil prima mare carte de popularizare inteligentă şi agreabilă din istoriografia română, recunoscută ca atare şi de Academia română care i-a acordat premiul "G. Asaki" în 1933. Trecute vieţi de doamne şi domniţe, ca şi urmarea, Amărâte şi vesele vieţi de jupânese şi cucoane (1942), ţin atât de istorie cât şi de literatură. Nicolae Iorga scria în prefaţa cărţii că autorul "cunoaşte perfect baza documentară a icoanelor pe care cu meşteşug literar le înfăţişează publicului capabil de a ceti, în acest vârtej de nebunie şi de înşelăciune, literatura bună". Alături de Radu Rosetti, C. Gane a ştiut să împace severitatea documentului cu un stil de povestire propriu prozatorilor moldoveni care a atins culmile artei cu Sadoveanu.

In încheiere, un regret: nu toate greşelile de tipar ale ediţiei originale au fost corectate, şi e păcat că o reeditare atât de îngrijită nu a beneficiat de o mai atentă revizie. □

AL XII-LEA CONGRES AL ACADEMIEI ROMÂNO-AMERICANE DE ŞTIINŢĂ ŞI ARTĂ SORBONA, 24-27 IUNIE 1987

BULETINUL DE ÎNSCRIERE

fiecare congresist este rugat să completeze un buletin şi să-l expedieze înainte de 15.10.1986

NUMELE ....PRONUMELE ....

ADRESA PERSONALĂ........................

TELEFONUL........................

DOMENIUL ACTIVITĂŢII ....

Doresc să particip la congres .... ☐ .... ☐

Îmi propun să prezint o comunicare (2).... ☐ .... ☐

Titlul provizoriu ....

....

Expunerea mea se încadrează în secţia (3) ....

Veţi primi rezumatul expunerii (o pagină dactilografiată) înainte de 15/12/ 1986 (4)

TAXA DE PARTICIPARE	plata înainte de 31/03/1987	plata după 31/03/1987
Membru al Academiei	150 F.F	250 F.F.
Participant	200 F.F	300 F.F.
Persoana care însoţeşte		75 F.F.
Student		75 F.F.

Este inclus în taxa de participare preţul biletelor la manifestările artistice (printre care "o seară cu Eugen Ionesco" şi recitalul cântăreţei Viorica Cortez).

Doresc să primesc informaţii referitoare la disponibilităţile şi preţurile hotelelor care m'ar putea interesa............ da ☐ .... nu ☐

semnătura :

(1) ... organizatorului local, L. M. Arcade, 4 rue Gen. Henrion Bertier 92000 Neuilly/Seine.

(2) Durata expunerii nu trebuie să depăşească 20 de minute.

(3) Au fost prevăzute secţiile următoare:

1. Istoria religiilor; 2. Literatură şi critică literară; 3. Arte plastice, Muzică; 4. Filosofie, Teologie; 5. Istorie; 6. Lingvistică; 7. Antropologie, Etnologie; 8. Ştiinţe economice şi sociale, Tehnologie; 9. Matematici, Fizică; 10. Biologie, Medicină, Psihologie.

(4) .... în română, engleză sau franceză, limbile alese pentru lucrările congresului.

(5) Cecurile prin care se va plăti taxa de participare vor fi redactate la ordinul Dlui Jean Almosnino şi adresate organizatorului local.

Ultimele poezii

Urmare din pag. 12

contopesc în imagini şi în versuri, uneori printr'un condei idilic: "Ca pe o iapă-a sa, calu-o nechează acum/păscând-o sfielnic dela umeri către oval,/dela toarte în jos şi'n sus"; prin mai vehemente trimiteri fabuloase câteodată: "Vidra se zbate'n sângele calului din ce în ce mai bătrân./Amândoi par două amfore topite/şi amestecate, pe fundul apelor, cu soarele/tulbure, dar fără copite./El o doboară sau ea îl înghite?". Ce rafinate, în cumpănirea lor, au devenit aluziile poetului! Parcă prin versurile lui Caraion s'ar prefira, împleti şi despleti Metamorfozele lui Ovidiu...Tonalitatea evocatoare se insinuează şi se revarsă tot mai puternic în poem, versurile se succed calme, sigure de forţa care conduce spre fine imaginile: "Uităm, Se-adună'n valea din ce în ce mai sură/zăpada peste pleoape, omătul peste gură/şi nu se mai aude nimic. Uităm. Luntraşul/mahmur şi mitologic - de-atâtea ori o mască-/a putrezit în zmârcuri sau o să putrezescă/la marginile lumii. Pe-o plută cât făraşul./Deprins a trece Styxul (departe numai şoapte...)". E o purificare metaforică pe măsura elegiei unificatoare ce se aşterne între tărâmuri: "Ca frunzele măslinului într'un psalm fraged, plăpând,/printre vâsle, printre buze, printre jaluzele,/dând să se prindă, jucându-se'ntre ele, rând pe rând, singure, neguroase, tocite, paralele,/toate inelele de pe mâinile'ntrebării au căzut /în jar, în fum, în vag, în trecut." □

Ion NEGOIŢESCU

ACESTE DOUĂ PAGINI, OFERITE GENEROS DE "CUVÂNTUL ROMÂNESC", APAR SUB ÎNGRIJIREA ŞI RESPONSABILITATEA ASOCIAŢIEI "HYPERION"

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - Mihail EMINESCU

DOUĂ SCRISORI DESCHISE

București, 11 Iulie 1986

Domnule Lupan,

Vă scriu dvs, cu pară de foc în inimă, pentrucă dela dvs. a fost să fie a-mi veni vestea despre asociaţia "Pro Basarabia şi Bucovina", activă în lumea liberă. Nu mă căutaţi printre cunoştinţele dvs. propriu zise. Nu ne-am văzut niciodată. Căutaţi-mă în sufletul dvs. de Român de pe meleagurile ţării ocupate de muscali, şi mă veţi găsi de îndată, veche cunoştinţă, prieten frăţesc.

In numele acestei prietenii îmi permit să vă cer "şi nu să vă rog" - să citiţi dela tribuna Europei Libere, aşadar în auzul ţării întregi, scrisoarea deschisă adresată de mine asociaţiei "Pro Basarabia şi Bucovina". Să mi-o citiţi aşa cum am scris-o eu, arzând de durerea urgiei, dar şi de dorul luptei pentru dreptate şi libertate pe Nistru şi pe Ceremuş.

Si încă vă mai cer cu tărie să faceţi în aşa fel încât să aflăm - noi bucovinenii, basarabenii şi herţenii din ţară - cât mai multe despre "Pro Basarabia şi Bucovina": unde se află, ce adresă are, cum să ne alăturăm luptei binecuvântate pe care o duceţi.

Cu frăţească strângere de mână,

Ion PUIU

București, 11 Iulie 1986

Către Asociatia, "Pro Basarabia si Bucovina"

Dragi compatrioţi şi fraţi,

Aflând de întemeierea în lumea liberă, a asociaţiei române "Pro Basarabia şi Bucovina": unde se află, ce adresă are, taină, de Dumnezeu binecuvântat, care înalţă frăţietatea naţională la rangul de valoare transcendentă, pe deasupra noastră, eternă. Cu această cutremurare în adânc de inimă şi cu imaginea clară a drepturilor, universal recunoscute, ale poporului, omului şi cetăţeanului, în minte vă cer astăzi să-mi acordaţi demnitatea de membru activ în "Pro Basarabia şi Bucovina".

Mă numesc Ion Puiu. Inginer. Cetăţean român, originar deopotrivă din Bucovina de Nord şi Herţa, amândouă cotropite de puterea sovietică. Clasele primare le-am făcut în satul Buda Mare şi târgul Herţa, acum şi acestea sub ocupaţie. Liceul, în Cernăuţi, la "Mitropolit Silvestru" şi apoi la "Aron Pumnul". Fiu al Victoriei Puiu, născută Ungureanu, luptătoare şi martiră, sub ocupaţie sovietică, pentru cauza românească, împuşcată în 1941, la Proscurov, în URSS, de enkavediști, odată cu un întreg convoi de deportaţi - ţărani români destinaţi Siberiei. După tată, viţă de răzeşi dela Pueni, Bucovina.

Lupt pentru cauza dreaptă a Bucovinei, Basarabiei şi Herţei din chiar primele zile de ocupaţie muscală a acelor locuri şi populaţii române şi situez, de atunci, această luptă mai presus de orice alt rost al vieţii şi activităţii mele.

Incă în 1964, când am scăpat cu viaţă din iadul puşcăriilor comunisto-române - unde am stat 17 ani pentru vina de a fi şeful tineretului din Partidul Naţional-Tărănesc al lui Iuliu Maniu - militez pentru fondarea în ţară a unei asociaţii, independente de stat, "Pro Basarabia şi Bucovina," asociaţie, care să aibă drept îndatorire şi sens ale activităţii sale întipărirea în memoria vie a generaţiilor române viitoare drepturile consacrate şi imprescriptibile ale României asupra Bucovinei de Nord, Herţei şi Basarabiei. Si care, totodată, să forjeze conştiinţa acestor generaţii la flacăra datoriei de a lupta pentru acele drepturi - oriunde, oricând, alături de oricine, împotriva oricui şi oricât timp va fi nevoie.

In condiţiile de nesimţire şi absurditate incalificabile care predomină în stăpânirea ţării, nu mi-a fost dat să reuşesc decât prea puţin pe calea împlinirii acestor sacre obligaţii de conştiinţă ale tuturor basarabenilor, bucovinenilor şi fraţilor din Herţa, dar şi ale tuturor Românilor de orice apartenenţă socială şi politică; de aici şi de pretutindeni. Cum însă aflând despre voi, am simţit că trăiţi sub semnul aceloraşi datorii, cu aceleaşi arderi în inimă şi în minte; şi cum, ca o prefigurare a comuniunii noastre întru cele ale neamului, însuşi numele pe care l-aţi ales acolo pentru asociaţia voastră este identic aceluia propus de mine confraţilor din ţară - credinţa mea în viitorul luptei pentru Bucovina, Herţa şi Basarabia şi-a găsit încă un temei şi o nouă întărire.

Drept care, cerându-vă să mă primiţi alături de voi, vă asigur că voi candida, în cadrul asociaţiei, la o singură distincţie ierarhică - aceea de a fi în rândul celor care îşi împlinesc în măsura cea mai mare cu putinţă o datorie transfinită.

Iar drept îmbrăţişare fraternă la întâlnirea în spaţiul sufletului cu voi, vă trimit cuvântul adresat colegilor din neuitatul Cernăuţi la una dintre agăpele noastre din anii '70 în capitala României captive şi mutilate: "Urgia uralo-siberiană a făcut ca, după Românii din Apus - ardeleni şi bănăţeni - să vină rândul celor din Răsărit - basarabeni şi bucovineni - a-şi dovedi invincibila rezistenţă la înstrăinare. Si cred ca în lumina soarelui că vom şti toţi să fim demni de acei fraţi ai noştri de gintă latină şi spirit roman împotriva cărora 9 secole de opresiune nu le-au fost deajuns cotropitorilor (şi nu le-ar fi fost nici încă alte nouă!) ca să-i facă să-şi uite drepturile şi identitatea naţională. Pentru aceasta ne stau de cel mai mare ajutor - nouă şi urmaşilor noştri - neuitarea lecţiilor de geografie şi istorie a ţării, primite dela profesorii noştri din Cernăuţi şi din Bucovina, cum au fost Topa şi Cuparencu, Zbiera şi Zub, Uda şi Grecu, Bălan şi Turcanu, Costin şi Onciu, care ne-au zugrăvit şi întipărit în suflet icoana României întregite prin sfântă dreptate.

Doamne ajută, "Pro Basarabia şi Bucovina", ca să-şi poată împlini chemarea acolo, în lumea liberă, şi aici, în întunericul din ţară.

Ion PUIU

P.S. Nu-mi râmâne decât să adaug că scrisoarea distinsului meu corespondent bucureştean a fost expusă şi comentată la Europa liberă pe larg iar cererea dumnealui de aderare la aspiraţiile asociaţiei mondiale prin corespondenţa "Pro Basarabia şi Bucovina" a fost rezolvată în modul cel mai pozitiv: Ion PUIU este membru onorific al Asociaţiei şi titular al carnetului ce poartă imprimat pe paginile interioare numărul 500.

Nicolae Lupan

LA NISTRU LA MĂRGIOARĂ...

24 AUGUST-ZIUA ELIBERĂRII CHIŞINĂULUI

—Nicolae LUPAN—

-Si a republicii, -au zis într'un glas istoricii de acolo. Pentrucă tot ce are tangenţă cu noţiunea de eliberare sovietică, trebue sărbătorit pe scară "atât-narodnică". Deşi există şi alte zile memorabile în viaţa fiecărei familii de basarabeni. Cum a fost pentru cea a lui Vladimir Cerneavschi din capitala Moldovei Sovietice ziua de 12 Octombrie 1940 sau pentru cele ale lui Teslaru Ion, Banu Ilie, Doroftei Dionosie, Schiba Nicolai, Truşcă Ene, Guţu Teodor - ziua de 3 Iunie 1941. Zile în nopţile cărora, cu uşile zăvorite şi obloanele trase, "In numele Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste, Tribunalul militar în deplasare al districtului militar Odesa, îi condamnă în oraşul Chişinău la moarte prin împuşcare" pentru marea vină de a fi fost conductori de tren la CFR şi membri ai Frontului Renaşterii Naţionale...

Să revin însă la lucruri mai vesele, legate de măreaţa zi a lui 24 August 44, când porni vânatul prin ţară al basarabenilor şi bucovinenilor care erau duşi benevol-forţat la Comisia Sovietică de Control de pe strada Teodor Aman şi la căminul "Obor" din Bucureşti pentru repatriere. Anume de aici, tren după tren, plecau repatriaţii în vagoane de clasa întâi, cu valizele pocnind de lucruri cumpărate dela Taica Lazăr, pe cele 18.000 de lei din caznaua Statului Român, ca despăgubire pentru "strămutare forţată din locurile natale", cu destinaţia Ungheni.

Aici, opriţi între linii, la cam doi kilometri de gară, repatriaţii scăpau, în sfârşit, de înghesuiala compartimentelor" şi, cu valizele pe ei, treceau în vagoane deschise, cu aer mult şi paie jos, ca omul să se întindă în voie pe ele şi să cânte cât îl ţine gura "Larg se'ntinde ţara mea natală..." Ajunşi la Chişinău, şi asta v'o spun din proprie experienţă, repatriaţii erau încadraţi din toate părţile de militari şi duşi pe jos, cu valizele grele cât piatra în mâini, patru kilometri, la "punctul de filtrare..." Repatriaţii intrau cuminţi prin camere şi îşi aşterneau unul lângă altul, pe podea, tot ce aveau: un palton, o haină, un ziar. Valizele le serveau drept perne.

"Filtrarea" dura cam două săptămâni şi, ca regulă, tinerii necăsătoriţi erau trimişi sub escortă la mine de cărbuni şi în batalioane de muncă. Si atunci, de comun acord cu cea care avea să-mi devină soţie, am declarat la toate interogatoriile că suntem logodiţi şi că aşteptăm deja un copil!...Ce-i drept, copilul veni pe lume abia după 9 ani de viaţă conjugală. Dar ce importă! Versiunea noastră fu crezută şi fericirea eliberării n'avea margini... □

O DUCE ACOLO MINUNAT...

—Sava GÂRLEANU—

Lidia era Română basarabeancă, originară din Sud, de prin părţile Bolgradului. De aceea, în afară de româna de acasă, grăia bine şi pe ruseşte şi bulgăreşte. Era un "avantaj" care, laolaltă cu membria în partidul comunist, ulterior, o scutise de probleme neplăcute ce incumbau unei atari cariere de studentă, apoi asistentă. Cum era şi ghitaristă dotată, îşi asigurase bună trecere "pe colo" cu cântecele ruseşti la modă pe atunci: "Ciupcic, Ciupcic..." şi "Katiuşa".

Cu toate acestea, nici gând să se "repatrieze" sau măcar să-şi viziteze mama în Basarabia. Stia ea ce ştia. Si: paza bună, prudenţa, nu strică. Trecură astfel vreo 20 de ani. Lidia mereu singură, însingurată. până ce se începu cu aprobări de vizite între rudele de dincolo şi de dincoace de Prut. Intr'o zi sosi în vizită şi mama Lidiei, de acum ieşită la pensie. Sunt invitat şi eu să fiu părtaş la bucuria revederii, mulţi ani nesperată.

O întreb pe bătrână, din politeţe: cum se simte acum, în această împrejurare fericită? Ea, bătrâna, fusese obligată să fie învăţătoare la şcoala rusească, nu la una moldovenească, aşa că vorbea puţin amestecat. "Bine trăim noi acolo, găsi dânsa de cuviinţă să-mi răspundă. Iest u nas curiţa (găini) şi pui na dvarie; ieste că punem roşii, ardei şi ceapă...aci na dvarie...Ieste vsevo u nas!"

"Intrebam însă cum vă simţiţi personal cu sănătatea şi cu vizita aici la Bucureşti, la Lidia?" -revin eu. "Apoi bine, bine, cum să nu, când avem acolo di toati şi acum au zis că să ne dea cvartiră în zdanie nouă..."

Parolistă, cum se vedea a fi bătrâna, întru lăudarea oriunde şi cu orice preţ a patriei sovietice, îşi practica prudenţa intrată în sânge. O înţelegeam. O înţelese prea bine şi fiica sa care, pierzându-şi răbdarea, trecu peste toate considerentele şi se răsti: "Mamă!" Lasă astea acum, că nu te ispiteşte dumnealui pentru cele de acolo! Suntem aici la mine şi asta te întreabă!"

Atunci abia, vizitatoarea, mama Lidiei, comentă fericirea de a fi ajuns să-şi revadă fiica după mulţi ani de zile. □

Asociaţia "Pro Basarabia şi Bucovina"

anunţă pregătirea pentru tipar a unei cărţi despre sublocotenentul ALEXANDRU CRISTESCU, fost erou şi mare mutilat al celui de al doilea război mondial. Cu acest prilej, foştii ofiţeri ai Armatei Regale Române, cât şi compatrioţii de bună credinţă, sunt rugaţi să-şi aducă contribuţia în măsura posibilităţilor, sau să comande cu finanţare anticipată cartea la adresa: Anna Tsipkina, Boite Postale 1007, 1000 Bruxelles 1.

N.L.

Materialele pentru această pagină -articole, documente, fotografii- se trimit la adresa: Nicolas Loupan, Boite Postale 1007, 1000 Bruxelles, 1 Belgique.

EVANGHELIA EXILULUI (Octombrie 1986)

"IUBIŢI PE VRĂJMAŞII VOŞTRI..."

—Sergiu GROSSU—

Noi ştim, din Evanghelie, că Dumnezeu este dragoste şi că noi, creştinii, trebue să trăim în dragoste, să ne iubim unii pe alţii, emanând iubire din iubirea Lui, devenind, cu alte cuvinte, ambasadorii dragostei lui Dumnezeu pe pământ. Pentrucă Dumnezeu este soluţia unică de înlăturare a conflictelor sociale şi politice, de desfiinţare a legii anti-creştine a exploatării omului de către om şi, mai ales, de respingere a principiilor marxist-leniniste, concretizate în aşa-zisa "luptă de clasă", principii izvorîte din ură şi dorinţă de răzbunare. Duşmanii Luminii şi-ai Iubirii de Dumnezeu consideră religia ca pe un opiu al popoarelor, iar pe Dumnezeu drept o ficţiune, o născocire a teologilor; însă o ficţiune împotriva căreia luptă de mai bine de 68 de ani în Uniunea Sovietică, de 42 de ani în ţara noastră, fără a reuşi să stârpească, în conformitate cu strategia lansată de Lenin, "rădăcinile" credinţei în Dumnezeu.

Deschideţi, la întâmplare, oricare din epistolele Sf. Ioan şi veţi vedea câtă importanţă acordă el dragostei lui Dumnezeu faţă de oameni, faţă de umanitate, pe de o parte, iar pe de alta, iubirii în viaţa de credinţă, această forţă explozivă, de sursă divină, capabilă să dinamiteze adâncurile noastre stâncoase, pentru a instaura în noi hotarele Impărăţiei lui Dumnezeu. După cum citim: "Dragostea lui Dumnezeu faţă de noi s'a arătat prin faptul că Dumnezeu a trimis în lume pe singurul Său Fiu, ca noi să trăim prin El... Dumnezeu este dragoste; şi cine rămâne în dragoste, rămâne în Dumnezeu, şi Dumnezeu rămâne în el" (1 Ioan, 4.9. 16).

Insă şi dragostea, ca şi credinţa, are trepte, este evolutivă. Există, la începuturile dibuielnice ale trăirii noastre mistice, o dragoste relativă, şi poate exista, dacă practicăm poruncile lui Dumnezeu, dacă trăim după exemplul Mântuitorului, o dragoste desăvârşită. Calea ne-o trasează, în nenumărate locuri, Sfânta Scriptură, şi-o scoate în evidenţă Sf. Ioan, atunci când scrie creştinilor din Biserica primitivă: "Dacă ne iubim unii pe alţii, Dumnezeu rămâne în noi, şi dragostea Lui a ajuns desăvârşită în noi" (1 Ioan, 4.12).

Nu este suficient să pretindem că iubim pe Dumnezeu - şi să aducem tot felul de argumente abstracte în această privinţă - fără ca această iubire să se materializeze în iubirea noastră faţă de aproapele (respectiv faţă de toţi nenorociţii fugiţi din ţară din cauza mizeriei sau a persecuţiilor, şi căutând adăpost şi alinare în Occident). Verdictul Evangheliei este teribil: "Dacă zice cineva "eu iubesc pe Dumnezeu" şi urăşte pe fratele său, este un mincinos." Si ştiţi dece? "Căci cine nu iubeşte pe fratele său pe care-l vede-accentuează acelaşi Apostol -, cum poate să iubească pe Dumnezeu, pe care nu-L vede? Si aceasta este porunca pe care o avem dela El: cine iubeşte pe Dumnezeu, iubeşte şi pe fratele său" (1 Ioan, 4.20-21).

Apostolul Pavel, la rândul lui, ne învaţă că "având rădăcina pusă în dragoste", vom putea pricepe care este "lărgimea, lungimea, adâncimea şi înălţimea", vom cunoaşte "dragostea lui Hristos, care întrece orice cunoştinţă", pentru a ajunge "plini de toată plinătatea lui Dumnezeu" (Efeseni, 3.17-19). Iar Sf. Petru ne vorbeşte de subtilul proces interior de evoluţie spirituală, de cele şapte trepte ale înduhovnicirii, când începutul îl formează credinţa în Isus, continuarea ei fiind fapta, cunoştinţa, înfrânarea, răbdarea, evlavia, pentruca în ultimă instanţă să-şi capete realizarea deplină în cele două etape complimentare: dragostea de fraţi şi iubirea de oameni (2 Petre, 1. 5-7).

Numai prin iubirea lui Dumnezeu, care ajunge desăvârşită în noi, şi care împinge resortul iubirii noastre limitate până la a cuprinde în sfera ei pe toţi oamenii, numai aşa este posibilă iubirea vrăjmaşilor, pe care ne-o recomandă Mântuitorul în Evanghelia primei Duminici a lunii (Luca, 6. 31-36).

Isus Hristos a adus lumii o lege nouă, un mesaj nou, o poruncă nouă. El zice: "Vă dau o poruncă nouă: să vă iubiţi unii pe alţii", pentrucă "nu este mai mare dragoste decât să-şi dea cineva viaţa pentru prietenii săi". Deci nu mai intră în discuţie "să-ţi iubeşti aproapele ca pe tine însuţi." Ci "cum v'am iubit Eu" (Ioan, 15. 12). Se face, astfel, un salt calitativ uriaş dela iubirea Vechiului Testament la dragostea faţă de toţi oamenii - oameni care devin, prin dragoste, "prietenii noştri."

Desigur că putem citi în Leviticul, cap. 19, vers. 18: "Să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi." Chiar şi în Confucianism întâlnim acelaşi principiu. Sfera acestei iubiri rămâne, până la Isus, extrem de îngustă: aproapele tău si atât. In Evanghelia după Matei, Isus subliniază aceste limite ale iubirii vechi-testamentare: "Aţi auzit că s'a zis: Să iubeşti pe aproapele tău şi să urăşti pe vrăjmaşul tău." Iubirea alternează cu ura. In omul Legii vechi stăruie dominantă, dualitatea iubire - ură, fiindcă există în el două realităţi antagoniste: aproapele (fratele, prietenul, ruda) şi, am zice noi, departele, adică vrăjmaşul, potrivnicul, realitatea neasimilabilă, în spre care el nu poate întinde decât antenele urii.

Acest profil psihologic al omului vechi-testamentar reprezintă un fel de anticipaţie a omului firesc din zilele noastre, a creştinului cu numele, mulţumit că poartă în buzunar certificatul de botez şi că frecventează biserica sa parohială, dar care continuă să fie "vândut rob păcatului"; care continuă să trăiască în dualitatea necruţătoare a firii pământeşti, iubind aproapele (soţia, copiii, părinţii, prietenii), dar urând vrăjmaşii, adică pe cei ce se aşează fie în calea ambiţiei lui, fie că-l contrariază prin activitatea lor sau nu-i cântă în strună.

De aceea, Isus pune degetul pe rană şi ne cere practicarea adevăratei iubiri de oameni, a cărei apoteoză este iubirea vrăjmaşilor, cuprinsă în acel cutremurător de sublim "să ne iubim unii pe alţii". Deoarece în "alţii" intră şi aproapele şi vrăjmaşul, şi părinţii noştri şi bătrânii singurateci din azile, şi copiii noştri şi orfanii flămânzi, şi prietenii cu care ne petrecem sărbătorile şi hulitorii care ne beştelesc la tot pasul.

Ce înseamnă a uni "dragostea de fraţi cu iubirea de oameni" decât a depăşi comoditatea dragostei noastre, formalismul unor stări afective domestice, pentru a ne ridica pe înălţimile iubirii în Hristos, acolo de unde vedem, cu ochi noi şi cu o inimă nouă, nu prieteni şi vrăjmaşi, ci numai fraţi pe toţi oamenii. Individul de vizavi încetând de a mai fi vrăjmaşul nostru (dat fiind că în eul, altădată îndărătnic, nu mai colcăie nici o pornire violentă îndreptată spre non-eul care odinioară ne făcea să urîm, iar simţămintele de vrăjmăşie topindu-se în vâlvătaia dragostei lui Dumnezeu), noi nu ne mai lăsăm biruiţi de rău, ci biruim răul prin bine, după celebra formulă paulinică: "Dacă îi este foame vrăjmaşului tău, dă-i să mănânce", şi aşa mai departe (Romani, 12. 20).

Tinta poruncii creştine - îi scrie Ap. Pavel ucenicului Timotei - este dragostea. Insă ţinta dragostei este "iubirea vrăjmaşilor". Dacă dragostea noastră este o dragoste firească, înnăscută şi nu primită dela Dumnezeu, nu vom fi în stare să ne iubim vrăjmaşii, şi strigătul inimii noastre va fi: "Nu pot!" In schimb dacă dragostea noastră este o "dragoste frăţească", o dragoste care vine "dintr'o inimă curată, dintr'un cuget bun şi dintr'o credinţă neprefăcută" (1 Timotei, 1. 5), şi care este lucrarea Duhului Sfânt, atunci vom fi capabili să iubim desăvârşit pe toţi oamenii, inclusiv pe cei ce ne urăsc şi ne vrăjmăşesc. Ca unii care credem în dragostea lui Dumnezeu şi ne topim în vâlvătăile acestei incomensurabile iubiri...

VICTOR MOŞOIU NE-A PĂRĂSIT

Cu adâncă tristeţe am primit vestea trecerii din această viaţă a venerabilului domn Victor Moşoiu, în ziua de 14 August 1986, în spitalul Mount Sinai din Toronto, Canada, unde numai cu câteva zile mai înainte, fusese supusă unei operaţii grele scumpa lui soţie Germaine.

A murit la vârsta de 89 de ani.

A fost un suflet ales, cu mare credinţă în Dumnezeu şi un bun membru al Bisericii Sfântul Gheorghe din Toronto, dela înfiinţarea ei în anul 1954 şi până în ultimele zile ale vieţii sale. A avut diferite funcţii, în cursul anilor, în consiliile parohiale şi cu mare însufleţire a luat parte întotdeauna la toate activităţile religioase şi româneşti în cadrul parohiei, cât şi în afară, adeverindu-se a fi un bun creştin şi un bun Român, care nu s'a supărat pe nimeni niciodată şi nici nu găsea motive de supărare.

Făcea parte dintr'o familie mare românească aceeaşi cu a generalului Moşoiu, care a jucat un mare rol în desfăşurările ce au avut loc cu ocazia alipirii Ardealului la Patria Mamă, la sfârşitul primului război mondial.

A fost născut în afara graniţelor româneşti şi şi-a făcut educaţia în şcolile vieneze, unde a învăţat să fie bun Român şi bun creştin ortodox dela propria lui familie care nu a vrut să-l vadă înstrăinat.

In România, între cele doua războaie şi înainte de invazia comunistă bolşevică, a ocupat funcţii înalte, ca aceea de director al celei mai mari industrii textile.

După ocuparea României de către imperialismul rusesc bolşevic, împreună cu familia a luat drumul pribegiei şi după ce a trecut prin multe ţări şi grele peripeţii, inerente pribegiei, a ajuns la Toronto, Canada, prin 1950, unde s'a stabilit şi cu spiritul lui de întreprindere şi dragoste de muncă, şi fără să se simtă înjosit, mai ales că poseda o pregătire intelectuală aleasă şi tot, mai ales că în acele timpuri oricine venea în Canada, nu primea nici un ajutor din partea guvernului canadian, ci se descurca singur cum putea şi Victor Moşoiu, a reuşit, prin muncă şi cinste, să-şi creeze o stare onorabilă, atât socială cât şi materială.

Lucrul care l-a caracterizat a fost că ştia să înţeleagă necazurile fiecăruia şi, unde îi era cu putinţă, a fost întotdeauna gata să ajute. In cadrul comunităţii dela biserică, cât şi în orice împrejurări, a fost frate cu oricine şi după cum spunea el odată: "Doresc să-mi spun şi eu cuvântul acolo unde se întrunesc Românii". Ii plăcea să fie Român nu numai cu numele, dar şi cu fapta. Aşa a fost el.

Pe linie creştină, Biserica i-a fost întotdeauna a doua casă. A fost nelipsit dela serviciile religioase şi cu adâncă credinţă primea Sfânta Impărtăşanie în faţa Altarului., Pentru Biserică a fost în toţi anii de mare ajutor, atât materialiceşte cât şi moral.

In urmă rămân să-i regrete plecarea din această lume îndurerata sa soţie Germaine, fiica Felicia şi fiul Eugen, cât şi alte rude ce se găsesc în ţara de departe, ca soră, cumnat, nepoţică şi strănepot.

In Toronto, pe lângă familia rămasă în urmă, îl mai plâng familia nepotului său Alin Moşoiu, dimpreună cu mama sa, cât şi întreaga comunitate românească, care l-a respectat şi i-a apreciat atitudinea lui nobilă de adevărat creştin şi de adevărat Român.

Inmormântarea a avut loc Luni 18 August în cimitirul Mount Pleasant din Toronto.

Tatăl Ceresc să-l învrednicească de odihna cuvenită în rândurile drepţilor în Impărăţia Sa Cerească. □

CRUCEA A ÎNVINS

—Dorina GABOR—

Unii dintre cititori îşi vor aminti, desigur, de un articol intitulat "Reeducarea morţilor". Se relata o acţiune revoltătoare a cercurilor oficiale româneşti din Austria, în legătură cu un cimitir militar din ultimul război. Pentru cei neinformaţi, o scurtă recapitulare:

In apropierea Vienei, în localitatea Kaiser-steinbruch, se află un cimitir militar din al doilea război mondial. Sunt gropi comune ale ostaşilor de mai multe naţionalităţi, între ei şi Români. Cu greu, am putut obţine o listă complectă cu numele lor. Sunt 189.

Acum vreo 25 de ani, aflând de acest cimitir, împreună cu câţiva refugiaţi inimoşi dela Traiskirchen - şi cu permisiunea forurilor competente - am ridicat pe piatra funerară o cruce mare, de metal. In spatele unui geam mat, ardeau candele. In faţa monumentului am plantat flori: un cadru, în mijloc o formă tot de cruce.

Românii oficiali (Ambasada comunistă) n'au luat niciodată notă de aceşti morţi. Ignorarea lor era justificată printr'o expresie a preotului: "Fasciştii ăştia, nu merită!"

In toţi anii, până recent, eram singurii (afară de Statul austriac), care, uneori ajutaţi de refugiaţi răzleţi, ne îngrijeam de aceşti morţi ai noştri. Până în 1985. Atunci, printr'o nou înfiinţată asociaţie de propagandă comunistă, intitulată pompos "Asociaţia Culturală Internaţională a Etniei Române" şi dimpreună (!) cu "Biserica Ortodoxă-Română din Viena (în mod vădit o filială a ambasadei), comuniştii şi-au manifestat adâncile lor sentimente - uitate până atunci - pentru cei înmormântaţi aci. Anume: au înscenat o slujbă, au aplicat un cap din metal pe piatră, înconjurat de câteva vorbe de propagandă şi ... au îndepărtat crucea! Nu cum s'ar putea crede înlocuind-o cu o alta poate mai frumosă ci de tot!!!(călcând o interdicţie ministerială).

In limbaj internaţional: furt, profanare de mormânt, tâlhărie ticăloasă.

In acelaşi timp au "reeducat morţii" declarându-i comunişti. (Probabil în slujba lui Ceauşescu).

Au urmat o serie de activităţi din ambele părţi noi am zugrăvit o mică cruce pe piatră, ei au şters-o.Noi am reclamat, ei ne-au dat în judecată.

Rezultatul: după un aprig război birocratic, bătălii cu cereri şi memorii, nenumărate audienţe şi intervenţii până la Preşedintele Statului Austriac: izbândă pe tot frontul. Si anume:

Din Iulie 1986, cu aprobarea Ministerului de Interne austriac, pe mormântul celor 189 de Români din groapa comună a cimitirului militar, multinaţional, dela Kaisersteinbruch de lângă Viena, în faţa pietrei comuniştilor străjueşte o cruce mare de doi metri din lemn masiv de stejar, împodobită cu încrustări ornamentale şi prevăzută cu inscripţia: "închinată celor 189 suflete de Români, de fam. Gabor, Viena".

Crucea este darul nostru în sfânta lor memorie. La viitoarea vizită a Preotului Calciu, sperăm s'o putem sfinţi. Simbolul creştinătăţii stă de veghe la capul nefericiţilor care au murit pentru binele nostru, al celor care am supravieţuit.

Işi ridică măreţ braţele către cer, parcă mulţumind lui Dumnezeu în numele lor, şi aduce mărturie cu un strigăt mut:

Comunismul a fost îngenunchiat, Crucea a învins! □

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

LA MONTREAL CU CONVENȚIA U&L

Columbus a descoperit America, Marco Polo s'a dus călare și pe jos până 'n China, iar noi, cei dela Sud de Quebec, am venit cu avionul și "carul" ca să descoperim omenia fraților din Montreal.

Dragostea cu care ne-au primit "băștinașii" adâncește tristețea despărțirii.

Dimineața și seara "șoferi gratuiți" se ofereau să ducă pe drumeți, ori să ghideze pe cei care au venit cu mașina, dela hotel la biserică și vice-versa. (Câțiva curajoși s'au rătăcit, N.R.).

Cu aceeași bună voință vizitatorii au fost plimbați prin oraș ori duși până la Val David unde au trecut "Podul Românilor", s'au plimbat pe "strada Predeal," au văzut Câmpul Românesc cu sala culturală și casele clădite "Pe -un picior de plai..."

In cadrul aceluiași "bien venu" două mese copioase au fost oferite oaspeților. Una donată de soc. "Constantin Brâncoveanu" alta de biserica "Buna Vestire".

Pășind în mijlocul grupului din Montreal simți c'ai intrat pe poarta unei mânăstiri de altă dată când drumețul era adăpostit și ospătat timp de trei zile.

Aceștia-s răzleții din Nordul Continentului American:

Prieteni ce ți se lipesc de inimă.

SIMPLE CONSTATĂRI

Am aflat de unde are părintele Petre Popescu o voce atât de frumoasă: a moștenit-o dela copii.

Dacă ar fi să merg la cursele de cai, aș asculta numai de dl. și d-na Niculae și Virginia Pora; ei mizează, întotdeauna, numai pe câștigători.

Când e vorba de muncă, soc. "Constantin Brâncoveanu" are doi președinți: pe d-na Sylvia Carpen și al ei partener pe viață și alter-ego, Alexandru.

Nu sunt sigur dacă studenții canadieni, care ne-au delectat cu jocurile românești, vin de pe malurile Senei ori direct de pe Mureș, și Târnave? Secretul ni-l poate spune nărăvașul dansator Vasile Grama, o "Ciocârlie" rămasă printre noi.

CINE-I "CALICUL"?

Tot în sala bisericii s'a organizat, pentru prima oară, o expoziție cu ziarele și revistele publicate de Românii-Americani, printre care se găsesc și exemplare din revista de umor "Calicul American", intrată definitiv în istoria presei românești.

Iată ce scrie "Enciclopedia Cugetarea" apărută la București în 1940 (pag. 155).

"Calicul American" revistă umoristică românească, 1909, la Indiana Harbor, scoasă de Ion N. Sufană, D. Niculescu și Ion Rociu. La 1915 este trecută lui Iuliu E. V. Ioanovici. La 1916 revista își încetează apariția. Revista aceasta a contribuit mult la închegarea Uniunii Societăților Culturale Românești din America". Strângerea materialului se datorește tânărului profesor Dan Fornade.

BUCURIE ȘI TRISTEȚE

Soc. "Constantin Brâncuși" a oferit publicului o expoziție de tablouri și sculpturi cu tema "Artiștii Români în Exil". Am admirat tablourile și sculpturile cu bucurie și tristețe:

Cu bucurie că s'au întâlnit în exil și cu tristețe că sunt în exil.

ÎNCRUSTĂRI

Delegatul din Alliance, Ohio, s'a îmbolnăvit subit, dar după ce s'a votat pentru alegerea președintelui, delegatul s'a însănătoșit...

•

Polițele de asigurare oferite de U&L sunt foarte bune, singurul cusur e că nu se vând. Unii tineri socotesc U&L ca o moștenire deoarece bunică-său a fost membru, dar a uitat că bunică-său a vorbit limba română.

Cei vechi au venit să-și facă "Mia" și banii de întors acasă, cei noi au venit să lupte pentru eliberarea țării ca să se poată întoarce acasă.

Cum poți să vinzi polițe unui nou venit, dacă nu-i vorbești aceeași limbă, și dacă n'ai aceleași idealuri naționale?

•

Unele organizații mari, bogate, n'au trimis delegați (Carpatina, Gheorghe Lazăr, etc.) în timp ce unele societăți mici, sărace (care nu plătesc diurnă) și-au spus cuvântul la Convenție.

•

U&L pierde membri de ani și ani de zile și tot de ani și ani de zile găsim la conducerea societăților pe aceiași funcționari care se aleg și se tot realeg. La o organizație "capitalistă" ei ar fi fost de mult dați afară!

•

Auzindu-se de cutremurul din România delegații au trimis telegrame la Ottawa și Casa Albă, implorând ca guvernele să trimită ajutor fraților din țară, peste capul cărora s'au "..adăugat noi suferințe..."

•

Ne pare bine să remarcăm că la convenția marii organizații românești, Uniunea și Liga, s'a vorbit și în limba română.

MICA PUBLICITATE

Anunțurile dela rubrica "MICA PUBLICITATE" sunt redactate de solicitanți

853 Atlantic St. N.E. Warren, OH (216) 372-4697 or 372-6608

VIDEOMASTER

VIDEO TAPING OF WEDDINGS AND ALL SPECIAL OCCASIONS

Tom Corsatea Cornell Corsatea

FACEȚI RECLAMĂ PRIN ZIARUL NOSTRU

COSTUL unei reclame: $ 25 pentru 5 cm (2 inch) înălțime pe două coloane. Ziarul are șase coloane.

Aceeași reclamă repetată de trei ori costă $ 60, șase ori $ 150 și douăsprezece ori $ 250.

ANUNȚURILE DE CASATORII costă $ 0.50 cuvântul.

· NOII REFUGIAȚI care doresc să-și caute rudele și prietenii, ori cei ce vor ajutor în vederea emigrării, pot publica anunțuri gratuite.

DE VÂNZARE

La un preț rezonabil, pe malul însorit al Mediteranei, în Spania, lângă portul Malaga, o foarte frumoasă vilă compusă din vestibul, două dormitoare, salon-sufragerie cu cămin (fireplace), două băi, terasă, bucătărie, garaj. Vila, pardosită cu marmoră, are o superbă vedere panoramică spre mare și munte. E împrejmuită de o grădină cu palmieri, măslini, lămâi și portocali, într'un climat dulce, fără iarnă. Proprietarul e român.
Adresa: Casa Luz, Calle Acapulco 15, Urbanizacion Vera Cruz, Benalmadena, Malaga, Spain (Telefon: 443011).

ÎN HOLLYWOOD CALIFORNIA
PENTRU O MASĂ BOGATĂ ÎNTR'UN LOCAL FRUMOS MERGEȚI LA:
ORZA'S Romanian Restaurant
708 N. VALENTINO PLACE (NEAR PARAMOUNT STUDIOS AT MELROSE) - HOLLYWOOD, CALIF. 90038
PENTRU PRÂNZ: LUNI-VINERI 11 am.-3 pm.
SEARA: MIERCURI-SÂMBĂTĂ 5-9 pm.
Proprietari Jean și Maria Orza

Eastern Style
Wood Carving Studio
ICONOSTASIOS · ICONS · TRIPTICS
AND MUCH MORE
3480 WEST 123RD STREET
CLEVELAND, OHIO 44111
VALERIU CERCEL
941-9697

ON-LINE REALTY LTD.
RESIDENTIAL, (I.C. & I.) INDUSTRIAL, COMMERCIAL & INVESTMENT PROPERTIES

GEORGE DONISON
MARKETING REPRESENTATIVE
BUS.: (416) 578-0208 RES.: (416) 648-4821
160 CENTENNIAL PARKWAY NORTH, HAMILTON, ONTARIO L8E 1H9

ANUNȚ

Teatrul românesc "MIORITA" din Toronto, caută persoane talentate, de orice vârstă, pentru punerea în scenă a unor piese din repertoriul național.

Pentru informații, vă rugăm să telefonați la
Dna NANA SFETCU -actriță lirică-,
Tel. (416) 920-4438,
CATALIN REU, la același telefon.

SE CAUTĂ

Căutăm urgent pentru complexul nostru de cabinete din Duisburg un coleg care să lucreze în domeniul neurologiei sau psihiatriei. Există posibilități de a locui în aceeași clădire. Condiții: cetățenia germană și specialitatea recunoscută.

A se adresa D-lor Axel Molders, farmacist sau Dr. Florin Matrescu, medic practician

Gustav Adolf Strasse 5
4300 Duisburg 1, Germania de Vest

CĂSĂTORII

* Om de știință cu catedră universitară, 38 ani, 1,71 m, 72 kg, înfățișare atletică, dorește să cunoască doamne serioase interesate în stabilirea unor relații trainice în vederea unei eventuale căsătorii. Răspund la toate scrisorile. Răspundeți cu fotografii în culori, la: Dr. Konrad Gheorghiu, P.O.Box 474, Amherst, New Hampshire 03031, USA.

* Româncă, 45 de ani, 1,67 m, 52 kg, titrată, divorțată, cu un copil, locuind provizoriu în Viena, dorește să cunoască domn corespunzător în vederea căsătoriei, acceptând stabilirea în America, Australia sau Canada. răspunsuri la redacție, "Pentru A.R.E.".

* Român, intelectual, 53 de ani, fost campion la ciclism, doresc să cunosc o doamnă plăcută, în vederea dezvoltării și menținerii unor bune relații prietenești și stima reciprocă. Scrieți la: LUPA, 117 Whitburn Cres. apt. 315, Downsview, M3M 2S7, Ontario, Canada.

* Doamnă româncă, stabilită în Canada, trăită în Franța și România, va pensiona în 1987. Doresc cunoștința cu un domn simpatic, de origină română. Vârsta peste 65 de ani. Răspunsurile pe adresa: Nely, P.O.Box 82, Station "F", Toronto, M4Y 2L1. Ontario, Canada.

* Doamnă în vârstă de 45 de ani, româncă, ortodoxă, brunetă, înfățișare plăcută, cu domiciliul stabil în R.F. Germania, doresc cunoștința unui domn român din Germania sau Canada, în vârstă de 45-50 de ani, în vederea stabilirii unor relații trainice de prietenie și încredere reciprocă. Primesc răspunsuri serioase la domiciliu, pe adresa: Dina Schmitt, 69 Heidelberg, Theodor Korner, 41, West Germany.

* Coafeză 30 ani, România, doresc căsătorie. Telefonați USA - (717) 826-1281.

* Tânăr român, 35 de ani, brunet, 63 kg, 1,72m, profesor de matematici, având preocupări artistice (muzică, literatură), jucător de bridge, dorește cunoștința unei tinere române corespunzătoare ca vârstă și preocupări în vederea întemeierii unei căsnicii. De asemenea, dorește stabilirea în Europa. Răspunsuri serioase, însoțite de fotografii recente se pot trimite pe adresa redacției, "Pentru Europa".

CAUT RUDELE ȘI PRIETENII

* Ioanna Khassawneh, de origină română, își caută fostul prieten NADLAG CONSTANTIN, care a intrat pe teritoriul USA la data de 6 Februarie 1986. Cei ce pot da relații despre acest prieten, sunt rugați să scrie la adresa: Via Cilento Nr.3, Roma, Italy sau să sune la nr. 89.86.41.

* Dedina Melis, 9431 N. Cave Creek # 228, Sunnyslope, Arizona, 85040, USA, dorește să găsească prietenul DAVID VASILE, de care s'a despărțit în Italia, când el a emigrat în Germania de Vest. Cei ce pot da informații în legătură cu David Vasile, sunt rugați să scrie la adresa de mai sus.

DORESC SĂ EMIGREZ

Caută garantori (sponsori) pentru înlesnirea emigrării:

- Cobzariu Aurel, născut la 7 Martie 1949 în Botoșani, mecanic auto și șofer profesionist; Cobzariu Maria, născută la 16 Ianuarie 1951, lucrător gestionar și Cobzariu Cătălin Eduard, născut la 24 Noembrie 1971, elev, pentru Canada. Adresa: Aurel Cobzariu, Weisenburger str. 40, 8750 Aschaffenburg, R.F.G.;

- Ciobanu Petru, 34 ani, strungar rectificator și găuritor în coordonate; Ciobanu Mihai, 31 ani, lăcătuș mecanic, sudor electric și autogen, șofer profesionist și mecanic auto (frați), pentru Canada sau Statele Unite. Adresa: I. Simionescu (pentru Ciobanu), 7 Stuttgart-50, Schneiderstr.32, West Germany.

- Hodișan Romeo, născut la 23.08.1960, în Oradea, de profesie tehnician veterinar, actualmente student la Facultatea de Medicină veterinară, nu a făcut parte din nici o organizație comunistă, pentru Canada. Adresa: Hodișan Romeo, AM Daxemberg 1, 8218 Unterwossen, West Germany.

Orice grup de persoane particulare, biserici sau organizații pot fi garantori.

FARA ARMÂNEASCĂ

OSPITALITATEA LA AROMÂNI

Vasile TEGA

Parcurgând în ultimul timp o serie de scrieri ale unor călători străini asupra Aromânilor, atenția noastră a fost reținută, printre altele, de înalta apreciere acordată de aceștia ospitalității de care ei s'au bucurat ori de câte ori s'au găsit într'un mediu aromânesc.

Cunoscută fiind proverbiala ospitalitate a Romei antice, nu este deloc surprinzător că urmașii aceștia în Balcani, Aromânii, au moștenit această calitate, pe care o perpetuează încă și în zilele noastre.

De altfel, așa se și explică faptul că în dialectul nostru a supraviețuit cuvântul "oaspe" derivat din "hospes", precum și cuvintele "uspeții" (din "hospitium") care înseamnă ospăț sau banchet, "uspitedzu" (din "hospitare") a ospăta, a acorda ospitalitate și, în sfârșit, "uspitliche", adică prietenie, amiciție.

Un bun cunoscător al antichității, dar și al Aromânilor, F. Pouqueville, consulul lui Napoleon pe lângă Ali Pașa din Ianina, spune: "Ar trebui să citez toată antichitatea ca să fac cunoscută importanța pe care ei o acordă în zilele noastre ospitalității".

Vorbind despre felul cum el însuși a fost întâmpinat de către locuitorii comunei Călaru, când în August 1814 îl vizitează pentru prima oară, scrie: "Cea mai emoționantă ospitalitate mă întâmpină. Fratele meu a stat în aceeași casă de două ori și găseam că atât gazdele mele, cât și cei mai bogați negustori din localitate, se grăbeau să-mi manifeste nu o atenție superficială, ci o prietenie cât se poate de adâncă și sinceră".

Cu o altă ocazie, Pouqueville notează că "Hălichi, singurul sat din această regiune, are trei sute de familii de Aromâni, în general săraci, dar ospitalieri și civilizați", în timp ce despre locuitorii comunei Gardichi remarcă: "... țăranii de aici fiind blânzi și ospitalieri".

Contemporan cu Pouqueville, colonelul englez W. Leake a vizitat și el de două ori comuna Călaru, dar cu câțiva ani înaintea consulului francez. La 29 Iulie 1809, are loc cea de a doua sa vizită cu care ocazie autoritățile locale, precedate de un taraf, îl întâmpină cu mare pompă la mânăstirea Sf. Gheorghe. "Călăriștii - scrie el - au adus cu ei un miel întreg fript, vin, pâine și salată și curând după sosirea lor ne-am așezat la masă. Servitorii au întins o lungă față de masă în pridvorul mânăstirii, după care au tăiat carnea, răspândind-o în bucăți pe fața de masă. Unii erau așezați pe niște covoare, alții pe caldarâm. Țiganii au început să cânte. După masă am ascultat câteva cântece haiducești unde era vorba fie de isprăvile eroice ale sulioților, ori de legendarul "brigand" aromân Caciandoni, care a ucis pe nu mai puținul faimos Bolu-bași Veli Ghega, trimis împotriva lui de Ali Pașa. Aceste cântece au fost urmate de melodii de dragoste, unde exclamațiile po, po, po, revin foarte des".

Puțini sunt străinii care au avut prilejul să cunoască așa de bine pe Aromâni acasă la ei cum au fost călătorii englezi A. Wace și M. Thompson. Aceștia, la începutul secolului nostru, au petrecut doi ani în Pind și în Tesalia, lăsându-ne o celebră lucrare, The Nomads of the Balkans, unde găsim numeroase referințe privind ospitalitatea Aromânilor, din care iată câteva extrase mai semnificative:

"În jurul localității La Hani se găsesc principalele cafenele și magazine alimentare, precum și un han unde străinul poate să tragă dacă dorește. Dar Samarina este așa de ospitalieră încât este considerat ca dezonorant faptul ca un străin respectabil să fie silit să doarmă la un han și să nu fie invitat într'o casă particulară".

În altă parte ei subliniază că "ospitalitatea constituie nota dominantă a vieții Aromânilor și străinul se simte fără greutate ca la el acasă, dacă este dispus să se mulțumească cu un confort modest. Uneori o zi întreagă este petrecută numai în vizite, deoarece după sosirea sa în sat, călătorul străin este de obicei dus din casă în casă, ca să se cunoască cu notabilii locali".

"O invitație pentru a cina într'o casă aromânească înseamnă că musafirul va petrece noaptea în acea casă. De exemplu, unul dintre noi, cu ocazia unei vizite de câteva zile de iarnă la Elasona, a petrecut fiecare noapte într'o altă casă, datorită invitațiilor ospitaliere ale prietenilor din Samarina care iarnau aici".

Spațiul restrâns al acestui articol nepermițându-ne să cităm toți călătorii străini, ne vom mărgini în cele ce urmează să cităm unele extrase mai semnificative din lucrările unora dintre ei.

Francezul Ami Boué subliniază că "ei (Aromânii) sunt sobri, rezistenți la oboseală, foarte economi, fără lux și ospitalieri". Constatări aproape similare face și compatriotul său M. Ubicini: "... bărbații sunt robuști, cu părul negru sau brun și cu expresia inteligentă. Ei sunt economi, extremi de sobri, simpli, muncitori și ospitalieri".

Geograful francez D'Onesime Reclus îi descrie astfel: "Scunzi, îndesați, oacheși, rezistenți, acești țânțari, păstori, crescători de vite la munte, zidari la oraș, sunt oameni pașnici, muncitori, mândri dar fără aroganță, ospitalieri, dușmani ai vendetei. Este vorba de una dintre cele mai solide și mai simpatice rase din Turcia Europeană".

Englezoaica Lucy Garnett, după ce subliniază că de nenumărate ori s'a bucurat de "ospitalitatea Aromânilor din satele din munții Pindului și Olimp", afirmă că "ospitalitatea este un semn caracteristic al Aromânilor, care - în această privință - contrastează totalmente cu Grecii, probabil cel mai inospitalier dintre toate popoarele".

Léon Heuzey, fost membru al Scolii franceze din Atena și arheolog vestit, la sosirea sa în comuna Cușteana din Aspropotam i se rezervă "o primire dintre cele mai strălucitoare; părăsind bătrânul unchi ospitalier, oferă doamnelor din familie câteva bijuterii din Palatul nostru Regal, aduse în valiza mea; efectul a fost minunat".

Aceeași călduroasă primire i-au rezervat-o și Aromânii din Vlaholivado: "Livădioții mi s'au părut amabili și ospitalieri. Ei s'au grăbit a-mi face onorurile orașului".

Englezul E. Spencer, în 1849, a avut prilejul să întâlnească un grup de Aromâni în comuna Cușova, lângă Berat, în Albania.

"Abia începuserăm a ne pregăti de înnoptat - spune Spencer - când pe neașteptate - își face apariția în bivuacul nostru popa Mihail, însoțit de bătrânii satului, care ne-au poftit în mod politicos la reședința celnicului. Refuzându-le invitația, acești oameni cumsecade, care consideră totdeauna pe un European din Apus ca pe unul de al lor, datorită asemănărilor dintre limbi, ne-au oferit - într'un mod cât se poate de ospitalier, o mare cantitate de provizii alimentare".

Exemplele citate mai sus, deși le-am putea multiplica, credem că sunt suficiente pentru a ne îndreptăți să conchidem că ospitalitatea constituie una din trăsăturile fundamentale ale sufletului aromânesc. □

PE MARGINEA UNUI DIALOG DESPRE ORIGINEA AROMÂNILOR

Urmare din nr. trecut

"Mult mai important este ansamblul de localități locuite de Vlahi, de rasă română, pe care le vom găsi ceva mai la Nord, în regiunea alpestră a Aspropotamului. Este vorba de treizeci și două de așezări, dintre care cele mai multe mici burguri sau chiar orășele, cunoscute toate sub denumirea de vlahohoria" (p.104).

"Acest drum ne va duce în curând la importanta comună aromână Veternico, care prezintă un interes particular deoarece este locul de naștere al faimosului Hagi-Petru, general-șef al forțelor armate grecești formate dincoace și dincolo de frontiera turcă, în timpul răscoalei din 1855. Când admiram cu camarazii mei din Atena acest fastuos aghiotant al regelui Oton, splendidul său costum de palicar, umerii largi, pieptul său bombat și puternica sa statură herculeană, nu ne îndoiam niciodată de faptul că el nu era grec, dar că era un robust om de munte, de origină aromână, aparținând triburilor de păstori din Pind" (p.105).

Hristos Papaghianis face mare caz în articolele sale, printre altele, de faptul că Aromânii ar avea o conștiință națională greacă. Cât de grecească este această conștiință națională a lor se poate vedea foarte bine din rândurile de mai jos semnate de Victor Bérard, apărute în Revue des Deux Mondes din August 1890. De menționat că Bérard a fost un mare filoelen, publicând numeroase lucrări în această direcție. Articolul din care extragem acest citat se intitulează A travers la Macédoine Slave.

Cum era și firesc, Chiragii cu ajutorul cărora se deplasa Bérard erau toți Aromâni "care vorbeau o grecească pe care ar fi invidiat-o chiar numeroși atenieni, dar pe ei să nu-i chemați greci și evitați să discutați cu ei despre "megali idea" (marea idee). Ei nu vor să fie greci, ci aromâni. "Noi nu avem decât sânge latin" ne spune într'o seară un cafegiu...

Noi, în limbajul cafegiului, înseamnă el și ei înșumi. În școala lor nu se învață decât turca, româna și puțin franceza... Aromân și francez, doi frați din aceeași mumă, fii ai anticei Rome!"

"Ce-i Grecia? Un munte sărăcăcios, răspunde el, unde caprele nu găsesc cu ce să-și potolească foamea. Și Grecii? O bandă de palavragii și de pungași. Ei vorbesc și fură. Ei au pretenția de a reprezenta creștinismul și civilizația contra Turcilor barbari și necredincioși. Dar "pri pâni, ma to psomi", în numele lui Hristos, episcopii lor exploatează și omoară celelalte naționalități; în numele progresului, băcanii lor otrăvesc și împovărează cu datorii pe țărani. Încetul cu încetul începem să-i cunoaștem. Bulgarul s'a rupt deja de patriarh și de elenism. Rămâne Albanezul și Vlahul pe care acești cornuți ar vrea să-i mănânce: peștele va avea însă oase" (p.570-571).

Credem că după lectura rândurilor de mai sus cititorul va trage concluziile care se impun.

Acum câțiva ani, A. Topanachis, profesor la Universitatea din Salonic, deplângea nivelul mediocru al lucrărilor lingvistice greci privind dialectul aromân, considerând scrierile lor drept "amatorism patriotic". În cazul prezent avem încă un bun exemplu. □

Vasile TEGA

FOSTUL REGE AL GRECIEI PAUL, (CU OCHELARI), ÎMBRĂCAT ÎN COSTUM AROMÂNESC, ÎN MIJLOCUL UNOR CELNICI DIN AMINCIU

E TĂCEREA DE AUR?

—N. STOIA—

Vorba-i de argint, tăcerea de aur, zice vorba veche, însă una şi mai şi glăsuieşte: "Qui tacet consentis". Deci, care-i mai valabilă?

Conştient în primul rând de propriile mele greşeli şi limite în mânuirea condeiului iar apoi, ocazional, şi ale altora, am o adâncă admiraţie pentru corpul potenţialilor condeieri ai tăcerii. Intre ei se află negreşit titanii. E un stil cu totul nou, concis (!) elocvent şi la opusul nesofisticatului îndemn al lui Eliade: "Scrieţi, băieţi, numai scrieţi!"

Toate ar fi bune şi frumoase numai dacă profitorii actualului statu quo n'ar lua aceasta ca pe o continuă votare: "Câţi şi cine e împotriva noastră? Doar o mână de oameni. Fără importanţă; n'are nici o importanţa pentrucă majoritateaaaa..."

Bine ar mai fi şi dacă lucrurile s'ar opri taman aici. Dar nu se opresc aici, ci merg mai departe. Intr'o masă amorfă şi cam tulbure se pot pescui cu duiumul agenţi de influenţă. Arareori câte un peşte mai mare (dar cu ficatul cirozat de...orgoliu şi vanitate) mai des mărunţeii susceptibili de o îngrăşare forţată în crescătorii artificiale. Tehnica pescuitului ţine seama de condiţiile mediului ca şi de particularităţile speciei, dar se reduce în general la un fel de competiţie sau duel între două inteligenţe. Aceea a pescarului, care, aflat în delegaţie vizită la "rude" nu mai poartă uniforma şi stelele de ofiţer de Securitate şi nici mutra gravă şi ameninţătoare, ci dimpotrivă e natural (în nevoie de ceva numerar pentru cumpărături) şi e numai zâmbete şi cuvinte mieroase, chiar servile. Nada poate fi:

"De oameni ca Dumneavoastră are acum ţara nevoie. De-aţi fi în ţară, să mor de nu v'ar numi ministru. Explicabil c'aţi părăsit ţara - au fost greşeli ale Conducerii care de acuma au fost îndreptate. Veniţi în vizită, ca să vă convingeţi singur." Si intr'adevăr, ei vor fi gazde perfecte. Bănuiesc însă că merg după o formulă strictă: nivelul de naivitate şi "umflare în pene", apropierea de o posibilă "ţintă" cum ar fi o firmă lucrând pentru apărare, aseturile proprii, etc., determină anvergura recepţiei şi a "circului" ce va fi desfăşurat în onoarea vizitatorului. Si care poate include sau nu: un arc de triumf la intrarea în urbea natală, banchet la Poiana Braşovului (eventual şi cu...bacanale), tura cu automobilul prin ţară, poate şi cu vreo oprire unde nişte bătrâni în costum naţional vor oferi pâine şi sare. Astfel condiţionat, ilustrului vizitator i se poate aduce vorba de o eventuală colaborare comercială în care îşi poate chiar angaja propriile-i economii contra unui profit substanţial. (Pierderea în final). Totodată se pot trasa şi alte linii de colaborare, căci vezi dumneata! Ungurii se agită pentru Ardeal, iar ei Ruşii nu-s prietenii şi tovarăşii la care ne aşteptam.

Cât de măgulitor pentru cineva trecut prin chinurile reajustării în Vest, să se vadă pe neaşteptate un personaj important, ba chiar chemat să "joace un rol în Bucureşti" (proverb idiş)! Mulţi au căzut şi vor mai cădea în plasa întinsă. Uneori tentaţia e şi mai mare: căsuţa cu livadă dela ţară poate fi scoasă din colectivă şi redată familiei - prietenul din Vest putând veni acolo în vacanţe. Ori alte, asemenea. Doar că preţul unor asemenea compromisuri cu conştiinţa, cu statutul de cetăţean al unei noi ţări, cea adoptivă, e mare şi acest târg aduce până la urmă invariabil disgraţierea. Din păcate cei slabi de înger mai sunt şi orbi şi prea fuduli, dar prea puţin deştepţi. Răul pe care il fac cu nepăsare sau inconştient în jurul lor, obligă comunitatea românească la un fel de poliţie proprie, aceasta în scop de autoprotecţie. Cloamba uscată trebue îndepărtată, şi cum altcumva decât prin tăiere?

Cum vorbeşte "El"...

Dgagi tovagăşi şi pghetini,

Dăşchidem lucgăghilii Plenaghei Cuomitetului Centgal al Pagtidului Cuomunist Guomân adghesându-vă vuouă tutulor un salut tovăgăşesc fiegbinte dân pagtea mea pegsonală şi a tovagăşei mele dă veaţă!

Dă la ultima noastgă plenagă, ţânută tot în muncipiul Bucugheşti, în veaţa şi secoghitatea popo'ului nostgu a avu' loc schimbăghi impogtante la caghe pghivesc cu în-dă-dădgheptăţită uimighe toate naţiunili şi popoaghili lumii! (Aplauze furtunoase, puternice, urale. Intreaga asistenţă se ridică în picioare aclamând minute în şir numele celui mai iubit fiu al poporului...)

Pognindu-se dă la ghezultatili dobândite pă dgumul suocietăţii suocialiste multilategal dezvoltate, dă la ezemplul luminos al cuomuniştilor, dag şi dă la lipsughili şi neajunsughili semnalate, tghebe să să acţioneze cu tuată hotăghighea şi să facem tuotu' pentgu obţâneghea dă ghezultate şi mai maghi, pentgu ghealizaghea cu suces a pghevedeghilog dân pgogamul pagtidului pghivind estindeghea şi măghighea espogtului. Tghebe adică, tovagăşi, să facem totu' ca să espogtăm tuotu', pentgu feghicighea popo'ului şi a familiilog noastghe, pentgu pacea în lumea întgheagă, pentgu pghetinia cu toate popoaghili lumii! (Aplauze foarte furtunoase. Furtunoase rău de tot, care durează de peste douăzeci de ani necontenit. Asistenţa a aplaudat atât de mult în picioare, până când, frântă, s'a prăbuşit în genunchi. Dar tot mai aplaudă, sleită de puteri şi trăgându-şi sufletul).

NOTA: Stim că discursul a fost greu de citit, fiindcă acest text, ca toate celelalte, ar trebui retradus în limba română, dar este şi mai greu de suportat "pe viu" pentru nervii tuturor oamenilor normali, care nu mai rezistă să asculte ore în şir, zile în şir, luni în şir, ani în şir, aceeaşi placă, veche ieşită din vocea răguşită şi bâlbâită, bolborosită, dintr'o gură băloasă şi strâmbă, scremându-se să pronunţe un fel de românească batjocorită şi turtită de gesturi ameninţătoare care aci toacă vinete, aci bate apa'n piuă ori cuie veninoase într'o cizmă invizibilă, în timp ce doi ochi paranoici, cu priviri turbate sunt aţintiţi înainte, spre prăpastia roşie a comunismului. Dar, apropos, oare aţi ghicit cine-i...El? Ei, cum să nu! Eram siguri. Stim că, dela bun început, v'aţi gândit la ce ne-am gândit şi altfel spus, la cel mai mare şi mai Mare oratore (curat oratore!) din istoria retorismului românesc, adică la...preşedintele de onoare al Academiei Române. De! La aşa onoare, aşa preşedinte! (Preş e! Dinte!!)

FRAŢI ROMÂNI,

Datorită situaţiei din ce în ce mai grele din lagărele de refugiaţi din Europa, se face un apel către toţi Românii din lumea liberă pentru ajutorarea celor ce se află acolo, prin trimiterea de colete cu îmbrăcăminte (poate fi şi puţin uzată), săpun, pastă de dinţi şi alte articole de uz personal.

Coletele le puteţi trimite pe adresele:

GABOR DORINA
A-1150 Fach 109 Wien, Austria,
sau
BUJIN NICOLAE
00198 Via Alessandria No.171, Roma, Italia.

NU UITAŢI
CĂ ŞI DVS. AŢI TRECUT PE ACOLO!

ȘTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

O VIZITĂ DE NEUITAT

PĂRINTELE GH. CALCIU LA ROMÂNII DIN MONTREAL

Odată cu desghețurile de primăvară și urcarea dulcei seve a "erablilor" canadieni, Românii din Montreal se întreabă: veni-va oare vre-un oaspete și pe la noi cei ce ne găsim la capătul pământului?

Deși trăim într'un oraș mare, frumos, cu un specific european, cu două culturi universale și suntem cel mai numeros grup din Canada, Românii din Montreal par a fi în afară de lume, de lumea exilului românesc. Realizările locale superbe în variate domenii și potențialul excepțional de bogat al Românilor din Montreal, sunt puțin cunoscute în diaspora românească.

Vara lui 1986 ne-a adus printre noi pe neobositul Părinte Gh. Calciu-Dumitreasa și Congresul Uniunii și Ligii Românilor din America de Nord. Despre congres fără îndoială vor scrie mulți, eu mă opresc la vizita Părintelui Calciu.

Venit la Montreal pentru o scurtă vizită, este pândit din toate părțile de Românii dornici să-l asculte și să-i soarbă fiecare vorbă adusă cu el dela frații noștri din România și din diaspora românească.

In 3 August parohul bisericii "Buna Vestire", Părintele Petre Popescu oficiază Sfânta Liturghie împreună cu Părintele Calciu. O adevărată zi de Inviere. Splendoarea timpului contribuie la înălțătorul eveniment, încălzind pe cei ce n'au avut loc în Sfântul Locaș.

In graba mare s'a organizat o vizită a distinsului oaspete și a Doamnei Preotese la Câmpul Românesc din Val David, așa zisul "Predeal al Românilor", unde un numeros grup de Români le așteptau sosirea.

Apoi tot în grabă, în ziua de 4 August seara, Părintele a întâlnit presa franceză dând un interviu celui mai mare cotidian canadian francez "LaPresse", publicat în ziua de 6 August 1986, sub titlul: "Un prêtre dénonce la répression en Roumanie".

In interviul acordat presei, scoate în evidență grelele condiții de viață din România, suferința Bisericii greco-catolice și a preoților ei sub regimul comunist, precum și a altor grupări religioase.

Domnia Sa își încheie interviul menționând că la ora actuală însăși armata este foarte revoltată împotriva lui Ceaușescu și că singură poliția secretă, care numără aproximativ un milion și jumătate de membri, îl susține.

A ținut apoi la "Centrul Cultural Român" din 8060, rue Christophe Colomb o conferință ascultată de o selectă și numeroasă asistență. Sfinția Sa a vorbit despre importanța credinței în Dumnezeu în momentele de grea încercare, atât în viața individului cât și a popoarelor.

In expunere accentuează necesitatea unirii Românilor din exil, pentru ca astfel intervențiile lor pe lângă guvernele occidentale și mai ales a guvernului dela Washington, să fie cât mai eficace în problema drepturilor omului, a libertății și a independenței poporului român. Românii ori unde se găsesc, spunea Părintele Calciu, trebue să facă un efort de lămurire a opiniei publice străine, referitor la problema românească, prin toate organele de presă pe care le au la dispoziție și în măsura în care este posibil, acest efort să fie conjugat cu al celorlalte națiuni dominate de regimul comunist dela Moscova.

După conferință, Sfinția Sa a răspuns întrebărilor puse de ascultători și a acceptat să dea un interviu pentru "Ora Românească" de radio din Montreal.

Sperăm să-l mai avem în mijlocul nostru și să ne cuminecăm împreună și pe îndelete, din cupa suferinței neamului românesc.

Vetuța POP

CONVENȚIA UNIUNII ȘI LIGII SOCIETĂȚILOR ROMÂNEȘTI DIN AMERICA ȘI CANADA

PRESEDINTELE UNIUNII SI LIGII DL. JOHN SANTEIU VORBIND LA BANCHETUL FESTIV

Convenția Uniunii și Ligii ce-a avut loc în orașul Montreal, Canada, a fost, fără doar și poate, una dintre cele mai frumoase convenții din ultimii ani.

Subliniem programul artistic de sub direcția d-lui Vasile Grama, d-nei Georgeta Crainic și a păr. Petre Popescu.

In cadrul acestui program au fost prezentați echipa de dansatori "Les Katrevents", instruită de d-nii V. Grama și Bruno Peron, care au executat, în costume naționale dansuri din Oltenia, Quebec, Moldova și Transilvania.

Au fost răsplătiți cu aplauze pentru performanța lor artistică (în ordinea apariției) dl. Stelian Constantinescu, d-ra Corina Circa, dl. Aurel Manolescu, d-na Katy Dumitrașcu, precum și d-ra Caliopi Popescu.

Corul bisericii "Buna Vestire" a fost condus de dl. Alexandru Popescu.

Serbările convenției au fost onorate de prezența d-nei Luise Robic, Ministrul Imigrației și Multiculturalismului din Quebec.

Maestrul de ceremonii a fost ne-egalatul Nicolae Pora.

D-ra Maria Caliopi Popescu, a fost aleasă Miss Uniunea și Liga iar dl. John Sânteiu, Jr. a fost reales președinte al Uniunii și Ligii.

Dl. Miron Butariu a prezentat o moțiune, adoptată în unanimitate și din care reținem:

A 51-a Convenție a Uniunii și Ligii, ținută la Montreal, a votat următoarele:

"Condamnă puternic politica de distrugere a monumentelor istorice din România, cerând încetarea distrugerii acestor monumente; de asemenea deleagă pe președintele Uniunii și Ligii să prezinte la fiecare convenție a Uniunii un raport în ce privește violarea drepturilor umane din România, și să ceară directorului ziarului "America" să semnaleze cazurile de nerespectare a drepturilor umane din România, cu scopul ca să completeze deciziile luate la cea de a 32-a Convenție a Uniunii și Ligii ținută în Septembrie 1948 la Youngstown, Ohio.

23 AUGUST - ZI DE DOLIU INTERNAȚIONAL (BLACK RIBBON DAY)

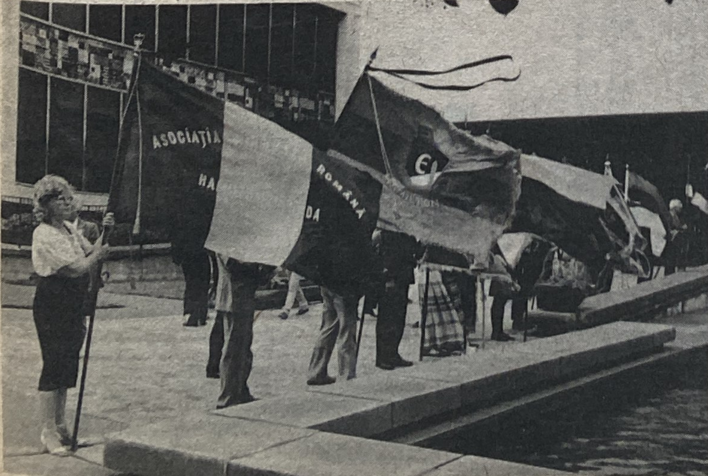
Protestul ce a avut loc pe data de 23 August anul acesta, a fost pentru noi Românii, o zi cu dublă semnificație.

Dacă toate țările captive din Europa de Est au protestat împotriva pactului încheiat de Stalin și Hitler în 1939, care a dus la ocuparea de către Uniunea Sovietică a Tărilor Baltice, a părții de Est din teritoriul Poloniei, Sudului Finlandei, Basarabiei și Nordul Bucovinei noastre, noi, Românii, am avut ocazia să protestăm și împotriva instaurării regimului comunist în România.

Demonstrații similare au avut loc în aceeași zi, la aceeași oră, în Canada, Statele Unite, Australia, Suedia, Franța și Anglia.

In Canada, protestul a avut loc în majoritatea orașelor mari, luând parte mii de Canadieni originari din Europa de Est.

Consiliul Național Român Secția Canada a fost prezent la această manifestare în Toronto, Montreal și Hamilton.

DRAPELELE NAȚIUNILOR CAPTIVE PARTICIPANTE ÎN HAMILTON

In atenția cititorilor

Cazul Prof. univ. Alexandru Niculescu dela Sorbona IV din Paris este astăzi cunoscut de opinia publică internațională, ca multe alte cazuri privind reîntregirea familiei.

Nu mai surprinde pe nimeni că după ce sistemul comunist din România, a distrus tot ce era de distrus: economie, cultură, știință, învățământ, religie, biserici, monumente istorice, etc, aducând țara într'o stare jalnică, unde mișună mizeria, întunericul și foamea, acestui regim al distrugerii nu i-a mai rămas decât ca populația sărăcită să fie nimicită zi de zi, clipă de clipă până la ultima ei suflare prin înfometare, prin boli și epidemii de tot felul, prin lipsa totală de libertate care a devenit o psihoză pentru fiecare om al acestei țări, o psihoză egală cu nebunia și cu moartea. După toate aceste nenorociri și netrebnicii nici măcar posibilitatea de a pleca din țară nu i-a rămas omului înnebunit de groază, care dorește să scape din acest infern al pârjolului comunist.

Profesorul Alexandru Niculescu dela Sorbona IV este o personalitate în domeniul lingvisticii romanice, atât el cât și soția sa Prof. univ. Florica Dimitrescu-Niculescu, care se află încă în România (Str. Apusului 58, Bloc. 70, apt.17, sectorul VI, primind viza statului francez din 10 Octombrie 1985). Prof. Alexandru și Florica Niculescu sunt cunoscuți și apreciați în lumea literelor românești și internaționale, cu toate acestea ei nu reușesc să-și reunifice familia, deoarece guvernul comunist din țară îi pretinde Prof. Al. Niculescu suma de 1.200.000 de lei, sau 200.000 de franci francezi, sau 25.000 de dolari, pentru a-i elibera soția din captivitate ca să se alăture soțului ei în capitala Franței. Este adevărat că acești doi profesori sunt niște valori intelectuale, dar a le pretinde bani sub motivarea că el a îndrăznit să aleagă libertatea, este un lucru de-a dreptul josnic, de altfel această procedură a târgului de oameni din România comunistă este frecventă.

Cu toate forțele de care dispunem: presă, radio, manifestații, etc, condamnăm cu tărie acest inuman și scandalos act al guvernului român și cerem de urgență eliberarea pașaportului necesar pentru Prof. Florica Dimitrescu-Niculescu ca să poată pleca în Franța la soțul ei. □

Prof. Ghe. RĂDULESCU

*Campionatul de fotbal Divizia ''A'' este în plină desfășurare după întreruperile cauzate de meciul cu echipa Austriei și meciurile din cadrul cupelor europene. După cum probabil cititorii noștri știu, au retrogradat în Divizia ''B'' echipele Poli. Timișoara, ASA - Tg. Mureș și FC Bihor și au promovat Oțelul Galați, Flacăra Moreni și Jiul. Dintre transferările de jucători menționăm plecarea dela U. Craiova a lui Cămătaru la Dinamo și a lui Stefănescu, ca antrenor-jucător la FCM Brașov. In clasament conduce cu autoritate Steaua.

••

REZULTATE TEHNICE ETAPA I

F.C. Argeș	– Steaua	0–1	(0–1)
Sportul Studențesc	– „U" Cluj-Napoca	3–0	(1–0)
F.C.M. Brașov	– Dinamo	0–1	(0–0)
Gloria Buzău	– Univ. Craiova	2–0	(0–0)
Rapid	– F.C. Olt	1–0	(1–0)
Corvinul	– Petrolul	1–0	(0–0)
Oțelul Galați	– Victoria	2–0	(1–0)
Flacăra Moreni	– Chimia Rm. V.	2–1	(0–1)
Jiul Petroșani	– S.C. Bacău	1–1	(0–0)

••

REZULTATE TEHNICE ETAPA A II-A

Dinamo	– Gloria	10–2	(6–0)
S. C. Bacău	– Rapid	2–1	(2–0)
„U" Cluj-Napoca	– Jiul	3–1	(3–1)
Univ. Craiova	– P. C. Argeș	2–2	(1–2)
F. C. Olt	– F.C.M. Brașov	3–1	(2–1)
Chimia	– Sportul Stud.	2–1	(0–0)
Victoria	– Flacăra	2–1	(0–0)
Petrolul	– Oțelul	0–0	
Steaua	– Corvinul aminat		

••

REZULTATE TEHNICE ETAPA A III-A

Oțelul Galați	– Steaua	0–2	(0–0)
Dinamo	– Univ. Craiova	1–1	(0–0)
Rapid	– „U" Cluj-Nap.	1–2	(1–0)
Sportul Stud.	– Victoria	1–1	(0–0)
Gloria Buzău	– F. C. Olt	1–2	(0–0)
Flacăra Moreni	– Petrolul	0–2	(0–1)
Corvinul	– F. C. Argeș	0–2	(0–1)
F.C.M. Brașov	– S. C. Bacău	1–0	(1–0)
Jiul	– Chimia	3–1	(1–0)

••

REZULTATE TEHNICE ETAPA A IV-A

Victoria București	– Jiul Petroșani	2–1	(1–0)
Univ. Craiova	– Corvinul Hunedoara	0–0	
Petrolul Ploiești	– Sportul Studențesc	1–1	(0–0)
S.C. Bacău	– Gloria Buzău	3–0	(1–0)
„U" Cluj-Napoca	– F.C.M. Brașov	1–0	(0–0)
F.C. Argeș	– Oțelul Galați	1–0	(0–0)
Steaua	– Flacăra Moreni	4–0	(4–0)

Meciurile CHIMIA RM. VILCEA – RAPID și F.C. OLT – DINAMO au fost aminate.

••

REZULTATE TEHNICE ETAPA A V-A

Sportul stud.	– Steaua	1–2	(0–1)
Jiul Petroșani	– Petrolul Ploiești	1–2	(0–1)
Rapid	– Victoria	1–0	(1–0)
F.C.M. Brașov	– Chimia	2–0	(1–0)
Gloria Buzău	– „U" Cluj-Napoca	1–0	(1–0)
Dinamo	– S.C. Bacău	4–1	(2–1)
Oțelul Galați	– Corvinul	1–1	(1–0)
Flacăra Moreni	– F.C. Argeș	1–0	(1–0)
F.C. Olt	– Univ. Craiova	2–0	(1–0)

••

Pițurcă - primul din stânga - înscrie cel de-al patrulea gol pentru echipa Steaua
(Fază din meciul Steaua - Flacăra Moreni, etapa a IV-a).

••

CLASAMENTUL

1.	STEAUA	4	4	0	0	9– 1	8
2.	Dinamó	4	3	1	0	16– 4	7
3.	F.C. Olt	4	3	0	1	7– 3	6
4.	Petrolul	5	2	2	1	5– 3	6
5.	„U" Cj.-Np.	5	3	0	2	6– 6	6
6.	F.C. Argeș	5	2	1	2	5– 4	5
7.	S.C. Bacău	5	2	1	2	7– 7	5
8.	Victoria	5	2	1	2	5– 6	5
9.	Sportul stud.	5	1	2	2	7– 6	4
10.	Rapid	4	2	0	2	4– 4	4
11.	F.C.M. Brașov	5	2	0	3	4– 5	4
12—13.	Corvinul	4	1	2	1	2– 3	4
	Oțelul	5	1	2	2	3– 4	4
14.	Flacăra	5	2	0	3	4– 9	4
15.	Gloria	5	2	0	3	6–15	4
16.	Jiul	5	1	1	3	7– 9	3
17.	Univ. Craiova	5	0	3	2	3– 7	3
18.	Chimia	4	1	0	3	4– 8	2

••

Sport

*Maricica Puică conduce în cursa de o milă ''Mercedes Mile'', disputată la New York la 13 Septembrie a.c., pe care a câștigat-o, stabilind un nou record cu timpul de 4:19.48 min. Vechiul record era deținut de Wendy Sly cu 4:22.66 min. Pe locurile doi și trei s'au clasat Lynn Williams (Canada) și Yvonne Murray (Scoția). Premiul întâi a fost o mașină Mercedes-Benz.

∴

*Divizia ''B'' - Clasamentele celor trei serii:

CLASAMENTUL SERIA I

1.	Polit. Iași	5	4	0	1	11- 1	8
2-3	Steaua Mizil	5	4	0	1	13- 7	8
	F. C. Constanța	5	4	0	1	9- 3	8
4.	F.E.P.A. '74	5	4	0	1	5- 3	8
5.	Prog. Brăila	5	3	0	2	11- 8	6
6.	Prahova C.S.U.	5	3	0	2	6- 6	6
7.	C.S.M. Suceava	5	2	1	2	7- 4	5
8.	Olimpia R. S.	5	2	1	2	6- 5	5
9.	Unirea Focșani	5	2	1	2	6- 9	5
10.	Aripile Victoria	5	2	0	3	7- 6	4
11.	Delta Tulcea	5	2	0	3	7- 7	4
12.	Dunărea C.S.U.	5	2	0	3	7- 8	4
13.	Ceahlăul P. N.	5	1	2	2	8-10	4
14.	C.S. Botoșani	5	1	2	2	5- 8	4
15.	Unirea Slobozia	5	1	1	3	3- 6	3
16.	Minerul G. H.	5	1	1	3	4-11	3
17.	Poiana Cîmpina	5	1	1	3	3-12	3
18.	C.F.R. Pașcani	5	1	0	4	4- 8	2

CLASAMENTUL SERIA A II-A

1.	Progresul Vulcan	5	3	2	0	8-2	8
2.	A.S.A. Tg. Mureș	5	2	3	0	6-1	7
3.	Inter Sibiu	5	3	1	1	5-3	7
4.	Chimica Tîrn.	5	3	0	2	9-5	6
5.	C. S. Tirgoviște	5	3	0	2	10-7	6
6.	ROVA Roșiori	5	2	2	1	6-5	6
7-8	Drobeta Tr. Sv.	5	2	1	2	8-6	5
	Electroputere	5	2	1	2	5-3	5
9.	I.C.I.M. Brașov	5	1	3	1	6-5	5
10.	Gaz Metan	5	2	1	2	2-2	5
11.	Mec. Fină Steaua	5	2	1	2	4-6	5
12.	Pandurii Tg. Jiu	5	2	1	2	5-8	5
13.	Automatica	5	2	0	3	4-7	4
14.	Tractorul Bv.	5	1	2	2	2-5	4
15.	I.M.A.S.A. Sf. Gh.	5	2	0	3	3-8	4
16.	Carpați Mîrșa	5	1	1	3	6-8	3
17.	Autobuzul	5	1	1	3	4-7	3
18.	Sp. Muncit.	5	1	0	4	3-8	2

CLASAMENTUL SERIA A III-A

1.	Gloria Bistrița	5	4	1	0	9- 1	9
2.	Min. Paroșeni	5	3	1	1	7- 3	7
3.	C.S.M. Reșița	5	3	1	1	6- 3	7
4.	„Poli" Tim.	5	2	3	0	8- 6	7
5.	Dacia Orăștie	5	3	0	2	9- 6	6
6.	Strungul Arad	5	2	2	1	6- 6	6
7.	F. C. Maramureș	5	2	1	2	9- 5	5
8.	Unio Satu Mare	5	2	1	2	7- 5	5
9.	Steaua C.F.R.	5	2	1	2	6- 7	5
10.	Minerul Cavnic	5	2	0	3	11- 9	4
11.	Metalul Bocșa	5	2	0	3	8- 9	4
12.	Mureșul Deva	5	2	0	3	4- 6	4
13.	U.T.A.	5	2	0	3	3- 9	4
14.	Olimpia S. Mare	5	1	2	2	3- 9	4
15.	Aurul Brad	5	1	1	3	3- 5	3
16.	Armătura Zalău	5	1	1	3	4- 7	3
17.	F. C. Bihor *)	5	2	1	2	5- 4	2
18.	C.I.L. Sighet	5	0	2	3	2-10	2

*) Echipă penalizată cu trei puncte.

• CAMPIONATUL EUROPEAN DE FOTBAL •

ROMANIA - AUSTRIA 4-0 (1-0)

*In cadrul campionatului european de fotbal, echipa României a obținut o victorie categorică în fața Austriei. Partida s'a disputat la 10 Septembrie a.c. pe stadionul Steaua, în fața a peste 25.000 de spectatori. Austriecii au avut inițiativa și au dominat jocul în primul sfert de oră, după care jucătorii români au reușit să echilibreze jocul și să înscrie un gol în min.45 prin Iovan, care a reluat în plasă mingea scăpată de portarul Lindenberger, la un corner executat de Balaci. După pauză, echipa română joacă excelent, domină partida și înscrie trei goluri prin Lăcătuș (min.61), Iovan (min.64) și Hagi (min. 90). A arbitrat o brigadă din Franța în frunte cu Gerard Biguet. Formațiile echipelor:

România: Moraru - IOVAN, BUMBESCU, BELODEDICI - REDNIC, Mateuț (min.72 Balaci), BOLONI, KLEIN, Hagi - CĂMATARU, PIȚURCĂ (min.46 LACĂTUȘ).

Austria: Lindenberger - Lainer, Messlender, Weber, Degeorgi - Baumeister, BRAUNEDER (min.66 Pacult), KIENAST (min.46 Werner), Turmer - Schachner, Polster.

Iovan șutează puternic peste zid și marchează cel de-al treilea gol pentru echipa română.

Hagi - tricou de culoare închisă - marchează cel de-al patrulea gol în poarta echipei austriece.

∴

• CUPELE EUROPENE LA FOTBAL •

*La 18 Septembrie a.c., s'a dat startul în cupele europene la fotbal, la care participă și patru echipe românești. Steaua, campioană europeană, s'a calificat direct în etapa a 2-a. Dinamo București, participantă în Cupa Cupelor, a jucat la Tirana (Albania) și a pierdut la limită. In cupa UEFA, Sportul Studențesc a învins la limită echipa Omonia din Cipru, după un joc nu prea inspirat, iar U. Craiova a câștigat cu 2-0 meciul cu echipa Galatasaray (Turcia) după un joc bun. Golurile craiovenilor au fost marcate de Geolgău (min.57) și Bâcu (min.86). Toate echipele românești au șanse de calificare în etapa a 2-a.

REZULTATE TEHNICE

••

CUPA CUPELOR

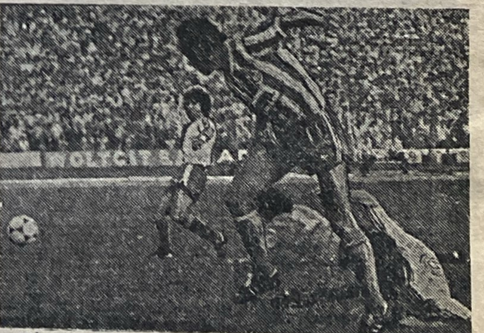
''17 Nentori'' - Dinamo Buc. 1-0 (0-0)

••

CUPA U.E.F.A.

Sportul Studențesc - Omonia Nicosia 1-0 (0-0)

Universitatea Craiova - Galatasaray 2-0 (0-0)

Bâcu - tricou alb - înscrie cel de-al doilea gol al craiovenilor
(Fază din meciul U. Craiova - Galatasaray, 2-0).

ŞTIRI DIN ŢARĂ

Din 30 în 30 de zile

NICULIŢĂ FACE PASIENŢE CU ŢAPII ISPĂŞITORI

După Cernobil, secetă, cutremur şi lipsa vizitatorilor, se apropie sezonul rece. (Cuvântul "iarnă" nu se mai întrebuinţează pentru că ar sugera Gerul Bobotezii).

Cum toată vara tovarăşii au fost ocupaţi cu aniversările măreţelor înfăptuiri, de nevoile cetăţeanului nu s'a ocupat nimeni.

Perspectiva iernii rămâne aceeaşi: frig, foame, întuneric, plus teroarea.

Singura măsură pe care Conducătorul a găsit-o necesară a fost să-şi înghesuie în grajdul cabinetului noi ţapi ca să înlocuiască pe cei jertfiţi pentrucă n'au avut grijă de fericirea proletariatului şi economia RSR-ului.

Astfel, printr'un decret ministerial (menit să spună poporului: mai răbdaţi încă puţin că am pus la conducere oameni noi), se fac următoarele schimbări în guvern:

Tov. Dan M. Nicolae este eliberat din funcţia de viceprim-ministru iar tov. Vasile Pungan este eliberat din funcţia de ministru al comerţului exterior şi cooperării economice internaţionale.

Tov. Ilie Văduva, părăseşte postul de ministru al afacerilor externe şi ia locul tov. Vasile Pungan.

Tov. Petre Gigea este înlocuit la ministerul de finanţe de tov. Alexandru Babe; iar tov. Teodor Coman este înlocuit din funcţia de preşedinte al Comitetului pentru Problemele Consiliilor Populare de către tov. Gheorghe Pană.

Tovarăşii Cornel Pacoste şi Dimitrie Ancuţa sunt numiţi viceprim-miniştri ai guvernului.

Hora încâlcită şi bătuta pe loc a tov. Nicolae!

ŢARA DIN NOU ZGUDUITĂ

Un cutremur cu epicentrul în Munţii Vrancei a fost resimţit dela Moscova până la Neapole, Italia.

N'au fost pagube însemnate, spun oficialităţile din Bucureşti, dar agenţia Reuther transmite că ar fi morţi şi răniţi în regiunea din jurul epicentrului.

Cutremurul a fost resimţit în toată ţara, în special în N-W şi S-E, cauzând pagube oraşelor Focşani, Bârlad, Vaslui, Iaşi, Buzău, Ploieşti, Bucureşti şi Zimnicea.

Cutremurul a avut loc în noaptea de Sâmbătă spre Duminică (1 Sept.) orele 12,28 şi a durat 12 secunde. El a fost resimţit de 9 ori în următoarele 14 ore.

Unii bucureşteni (îngroziţi de amintirea cutremului din 1977) au dormit prin parcuri. Oficialităţile afirmă că telefonul, apa şi curentul electric au reintrat în "normal".

În unele cartiere circulaţia a fost întreruptă din cauza dărâmăturilor. Clădirea Ambasadei americane din Bucureşti n'a fost avariată, dar circulaţia în jurul ei a fost oprită.

Convorbirile telefonice cu ţara au fost posibile în unele regiuni şi cartiere din Bucureşti, dar când se cereau detalii despre pagubele cutremurului conversaţiile au fost întrerupte.

Printre oraşele cele mai greu lovite se număra Focşani, guvernul nu spune ce pagube s'au produs la Ploieşti, acolo unde sunt instalaţiile de petrol.

Regiunea cea mai greu lovită este Basarabia.

La Chişinău un bloc de 5 etaje, care adăpostea 3 ministere, a fost distrus. Agenţia Tass afirmă că 50.000 de clădiri au fost avariate, dar nu dă numărul victimilor.

Actualul cutremur a produs daune mult mai puţine decât cel din 1977, care a fost de 20 de ori mai puternic.

În capitală, cutremurul a accentuat primejdia în care se află clădirile situate de-a lungul traseului de metrou.

Am scris la timp că biserica "Sf. Spiridon" de pe Calea Serban Vodă a crăpat şi serviciile religioase au fost suspendate, acum recent, din aceleaşi motive a fost evacuat şi hotelul Lido.

Alte clădiri aflate de-a lungul metroului sunt: ARO (acum Patria), Firichide, Ambasador, etc.

Metroul, conform instrucţiilor marelui sfătuitor, a fost construit ieftin, repede şi cu mare economie la ciment, fier, şi restul de materii prime.

De notat lipsa de informaţii: a trebuit să treacă trei ore până s'a anunţat la radio că în ţară a fost un cutremur, în ce priveşte regiunea Vrancea ...oamenii îşi culeg cu curaj şi entuziasm recolta, scriu ziarele bucureştene.

LA CE-S BUNE VACANŢELE

În timpul lunilor de vară, 300 de excursionişti din RSR au cerut azil politic în Austria. Numărul celor care vor să treacă în Vest s'a mărit în ultimul an cu 27. În afară de condamnaţii de drept comun, Austria oferă azil oricui.

LA PRINS IEPURI

O nouă campanie, de speranţe, dacă te apuci să creşti iepuri de casă.

În anul 1990 iepurii vor furniza 64.000 tone de carne dintre care 31.400 vor fi pentru beneficiul oraşenilor.

NE VORBESC STRĂBUNII

La gura izvoarelor, în preajma com. Dobreşti, Dolj, au fost scoase la iveală vestigii arheologice deosebit de importante. Acestea erau orânduite de mileniile care le despart de noi în mai multe orizonturi de cultură materială, începând dela cultura neolitică de tipul Boian 5, până la cea de a doua vârstă a fierului din timpul strămoşilor geto-traci.

S'au dezgropat: un material ceramic bogat, două fibule de fier şi o pafta (încheietoare la haină sau cingătoare) tot de fier şi cu o foiţă de bronz ca ornament. Vestigiile datează din sec. I, înainte de Hristos.

TEHNICA DACILOR

Automobilele "Dacia" au fost oprite de a se vinde în Israel. Măsura a fost luată după ce cumpărătorii au făcut experienţă cu vreo 300 de automobile ce-au rămas în pană după câteva zile. În plus, nu se oferă piese de schimb.

Aceeaşi experienţă au avut-o şi cumpărătorii din Canada. S'a constatat că produsul RSR-ului are meritul de a fi primul din coadă în ce priveşte durabilitatea.

Totuşi numele de Dacia se potriveşte unor maşini construite pe principiile tehnice din timpul Dacilor.

APĂRAŢI-VĂ DEMASCÂNDU-I !

Nu se ştia de mult de soarta părintelui Alexandru Pop şi familia lui habar n'avea unde este. Dar părintele, pe căi ascunse, a reuşit să trimită la Radio Europa Liberă o scrisoare prin care condamna acţiunea ateistă a guvernului, afirmând că în ţară mulţi preoţi iau exemplu dela părintele Calciu. După denunţarea autorităţilor, părintele Pop a reapărut dând dovadă căci comuniştii dau înapoi, atunci când sunt demascaţi.

REALITATE ŞI REALITATE

Doi tineri-Octavian Paler şi Anghel Mănăstire- au fost "cenzuraţi" de "Tribunalul Literar Oficial din Bucureşti" pentrucă în nuvelele lor ("Ei nu împuşcă noaptea, împuşcă ei?" şi "Un om norocos", N.R.) autorii n'au reprezentat realitatea socialistă, care pune ochelari verzi la capre ca să pască iarbă de pe stâncile goale.

SE CAUTĂ CLIENŢI

Nu s'a realizat nici 10 din traficul proiectat pe canalul Dunărea Marea Neagră. Taxele nu acoperă cheltuielile de întreţinere. O scuză patriotică a fost că noul canal ocoleşte hotarul cu Rusia.

LEGUME CÂTE VREI, DAR SUNT PE CÂMP

Compilăm din ziarul "România Liberă (827):

Anul acesta recolta de legume a fost bună, dar recolta stă pe câmp. Se dau exemple din jud. Brăila, dar acelaşi lucru se întâmplă şi în celelalte judeţe.

"Eu am zece tone de cartofi, recoltate de 10 zile- spune şeful fermei nr. 13 din Brăila--şi n'a venit nimeni să-i ia. Săptămâna trecută am recoltat vinete care, dacă n'a venit nimeni, s'au depreciat".

Tone de varză, roşii, ardei, vinete stau pe câmp pentrucă nu vin cei însărcinaţi cu transportul legumelor dela grădinăriile Statului la magazinele de desfacere, tot ale Statului.

Povestea cu pepenii explică totul:

"In timp ce pepenii (Statului, N.R.) stau pe câmp, aci vânzătorii particulari îl vând cu 60% mai scump"...

Toţi critică pe funcţionarii cei mici care nu-şi fac datoria, dar nimeni nu se întreabă: Ce rost are Statul să-şi bage nasul în pătlăgele şi bostani şi să nu lase hrana populaţiei în mâna particularilor?

Simfonia legumelor

CU BOSTANI LA CHEIE

Foto "România Liberă"

Cetăţeanul aşteaptă să cumpere legume dela prăvălie, prăvălia aşteaptă să-i vină legumele de pe câmp, iar legumele de pe câmp aşteaptă să vină camionul şi să le transporte la prăvălie pentru a fi vândute la cetăţeanul care aşteaptă să le cumpere.

În total se găsesc 200 de lagăre de muncă voluntară. Aci tinerii îşi petrec vacanţa şi tot ce li se asigură e o mâncare la timp.

▪▪

Cenzura scrisorilor şi interceptarea convorbirilor telefonice interne şi cu străinătatea, se face acum cu o mare rigurozitate. Corespondenţa se deschide, se fac copii, şi apoi se înmânează scrisoarea adresantului. Dacă din conţinutul scrisorii se poate interpreta ceva suspect, "vinovatul" e chemat la securitate, etc., etc.

▪▪

O nouă dispoziţie limitează şi mai mult contactul cetăţenilor cu străinii. Fiecare cetăţean trebue să raporteze ce-a vorbit cu "duşmanul poporului".

▪▪

Pe malurile lacului Razim din Dobrogea (Herodot îl numea Preazimus) se construieşte prima instalaţie solară de produs gheaţă precum şi o unitate de prelucrare a peştelui.

▪▪

Raţia cetăţeanului, care nu face munci grele, este de 300 gr. pe zi. De multe ori nici pe aceste 300 de grame nu le poate găsi.

▪▪

In timp de doi ani, exportul de alimente către Rusia a crescut de două ori. In 1983 valoarea alimentelor era de 158 milioane ruble, ca în 1985 să atingă 349 de milioane.

▪▪

Alimentele de bază din prăvălii sunt cutiile de sardele şi de pătlăgele roşii.

▪▪

Din numărul celor înscrişi în partid, doar 5 sunt comunişti convinşi; ei comit toate crimele şi abuzurile, (după o statistică ajunsă pe ascuns în Vest).

▪▪

40% din totalul personalului muncitor îl formează femeile: iar o treime din deputaţii Marii Adunării Naţionale şi circa 40% din deputaţii consiliilor populare îl formează "sexul slab."

▪▪

La 15 August s'a sărbătorit "Ziua presei române"; data a fost aleasă pentrucă în acea zi a apărut primul număr al ziarului "Scinteia" scos în "ilegalitate."

▪▪

"Cernavodă" şi "Mag" sunt numele date celor două crescătorii de peşte din judeţul Sibiu. Românii vor continua să mănânce peşte congelat.

▪▪

"Drumeţind prin Bucureşti" este titlul unui film de lung metraj ce va arăta, pe bază de statistici şi planuri cincinale, cât de fericiţi vor fi bucureştenii intr'un "viitor nu prea îndepărtat."

▪▪

Un aparat de radio, "Gloria", care poate prinde pe unde lungi, medii, scurte şi ultra scurte, costă 1362 de lei. (O pensie pe trei luni a ţăranului).

▪▪

Pe litoral se găsesc multe camere la hotel ce se oferă la preţ redus. Ziarele îndeamnă pe Români să facă excursii la mare. Inainte, Românul n'avea voie nici să treacă pragul hotelurilor ce erau destinate doar străinilor.

▪▪

Scorniceştii iarăşi sunt "fruncia": de data asta cu 8592 kg. grâu la hectar. Orice insinuare că Scorniceştii şi-au câştigat renumele pentrucă acolo s'a născut tov. Nicolae, este o coincindenţă neintenţionată.

▪▪

Există o singură autostradă, Bucureşti-Piteşti, care se poate asemăna cu autostrăzile din Apus.

▪▪

Intre 15-20 Septembrie s'a organizat în Bucureşti un "Concurs de vitrine". Produsele realizate de industria indigenă, se găseau şi în vitrină şi în prăvălie, în schimb alimente se găseau mai mult în vitrină şi mai puţin în prăvălie.

▪▪

Pentru pâinea pe care o puteai cumpăra dela brutăria din cartier pe baza înregistrării, acum trebue să faci coadă şi s'o cumperi de unde o găseşti.

▪▪

S'au pus taxe speciale pentru înfrumuseţarea oraşelor, plus 6 zile de muncă voluntară. Dacă nu te prezinţi la munca "voluntară" eşti supus la o amendă care de multe ori întrece leafa pe şase zile.

▪▪

Raţia lunară de benzină pentru cei din provincie ce posedă automobile, este de cca. 20 litri (circa 5-6 gal.).

▪▪

Suncile care se vând sunt cam juma-juma: 500 g., carne şi restul gelatină şi soia.

▪▪

Pe distanţele unde merge metroul, liniile de autobuze au fost aproape desfiinţate.

▪▪

Ultima armă de protest al celor care vor să plece este greva foamei. Individul anunţă că va intra în greva foamei şi în jurul lui se face vâlvă, printre vecini, ba mai aude un ziarist străin, etc. E singura armă ce-a mai rămas puţin eficace.

▪▪

Scăpaţi, cu bună voinţa autorităţilor, şi acum în lagărul din Traiskirchen, se găsesc o mulţime de indivizi a căror ocupaţie este să fure. Mulţi se întorc acasă cu prada ca să revină, după câteva săptămâni, înapoi în lagăr. Aceste ştiri au fost menţionate de ziarul vienez "Die Presse".

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de ARGUS

EGIPTUL ȘI ISRAELUL

SHIMON PERES SI HOSNI MUBARAK

După 5 ani de "prietenie răcită" premierul Shimon Peres al Israelului s'a întâlnit cu președintele Egiptului Hosni Mubarak.

Mărul discordiei este o plajă de 700 m.p. modernizată de Evrei și care cade în zona teritoriului cedat Egiptului de Israel.

De notat că au lipsit dela întâlnire Regele Hussein al Iordanului și ministrul de externe al Israelului Yitzhak Shamir, care îl va înlocui la președinție pe Simon Peres.

"SOLIDARITATEA" A RĂMAS SOLIDĂ

50.000 de Polonezi veniți în pelerinaj la Mânăstirea Jasna Gora l-au aplaudat pe Lech Walesa, liderul organizației Solidaritatea astăzi interzisă de guvernul din Varșovia.

La serbarea religioasă au participat și șefii mișcării muncitorești ce au fost recent eliberați din pușcărie.

Autoritățile au cerut ca Biserica Catolică să nu se amestece în politică deoarece ar duce la noi arestări.

Walesa, ca și ceilalți lideri din mișcarea muncitorească Solidaritatea n'au făcut nici o declarație publică. Ei nu voiau să calce ordinul dat de ministrul de interne Czeslaw Kiszczak. Dar credincioșii polonezi n'au ținut seama de amenințările autorităților și au purtat placarde și și-au arătat suportul pentru mișcarea sindicală ce este astăzi interzisă.

VORBA DULCE MILIOANE ADUCE!

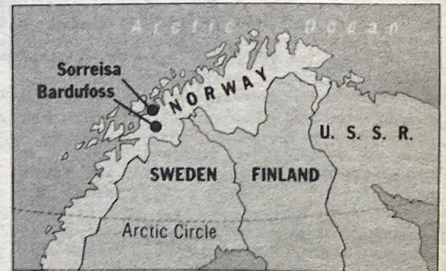
Filipinezii au nevoie de dolari și Unchiul Sam are nevoie să-și mențină bazele militare în Filipine.

Președintele Corazon Aquino, după un discurs în fața Corpurilor legiuitoare din Washington, a obținut un ajutor suplimentar de $200 milioane. În ce privește situația bazelor militare, d-na Aquino n'a spus nici da și nici nu.

Americanii au cerut ca guvernul din Manila să fie mai sever cu comuniștii și să pună capăt răscoalei din Nordul țării.

Președintele Aquino a cerut comuniștilor să renunțe la războiul de gherilă și să activeze în cadrul noii democrații. Comuniștii au refuzat și acum d-na Aquino are nevoie de ajutorul militar și economic al Statelor Unite.

ÎNTRU APĂRAREA LUMII LIBERE

Timp de șase zile, luna trecută, forțele militare ce formează NATO, au făcut manevre în Nordul Norvegiei, 400 de km. mai sus de Cercul arctic.

Pregătirile au durat doi ani de zile, și au costat $20 milioane. 5500 de soldați canadieni au luat parte la exerciții, debarcând la Sorreisa și Bardufoss.

Coasta de Nord a Norvegiei este prima linie de apărare a Vestului. Avioanele rusești sunt la o depărtare de 4 minute de zbor.

Pentru o mai bună fortificare se discută acum posibilitatea de a se trimite echipamentul militar înainte, ca în caz de vreun conflict armat, forțele militare să fie transportate urgent cu avioanele.

Rușii au supraveghiat tot timpul manevrele.

RĂMÂI, O NU PLECA RĂMÂI!

TV Moscova vrea să convingă pe Evreii ruși că-i mai bine să rămână în Rusia decât să emigreze în Statele Unite.

Comentatorul Genrika Borovik, stă de vorbă cu câțiva imigranți evrei din New York. Unul din aceștia "Michael" spune că în Rusia nu-i comunism, deoarece legal te obligă să muncești, în timp ce în Statele Unite este comunism deoarece ți se oferă o casă adecuată, mâncare și asistență medicală gratuită dela stat, și fără obligația de a munci. Cu alte cuvinte binefacerile în lume ni le aduce comunismul.

Ca încheiere Borovik arată câțiva imigranți bătrâni, plângând atunci când li se arată niște filme vechi din Rusia.

Ei nu plâng că le-a venit dorul de Rusia, ci plâng pentrucă și-au pierdut viitorul plecând din Rusia - precizează Borovik.

Un alt necaz al emigranților e că având deplină libertate ei nu pot decide singuri de viitorul lor. În consecință Evreii să rămână în Rusia unde vor avea un viitor mai bun.

PACEA E DEPARTE

Israelul își va intensifica atacul contra sectei Shiite a Musulmanilor. Încăierările în Libanul de Sud au devenit din ce în ce mai dese, Shiites atacând trupele Națiunilor Unite menite de a ține ordinea; de asemenea au făcut incursiuni în Nordul Israelului.

Ministrul Yitzak Rabin a declarat că va suporta trupele miliției creștine din Sudul Libanului. Totodată Israelul va ataca cu avioane, elicoptere și tancuri fortificațiile unde se adăpostesc Shiites.

1000 DE POLIȚIȘTI

Pentru a menține ordinea în unele orașe de negri, guvernul din Africa de Sud a angajat 1000 de polițiști negri. După o pregătire de 3 săptămâni ei vor avea deplină putere ca să asigure liniștea. Cei mai mulți provocatori sunt tinerii. Aceeași politică de a trimite polițiști negri în orașele locuite de negri, au dat în trecut rezultate bune.

ACCIDENTE CU RACHETE

Se raportează că în ultimele săptămâni Rușii au suferit o serie de accidente.

O rachetă SS-18 a explodat imediat ce a fost lansată, o altă rachetă SSN-8 s'a prăbușit în China.

Sovietele doresc să-și modernizeze armele atomice și să-și înlocuiască vechile rachete cu altele noi care-și găsesc mai cu precizie ținta.

PRIMII 25 DIN 105

Pentru a curma actele de spionaj guvernul american a cerut ca Moscova să-și reducă funcționarii atașați pe lângă Națiunile Unite.

Washingtonul a precizat ca lotul sovietic să fie redus cu 105 persoane care vor trebui să plece în timp de 18 luni.

Dintre aceștia 25 au fost siliți să se îmbarce pe data de 1 Oct. a.c.

O SURPRIZĂ DE 11 MINUTE

Iranienii au fost tratați cu o surpriză. Luna trecută, în timp ce se uitau la televizor, a apărut pe ecran Reza Pahlavi, băiatul fostului Sah.

El a cerut cetățenilor să răstoarne guvernul lui Ayatollah Khomeini și s'a declarat lider al poporului iranian.

KGB-UL S'A DUS IARĂȘI CU ULCIORUL LA APĂ

JURNALISTUL NICHOLAS DANILOFF AJUNS ÎN LIBERTATE LA FRANKFURT

Rusia e o țară bogată în petrol, aur, cărbune...disidenți, spioni fabricați, etc.

Cu aurul, petrolul și alte bogății naturale Moscova își acoperă falimentul economic al sistemului, iar spionii și disidenții sunt întrebuințați ca valută pentru cumpărarea agenților KGB prinși peste hotare cu mâna 'n turbincă.

Cum aude KGB-ul că unul dintre agenții ei a fost demascat și arestat, imediat arestează un cetățean nevinovat și fabrică din el un agent al CIA-ului.

Odată cu ostatecul în temniță ei propun un târg "harașo":

"Davai minea spionul" și eu "davai înapoi ostatecul".

S'au făcut multe schimburi, pentru a menține bunele relații și satisface dorințele de pace ale unor pro-Sovietici.

Dar arestarea ziaristului american Nicholas Daniloff, imediat după arestarea spionului rus Gennadi Zakharov, a umplut paharul.

Când Kremlinul a venit din nou cu propunerea "davai" tu și "davai" eu, președintele Reagan a spus: Niet.

Vorbind în ziua de 22 Septembrie în fața Adunării Generale a Națiunilor Unite, el a declarat:

"Gennedi Zakharov este acuzat de spionaj și trebue să fie judecat, Nicholas Daniloff este un ostatec nevinovat ce trebue eliberat."

Întrebuințarea Națiunilor Unite ca o bază de spionaj, este un deserviciu ce se aduce acestei organizații.

În același discurs președintele și-a arătat dorința de pace și a remarcat progresele realizate la Stockholm, referitoare la evitarea războiului datorită unui act neprevăzut.

Orice viitoare înțelegere între Est și Vest depinde acum de rezolvarea cazului Daniloff.

Si cazul a fost rezolvat în urma înțelegerii secrete dintre Secretarul de Stat George Shultz și Ministrul de externe al URSS-ului Eduard Shevardnadze, care a dus la eliberarea ziaristului Daniloff, pe data de 29 Septembrie. La închiderea ediției ziarului nu cunoastem dedesubturile acestui târg.

Cronica internațională

TINERETUL LA CEASUL RĂSPUNDERILOR

—George AUGUSTIN—

Rodul nefastei împărțiri a Europei și capitularea necondiținată a Germaniei au început să coacă fructele mâniei.

Stimulat de anacronica pasivitate a Apusului liber, comunismul internațional nu lasă nici o ocazie pierdută fără să înainteze cu perseverență de termită.

Folosind cele mai antagonice mijloace, falsul internaționalism proletar, practică naționalismul până la rasism și din cel mai feroce ateism, apare în fruntea unor organizații religioase, cu vădite scopuri revoluționare.

Paralizat de tratate internaționale sub care și-a pus -cu o condamnabilă ușurință semnătura- Apusul nu știe, sau poate mai grav, nu vrea să se apere. Cât despre contraatac, își scuipă în sân de frică.

Alternativa Apusului la năvala bolșevică, a fost după război, abundența de bunuri pe piața lumii libere. Paleativ care i-a adus mai multe dureri de cap, fiindcă opulența nu aduce implicit și ideologie.

Tineretul de după război, bine hrănit, nu și-a îndreptat privirile nici spre studiu, nici spre producție, nici spre performanțe sportive. El și-a consumat energia prin baruri și a lenevit în visări de opiu și hașiș. Acest tineret -lăsat de capul lui- n'a învățat nici frumusețea nopților cu lună plină alături de frăgezimea unei adolescente. Nici fetele nu au învățat că marea lor cinstire este rolul de a deveni mame.

Din mocirla năclăită a trecutului omenirii au fost scoase urdorile pasiunilor sexuale cu împerecheri de bărbați și leșinături feminine din Lesbos.

Armonia supraumană a muzicii a fost azvârlită la gunoi și înlocuită cu tamtamul junglei în mersul îndărăt către timpul omului gol, cu frunza de viță în față.

Oare chiar pentru acest fel de viață au murit milioanele de soldați pe front, luptând pentru înlăturarea tiraniei?

Prin firea naturii, tineretul este generos și dornic de fapte mărețe dar dacă nu are cine să-l îndrume de copil, își făurește el singur idealul lui, după puținătatea sau prea multa acumulare de cunoștințe. Nu a fost scutit nici tineretul de după război, de această regulă, cu rezultatele pe care le culegem astăzi.

Interzisă cu cea mai mare strictețe educația naționalistă, tineretul apusean a fost supra îndopat cu educație internaționalistă, antinațională și ateistă, într'un amestec de marxism-leninism-trotzkist-maoist, din care nu s'a ales decât cu ideea că actuala societate nu este bună și trebue distrusă, fără a se gândi cu ce poate fi înlocuită.

Tineri "briganzi" aduși din Germania de Vest să ajute (voluntar) la strângerea recoltei de cafea din Nicaragua.

Adversarul -pentrucă trebue să fie și un purtător al răului- a fost simplificat până la maximum și a fost identificat în...imperialismul american, iar Americanii, oameni de bună credință, nu știu cum să facă pentru a se dezvinovăți că ei, săracii, nu sunt nici imperialiști nici agresori. Si pentru a fi mai convingători, sar imediat cu ajutor material.

Nu există țară pe glob să nu fi primit ajutor american, din banii plătiți de conștiinciosul și muncitorul contribuabil american, într'un sistem de impozite care nu sunt de loc, ușoare. Cu toate acestea, nu există nici un stat mai atacat decât Statele Unite. Impotriva nici unui alt stat nu s'au format atâtea echipe de teroriști și nimeni n'a dat mai multe victime nevinovate ca Statele Unite.

Dacă privim în urmă cu 25 de ani, avem sinistrul tablou al zecilor de mii de oameni pieriți în războaiele civile din Angola și Mozambic, din Ciad și Sudan și aproape un milion de victime în Nigeria. Alte sute de mii au murit în masacrele tribale din Ruanda, Burundi și Uganda. Un număr necunoscut au dispărut de pe urma barbarismelor din Guinea Ecuatorială și "Imperiul" Africii Centrale. Alte milioane au murit de foame în Sahel și cel mai groaznic holocaust -după Cambodgia- n'a încetat încă în Etiopia. Acestea numai în Africa.

Nu este un secret pentru nimeni că toate aceste acțiuni de destabilizare a lumii, sunt rodul infiltrațiilor sovietice, prin agenți africani, crescuți la școala terorismului comunist sub nevinovatul nume de studenți africani.

Impotriva acestui monstru sovietic nu se ridică nimeni în Apus.

Tineretul apusean se înrolează în brigăzi roșii sau partide ecologice, zise "verzi". Ca o reacție împotriva umilirii în care a fost crescut, tineretul german înclină spre anarhism înrolându-se în "brigăzi internaționale".

Această stare de spirit a tineretului, a fost urmărită îndeaproape de Sovietici și a fost canalizată în folosul lor. Astfel, pe Valea Ruhrului, există centrul industrial Wuppertal. In acest centru industrial, comuniștii-sandiniști au înființat un centru de recrutare intitulat "Biroul de informații Nicaraguian". Acest centru încorporează tineri germani pentru a-i încadra în "brigăzile internaționale", nume rămas după sinsistrele brigăzi de tristă amintire a războiului civil din Spania, care au devenit celebre prin învățarea trasului la țintă, trăgând asupra statuilor de sfinți și a moaștelor de martiri, scoase din sicriele lor.

La 21 Decembrie 1983, un prim eșalon de "briganzi" în număr de 150 tineri germani, a fost îmbarcat din Germania Federală pe un avion sovietic "Aeroflot" și dus în Nicaragua să întărească revoluția sandinistă.

Alarmați de acțiunea americană de eliberare a Grenadei, comuniștii din Nicaragua au făcut apel la toate sucursalele comuniste din Europa, cerând ajutor.

De atunci, numai din Germania Occidentală au venit în Nicaragua peste 1000 de stângiști, pentru a lupta contra... "imperialismului american". Ei își plătesc drumul cu avionul, lucrează intens și se expun la pericole, luptând într'o țară contra cetățenilor ei, care își cer dreptul la libertate.

Din 1983, doi Germani au fost uciși, două femei germane au fost violate de "tovarăși" iar alți 10 au fost prinși de trupele naționaliste, identificați și puși în libertate.

In primăvara acestui an, opt vest-Germani din "brigăzile internaționale" au fost făcuți prizonieri de trupele naționaliste. Pentru eliberarea lor a intervenit însă...guvernul german dela Bonn. Este dea dreptul de neînțeles cum guvernul cancelarului Kohl, a stârnit o criză diplomatică față de guvernul Statelor Unite, cerând intervenția Washingtonului pentru eliberarea brigadierilor, care în ultimă instanță nu sunt altceva decât niște teroriști bine instruiți.

Ce fac "brigăzile internaționale în Nicaragua, unde s'au întâlnit: brigăzile roșii din Germania apuseană, Palestinienii, Irlandezii din IRA și alții, ne spune Rita Muckenhin, teroristă la cei 22 de ani ai ei: "-Am venit în Nicaragua pentru a învăța mai bine cum trebue să activez în Berlinul de Vest".

Stefan Franke, tot din Berlinul de Vest declară: -"Părinții mei au fost șocați când au aflat că plec (în Nicaragua). Ei au luptat în timpul celui de al Treilea Reich și au înțeles că eu merg în Nicaragua și declar că sunt împotriva războiului care se desfășoară acolo"...

Iată unde a dus politica "liberală", care a lăsat tineretul în ghiarele celui mai crud anarhism. □

Pentru orice schimbare de adresă, anunțați redacția ziarului cu cel puțin 4 săptămâni înainte.

Efemeride

La jumătatea lunii Septembrie, 71 deținuți politici din Cuba și o parte din membrii familiilor au sosit în Statele Unite ca refugiați politici.

Intrarea lor în America a fost aprobată de Președintele Reagan ca un gest umanitar, pentru cei aflați în suferință, ca o excepție în relațiile americano-cubane în cazul emigrației.

Așa cum s'a mai scris în această publicație, tratativele privind emigrarea anuală a unui număr de Cubanezi în Statele Unite și expulzarea în Cuba a criminalilor de drept comun -împinși masiv de Castro în Statele Unite pe vremea nevinovatului Președinte Carter- s'au întreupt din cauza înființării în America a postului de radio-emisie Jose Marti, varianta postului Europa Liberă, pentru informarea ascultătorilor din Cuba.

Creșterea șomajului în Cuba a alarmat în așa măsură pe Castro și pe Ruși, încât au căutat imediat o ieșire din impas. Tineretul din Cuba când ajunge la vârsta recrutării este pus să aleagă din înfiorătoarea alternativă: ori lagărele de muncă forțată (patriotică) ori trimiterea pe fronturile internaționalei comuniste, în focarele de guerilă aprinse de Sovietici în toate colțurile lumii. Din Angola în Filipine și din Asia în America Centrală, tineretul cubanez a plătit cu vieți peirdute inutil, o cauză străină lor și împotriva lor. Demonica figură a dictatorului roșu, cu barbă, din Havana, trece sinsitru peste cadavrele unei întregi generații, mânat de același orgoliu orb ca și scorniceșteanul de pe malul Dâmboviței.

Beția de putere a drogului comunist, este mai nocivă decât orice narcotic!

71 deținuți politici din Cuba au găsit un adăpost într'o țară străină, dar traumele suferite nu au vindecare și anii pierduți în închisori nu se mai întorc niciodată. Dar cei care se mai află încă în spatele gratiilor?

-"Sunt fericit! Dar eu voi fi mai fericit când toți deținuții vor fi eliberați" a declarat Domingo Suarez Espinoza la sosirea în America. El a atins vârsta de 72 de ani din care 27 de ani și opt luni, i-a petrecut în închisorile castriste.

Despre holocaustul acutal din închisorile comuniste, presa, radio și televiziunea tace. Când bagheta magică a vrăjitorilor de popoare a scos pe estradă "Beatless-ii", în imperiul roșu de pretutindeni se umpleau închisorile cu oameni nevinovați. Tineretul limii trebuia mințit și scos din făgașul normal, pentru a fi devorat de societatea de consum.

-"Suntem mai populari decât Iisus Hristos" se lăudau cu nerușinare netunșii porniți de pe malul Tamisei și regina Angliei i-a înnobilat cu titluri pentru care cavalerii medievali mureau pentru eliberarea Mormântului Sfânt. Si acea înnobilare era făcută numai pentrucă din zbenguiala lor au umplut vistieria Angliei, golită până la fund de politica oarbă a grăsunului cu trabuc, care a găsit un imperiu când a venit la putere și a lăsat o insulă goală când a plecat.

Surplusului de energie fizică a tineretului -hrănit mai bine după terminarea războiului, i s'a găsit un antidot. Pentru a fi consumată această energie a apărut "Rock and roll"-ul și s'au dat premii pentru cei care rezistă în joc neîntrerupt zi și noapte în ritm de tam-tam și urlete de junglă.

In internul comunist în acest timp, creștea satanică experiență pe studenții dela Pitești, se săpau canale, cu victime îngropate în albie și se mitraliau pe stradă cei ieșiți să ceară pâine și dreptate.

Pentru toate acestea nu a existat nici hârtie de scris, nici microfoane de difuzat, nici peliculă de imprimat. Scenariștii, regizorii, romancierii, ziariștii, orbi, surzi și muți la realitate, își storceau creerii pentru a difuza crime imaginare, orgii sexuale și povești de groază și mister, cu stafii de mucava, interpretate sinistru de niște ratați iremediabil.

Un infim număr de supraviețuitori a găsit azil într'o țară spre care sunt îndreptate toate privirile deznădăjduiților de pe glob. Ce se întâmplă însă cu cei care nu au căpătat azil? Nu unul, doi, o sută, o mie, sau un milion, ci peste un miliard de oameni apăsați de țestul comunist?

Ei nu pot fi aduși nici în America și nici în altă parte a lumii. Pământul lor -cât mai multe Americi la un loc- le-a fost furat de bandele de criminali, pe drept numiți anti-oameni. Vatra le-a fost pângărită, mormintele străbunilor întoarse sub brazdă de tractoare, altarele dărâmate, codrii despuiați, vitele ucise, rodul muncii lor, luat dela gura copiilor.

COEXISTENTA-croncănesc corbii politici, cioclii vremurilor noastre de azi.

Cu cine?

Cu vipera nu poți dormi în același pat și nici lupul nu paște iarbă în aceeași livadă cu mielul, ori se adapă la același izvor. Unul tulbură apa chiar când se află la vale iar celălalt la deal. Ne-a spus-o bietul La Fontaine care nu știa nimic nici de lupta de clasă, nici de revoluția mondială a proletariatului....

Umflate cu "pompe de optimism" agențiile de presă ne prezic o nouă conferință la nivel înalt, unde caprele vor semăna varză...

In România foame, cutremur, radiații și Fiul Iubit cu academiciana, au pornit în urmărirea contrarevoluționarului Nastradin Hogea pentru toate câte face...Bulă!

CRONICA VREMII

SENATORUL RIEGLE INTERVINE PENTRU ROMÂNIA

—Ion BOIERU—

Senatorul Riegle, democrat din Statul Michigan, a introdus o Rezoluţie în Senatul american, referitor la libertatea religioasă din ţările captive, după cortina de fier. Această rezoluţie, Nr. 454, a fost înregistrată în Recordul Congresului, pe data de 25 Iulie, 1986, în volumul 132, şi în ultimă instanţă cere "restaurarea completă a Bisericii Catolice de rit bizantin şi libertatea religiei pentru toate popoarele din ţările captive".

In expunerea de motive; senatorul Riegle arată cu o documentare impecabilă modalitatea brutală, întrebuinţată de partidul comunist, de a anihila Bisericile Catolice de rit bizantin din România, Ucraina şi Cehoslovacia. Brutalitatea regimurilor comuniste a întrebuinţat toate "mijloacele posibile, incluzând temniţa şi uciderea ierarhiei bisericeşti, care singură avea autoritatea să ia decizii pentru credinciosi" - Aceasta, în special faţă de Bisericile catolice de rit bizantin. Cu toate torturile, ameninţările şi restrângerea libertăţilor, Bisericile catolice de rit bizantin nu au dispărut. Trăiesc în catacombe şi "continuă să consacreze episcopi şi preoţi şi să servească nevoile spirituale ale credincioşilor".

'Deşi Uniunea Sovietică şi sateliţii ei doresc ca lumea să creadă că nu mai există catolici de rit bizantin în interiorul graniţelor lor, milioane rămân credincioşi Sfântului Scaun şi sunt constienţi, catolici practicanţi şi au cerut fraţilor lor din Vest să pledeze pentru libertatea lor religioasă şi pentru restaurarea bisericilor lor".

Este de-a dreptul impresionantă luarea de atitudine a acestui senator american, care are luciditatea şi curajul să meargă la esenţial. Problema fundamentală a regimurilor comuniste este anihilarea libertăţilor religioase, şi apoi, instaurarea unui climat ateist, unde nu mai există preocupare şi nevoie spirituală; nu mai există Dumnezeu, mistică religioasă şi dogme de credinţă. Principala piedică, în calea comunismului din Rusia Sovietică şi ţările satelite au fost Bisericile catolice de rit bizantin; în România Biserica Unită, din Blajul renaşterii naţionale şi al unei culturi creştine autentice şi originare.

Prin Biserica Unită a Blajului, poporul român îşi păstra identitatea sa latină şi elementele originare ale unui crestinism străvechi şi ireductubil la alterările marxiste sau importate de pe tărâmuri străine de spaţiul românesc, străine de sufletul şi aspiraţiile neamului mioritic. Biserica Unită a Blajului nu îngăduia invazia barbarică a marxiştilor şi a pan-slavismului. De aceea, sub încălcarea cismei sovietice, regimul comunist din România s'a angajat în procesul de eliminare abuzivă a Bisericii Unite dela Blaj, ca să deschidă porţile unei slavizări accelerate, prin genocidul comprehensiv al poporului şi neamului românesc.

Acelaşi proces de lichidare naţională s'a întâmplat în toate ţările dominate de Moscova, în mod deosebit faţă de Bisericile de rit bizantin, unde germina perspectiva unei ecumenicităţi creştine, naturale şi roditoare.

Ieşirea în arenă a senatorului Riegle, nu numai în apărarea libertăţilor religioase din ţările captive (au făcut acest lucru şi alţi senatori) dar prin cererea de restaurare a Bisericilor catolice de rit bizantin, este un semn întremător pentru refugiaţii de după cortina de fier. Este un act de luciditate şi răspundere politică şi morală. Este un act de realism politic. Căci libertatea religioasă este o chestiune mai delicată decât celelalte libertăţi sociale. Spiritualul se găseşte pe altă dimensiune decât problemele sociale, politice şi statale. Rusia Sovietică poate pretinde că poporul rus pi-a ales forma de guvernământ pe care o are astăzi; deşi această pretenţie este o balivernă moscovită. Nu poate pretinde însă că existenţa catacombelor în care trăiesc Românii uniţi sau catolici de rit bizantin din alte ţări captive, sunt expresia unui act de libertate. Adevărul este că Moscova pretinde că nu există catacombe şi că libertăţile religioase sunt respectate în imperiul ei cismăresc. Totuşi în problemele religioase, Sovieticii se găsesc permanent în defensivă şi într'o permanentă dilemă, care îi afectează în toate confruntările internaţionale.

Senatorul Riegle a avut intuiţia clară a acestei situaţii şi a intervenit cu o claritate masivă, cerând intervenţia Senatului, a Departamentului de Stat şi a Comisiei dela Helsinki, care se va întruni în luna Noembrie a acestui an, la Viena, pentru a verifica aplicarea prevederilor din Tratatul dela Helsinki. Una dintre prevederi este respectarea drepturilor şi a libertăţii religioase. În acest sector al libertăţii religioase, Sovieticii sunt vulnerabili şi un atac frontal, la nivelul Senatorului american, va produce clătinări incomensurabile în sistemul sovietic de apărare. Senatorul Riegle a avut intuiţia poziţiei ireconciliabile, a Bisericilor catolice de rit bizantin, cu marxismul vulgarizator al condiţiei umane. A avut intuiţia martirajului creştin din ţările captive, prelungit din 1944 şi până în zilele noastre. Şi s'a asumat răspunderea de a spune lucrurilor pe nume şi de a apăra o cauză dreaptă, măreaţă şi plină de demnitate pentru orice om politic. Aşa se poate combate comunismul şi fanteziile lui anti-umane.

Rezoluţia Nr. 454, introdusă în Senatul american, de către Senatorul Riegle, pentru libertatea religioasă, în general, şi pentru restaurarea Bisericilor catolice de rit bizantin, în special, este o recunoaştere limpede a adevăratelor stări de lucruri după cortina de fier şi o cerere legitimă de îndreptare a lor. O cerere legitimă pe care numai America o poate prezenta în faţa lumii întregi, fără să poată da naştere vreunei suspiciuni, de orice natură ar fi aceasta.

Dacă ne oprim, pentru moment, la Biserica Blajului românesc, ne dăm seama că odată cu restaurarea acestei Biserici, şansele de supravieţuire ale fiinţei româneşti se multiplică miraculos. Procesul de dezagregare naţională se opreşte brusc şi deschiderile spre o adevărată ecumenicitate românească se luminează pe largi dimensiuni spirituale şi istorice.

Intregul neam românesc se va regăsi în adevărata lui existenţă şi puterile creatoare ale sale vor da măsura originalităţii şi a dreptului de a fi ceea ce l-a făcut Dumnezeu să fie. Creaţiile sale vor legitima Dreptul de a trăi liber, independent şi suveran.

Românilor Catolici din lumea liberă în special din Statele Unite li se oferă un prilej unic de a intensifica lupta lor pentru eliberarea neamului românesc de urgia Sovietică. In faţa Rezoluţiei senatorului Riegle, ARCA şi ziarul Unirea sunt obligate să răspundă cu o prezenţă categorică, pentru a susţine temeinicia cererilor de restaurare a Bisericii Unite şi a Libertăţilor religioase din ţară. Prea Sfinţia Sa, Episcopul Românilor Uniţi, din America, are astăzi acces direct la Conferinţa Episcopilor americani şi, deci, poate antrena forţele unite ale acestei conferinţe în marea bătălie care se deschide, în incinta Senatului american şi la întrunirea Conferinţei Helsinki dela Viena, pentru renaşterea spirituală a românităţii, odată cu ieşirea la suprafaţă din catacombe, a Bisericii Blajului. O mare mulţumită senatorului Riegle, pentru admirabila sa viziune, intervenţie şi luciditate morală, de a restabili ordinea spirituală şi ideologică din ţările captive, unde se găseste şi România, cea aşezată în "calea tuturor răutăţilor". □

CUVÂNTUL ROMÂNESC
THE ROMANIAN VOICE

ISSN 0705-8365

Redacţia şi administraţia:

P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832

NOTE SI COMENTARII

EDITURA ION DUMITRU LA ZECE ANI DE ACTIVITATE

Despre destinul tragic al cărţilor de limbă românească de peste hotarele ţării noastre de baştină, am mai scris în trecut, în cadrul acestei rubrici, răspunzând atunci unor acuzaţii absolut neîntemeiate din partea unor noi compatrioţi veniţi în lumea liberă, că anume le-ar lipsi "hrana spirituală", din lipsă de cărţi româneşti, de istorie şi literatură. De adevărată istorie, nepartinică şi literatură necondiţionată satrapilor şi cozilor de topor ai guvernului infam al lui Nicolae Ceauşescu.

Dacă revin pe această temă, aceasta se datoreşte simplului fapt că, în luna aceasta, se împlinesc zece ani de când a luat fiinţă în oraşul München din Germania de Vest, EDITURA ION DUMITRU, care a tipărit şi difuzat în aceşti ani, un număr important de cărţi, atât pe teme istorice, cât şi de literatură. Cărţi, ce, fără doar şi poate, fac cinste Exilului nostru. Si, în acelaşi timp, fac cinste editorului.

Post de mare sensibilitate şi idealist, cum puţini alţii, Ion Dumitru, şi-a sacrificat nu numai timp ci chiar şi bani, pentru a da pribegilor români ceea ce le lipsea, adică, cărţi româneşti.

Că nu toate cărţile pe care le-a dat în vileag în aceşti ultimi zece ani în editura pe care o conduce cu entuziasm, sunt şi vor rămâne la înălţime, asta-i o altă poveste pe care istoria o va judeca, atunci când va fi cazul. Până atunci însă, jertfelnicia lui de a umple un gol în diaspora noastră, este şi trebue să fie admirată. Fiindcă, ceea ce face el, n'o face nici din ambiţie personală şi nici pentru a se îmbogăţi, ci din pură şi sinceră dragoste pentru scrisul românesc de peste hotare.

Editura ION DUMITRU din München, merge pe drumul trasat de Biblioteca din Freiburg, care a scos primele cărţi româneşti pentru pribegii români, la mimeograf, şi la fel de "Editura Cartea Pribegiei" din Valle Hermoso din Argentina şi mai apoi de editura "Carpaţii" din Madrid, Spania.

Este, desigur, cazul, ca să amintim cu această ocazie şi alte întreprinderi editoriale din Exil, şi anume: "Sparanţa" şi "Rigmor" (N.S. Govora), şi "Dacoromania" din Madrid, Spania; "Fundaţia Regală Universitară Carol I", "Caietele Inorogului" şi editura "Ion Cuşa" din Paris, Franţa; "Colecţia Lectoratului Român" a Universităţii din Lisabona, Portugalia; "Mele" din Honolulu; "Drum" şi editura Traian Golea, în Statele Unite; şi, desigur, "Cuvântul Românesc" şi "Romanian Canadian Herald" din Canada şi "Coresi" din Freiburg, Germania de Vest, precum şi încă multe altele, mult prea multe pentru a le aminti pe toate în cadrul acestui articol.

La ora actuală, cele mai prolifice edituri de cărţi româneşti de peste hotare, sunt: "Carpaţii", din Spania, "Coresi" şi "John Dumitru - Velag", din Germania de Vest.

Cu alte cuvinte: avem edituri de cărţi în limba maternă ce se străduiesc cu mari sacrificii să umple un gol adânc simţit în diaspora noastră. Ce cu adevărat lipseşte; sunt cumpărătorii de cărţi şi sprijinitorii unor asemenea întreprinderi, fapt remarcat şi subliniat de dl. Ion Dumitru, în editorialul din 31 Iulie, în "Săptămâna Muncheneză", închinat acestei frumoase sărbătoriri de 10 ani de activitate a editurii pe care a înfiinţat-o şi o conduce.

Că nu toate cărţile publicate până acum de dânsul, sunt la înălţime şi că multe din ele, au provocat controverse, asta-i adevărat şi el însuşi îşi dă seama de această crudă realitate. Dar, cine oare, ca om, n'a făcut greşeli în viaţa lui?...Cu toate acestea, trebue să-i admirăm perseverenţa şi sacrifiicile de timp şi bani, pentru a da Exilului cărţi în limba română. Asta o poate face numai un poet, atins de o "sfântă nebuine", cum spunea, pe bună dreptate, regretatul Vasile Posteucă.

Indiferent deci de ceea ce a realizat sau n'a realizat "Editura Ion Dumitru" din München, Germania de Vest, se cade ca la acest popas sărbătoresc să dăm Cezarului, ceea ce este al Cezarului, adică, aprecierile noastre pentru munca depusă în aceşti ultimi zece ani, pentru a da Exilului nostru cărţi în limba română.

Greutăţile financiare prin care trece editura Ion Dumitru, la ora actuală le înţelegem, căci se datoresc nepăsării Românilor de peste hotare, ce, odată ajunşi în lumea liberă, au uitat că sunt şi trebue să rămână Români, lăsându-se canceraţi de Mamon, adică, de a face bani, bani şi iarăşi bani, neglijând astfel sfintele lor datorii de a participa la lupta de prezervare a culturii româneşti de peste hotarele ţării noastre de baştină, singura ce mai grăieşte, pentru Neam şi ţară.

Cinste Editurii ION DUMITRU, la acest popas aniversar de 10 ani.

Nicolae NOVAC